

307 P

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN.

TWEEDE JAARVERSLAG

DER

COMMISSIE

VAN

ZEEVISSCHERIJ

1913.

Prijs 3,50 Fr.

BRUGGE

DRUK. WED. VERBEKE-LOYS & Cie.

10, Wulfhagestraat, 10

1914.

VOORREDE.

Het 2^e jaarverslag der Commissie van zeevisserij bevat al de thans verkrijgbare statistische inlichtingen over den staat der belgische zeevisserij; het werd geheel en al in den zin van het eerste verslag opgevat. De reeds gevolgde indeeling werd behouden, niet alleen omdat zij aan den aard der behandelde stof schijnt te beantwoorden, daar geene enkele wijziging aanbevolen noch gevraagd werd, maar voornamelijk om de opgaven die achtereenvolgend in de verslagen vervat worden met elkander vergelijkbaar te maken. Het valt in het oog dat dergelijk werk, dat zich over een aantal jaren zou uitstrekken, eene kostbare bron van inlichtingen nopens den toestand der zeevisserij en eene onfeilbare fingerwijzing nopens de richting dier nijverheid zijn zou.

De inlichtingen die tot grondslag dienen van de statistiek nopens de vaartuigen en het personeel werden zooals voorheen verstrekt door de HH. Zeecommissarissen, aan wie het betaamt hulde te brengen voor de bijzondere nauwgezetheid met welke zij die taak volbrengen.

De grondgetallen nopens de opbrengst en die voor het opmaken der statistiek van den vischhandel aangewend, zijn hoofdzakelijk gesteund op de uitslagen die de verkoop van visch in de gemeentemijnen van België te weeg bracht en werden bereidwillig door de gemeentebesturen verstrekt.

De opgaven aangaande het beroepsonderwijs der zeevisschers en den toestand der visscherskassen werden door de bestuurders dezer instellingen of door de plaatselijke overheid medegedeeld.

De volledigheid van het verslag hebben wij te danken aan den invloed door verscheidene leden der Commissie bereidwillig te dien einde aangewend.

Leden der Commissie van Zeevisscherij

MM. L. JANSSENS DE BISTHOVEN, Gouverneur van West-Vlaanderen, Voorzitter.

BON A. RUZETTE, lid van het Senaat, voorzitter van den toezichtsraad van het samenwerkend Vennootschap *Ibis*.

A. KERVYN DE MEERENDRÉ, lid der Bestendige Deputatie, te Brugge.

ALB. LIEBAERT, lid der Bestendige Deputatie, te Kortrijk.

ALB. VALCKE, lid der Bestendige Deputatie, te Veurne.

Graaf A. VISART DE BOCARMÉ, burgemeester van Brugge, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers.

A. HAMMAN, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers, reeder en scheepsbouwer, te Oostende.

G. D'HONDT, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers, reeder en burgemeester, te Blankenberghe.

AUG. LIEBAERT, lid van den provincialen Raad, Burgemeester, te Oostende.

J. DE LAEY, provinciaal raadslid, te Heyst.

J. SNAUWAERT, burgemeester, te Nieuipoort.

E. D'ARRIPE, burgemeester, te De Panne.

E. PYPE, almoezenier van het Zeewezen, bestuurder der vrije visschersschool en van het gesticht voor wetenschappelijke opzoekingen betrekkelijk tot de zeevisscherij, te Oostende.

E. DE CUYPER, voorzitter van het Koninklijk werk van den *Ibis*, algemeene bestuurder der buurtspoorwegen der kust met hunne vertakkingen, te Oostende.

A. BULTINCK, secretaris van het koninklijk werk van den *Ibis*, toezieners bij het Beheer van het Zeewezen, te Oostende.

J. BAELS, reeder en vischhandelaar, te Oostende.

J. VIERENDEEL, hoofdingenieur-bestuurder van den provincialen dienst der werken, te Brugge.

CH. DEZUTTERE, bureelhoofd in het provinciaal bestuur van West-Vlaanderen, Secretaris.

VERSLAG.

I. De visscherijondernemingen- en vaartuigen.

Het eerste jaarverslag deed de samentrekking uitschijnen die de zeevisscherij in het opzicht der uitbating sedert de optelling van 1905 ondergaan had, samentrekking bijzonderlijk merkbaar door de vermindering van het aantal reederijen, terwijl het aantal vaartuigen niet onaanzienlijk gerezen was. Dit verschijnsel heeft in 1913 nagenoeg zooals voorheen stand gehouden.

Immers, ingevolge de opgaven verstrekt door de HH. zeecommissarissen in West-Vlaanderen, bestonden er, op 31 december van dit jaar, 301 visscherijondernemingen met gedekte vaartuigen, tegen 304 op het einde van 1912.

Onder de 301 reederijen waren er 294 behorende tot de visscherij met zeil en zeven tot de visscherij met stoom. Er was aanwinst van eene onderneming van visscherij met stoom en verlies van vier reederijen van zeilsloepen. De reederijen afhangende van eene handelsvennootschap waren 9 in getal, tegen 8 in 1912.

De aanwinst in visscherijondernemingen met stoom komt Oostende ten goede, zoo ook de voornaamste aangroei van het volstreckte aantal reederijen (8). Te Blankenberghe, Coxyde, Nieupoort, Heyst, Oostduinkerke en Zeebrugge, is het aantal ondernemingen, op een of twee na, hetzelfde gebleven. Daarentegen is het op De Panne met 9 verminderd.

Het aantal gedekte vaartuigen vermeerderd langzaam voort: het bedraagt 454 eenheden; wat eene vermeerdering van 7 uitmaakt, waarvan 3 toe te schrijven aan de oostendsche visscherij met stoom en 4 aan de visscherij met zeil in het algemeen. Er is aanwinst of achteruitgang van een of twee vaartuigen te Blankenberghe, Coxyde, Oostduinkerke en Oostende. De aanwinst bedraagt 10 vaartuigen te Zee-brugge, 4 te Heyst, en het verlies 10 op De Panne.

Te Oostende is de richting voorheen in de zeilvisscherij waargenomen nog immer merkbaar, voornamelijk door de aanzienlijke aanwas van het aantal sloepen van 10 tot 15

ton, dat met 5 vermeerderd is, terwijl de zeiltrawlers van meer dan 25 ton nog eens met 4 in getal verminderden. De gang der beide verschijnsels in de laatste tien jaar was de volgende :

	Aantal zeilsloepen	
	Meer dan 25 ton	Min dan 25 ton
1904	118	32
1905	112	34
1906	103	34
1907	102	43
1908	100	45
1909	91	54
1910	88	61
1911	78	63
1912	70	68
1913	66	73

Langs de vlaamsche kust was, in 1913, het aantal opene booten 177, in plaats van 176 zooals in 1912. Daarbij moeten 75 opene of half gedekte vaartuigen gevoegd worden, die in de Westerschelde werkzaam zijn en gedeeltelijk aan de voorschriften der overeenkomst van 's Gravenhage onderworpen zijn.

De ontwikkeling der mekanische drijfkracht in de belgische zeevisscherij gaat geleidelijk vooruit. Het volstrekte aantal der loutere zeilsloepen is gedaald van 212 op 206, terwijl het gebruik der stoomspil zich uitgebreid heeft van 193 tot 198 zeilsloepen. De hulpmotor ook heeft duidelijk vooruitgang gedaan, voornamelijk te Oostende, waar men voor de eerste maal vier opene booten aantreft die met eene hulpschroef uitgerust zijn, en te Blankenberghe, waar thans 7 motorsloepen van 15 tot 20 ton en eene mindere in de vaart zijn. Zeebrugge komt onmiddellijk achterna met 7 dergelijke sloepen. Het volledig aantal motorsloepen in gebruik langs de belgische kust op 31 december was 25.

Op de opene booten dragen de motoren het merk « American »; zij zijn nagenoeg van eene kracht van 8 H.P. en verbruiken naphte of petroleum. Bovendien bezit de haven van Oostende, onder andere, een petroleummotor « Dan » van 28 H. P. en een Diesel-Deutz vier cylindermotor van 120 H. P., die ruwe petroleum brandt.

De opbrengst der leersloep *Ibis III*, van 39 T. met hulpmotor *Dan* 28 H. P. was in :

1908	fr. 12384,00	1911	fr. 20217,00
1909	fr. 16401,00	1912	fr. 21436,00
1910	fr. 19536,00	1913	fr. 21644,00

De kosten van uitbating (geklaarde petroleum) en onderhoud van het machien beliepen in 1913 de som van 6176 fr. De bemanning is met de behandeling van den motor ten volle vertrouwd. De uitslagen geven ten volle voldoening aan de reederij en schijnen de meening te bevestigen dat de sloep van 16 tot 18 m. met een hulpmotor van 30 H.P. met rechtstaande spil, boomtrawl langs de eene zijde en ottertrawl langs de andere, best voor onze visscherij zou geschikt zijn.

De proeven met den ottertrawl kunnen echter nog niet als geëindigd aanzien worden ; de visschers schijnen over het algemeen met het vooroordeel behebt dat de vischgronden der Vlaamsche zee voor dit tuig weinig geschikt zijn. Ondertusschen, staat het vast dat, vergeleken met dien van den boomtrawl, de weerstand van den ottertrawl nagenoeg $2\frac{1}{2}$ maal minder is. De voordeelen die dergelijk verschil voor de visscherij oplevert vallen in het oog.

Overigens meldt men het voortzetten der pogingen met den ottertrawl door Blankenbergsehe motorsloepen en dit met welgelukken, zelfs als het schip onder zeil alleen is.

Te Zeebrugge treft men 2 Bolindermotoren en een Kromhoutmotor aan, van 40/45 H. P., zonder klep en met een cylinder, die ongeklaarde petroleum verbranden en 4 Otto-Deutzmotoren van 16/28 H.P. met klep en met twee cylinders of een, die geklaarde petroleum behoeven.

Te Blankenberghe, zijn 8 motoren van 25 tot 28 H. P. geplaatst in evenveel sloepen van 7 tot 26 T. Zij zijn van 1 tot 3 cylinders voorzien; een draagt het merk « Avance »; drie zijn Bollindermotoren ; twee Wolverinn en twee Otto-Deutzmotoren. Deze laatsten verbruiken ruwen, de overigen geklaarden petroleum.

De weg voor de opkomst van den ontploffingsmotor in de visscherij schijnt aldus bepaald gebaad te zijn. Ingevolge inlichtingen bereidwillig verstrekt door de reederij, die de langste en meeste ondervinding op dit gebied opgedaan heeft, is hij bestemd om het klein visschersbedrijf veel voordeel te verschaffen. Motoren van 16/28 H. P. geplaatst in schepen van 8 tot 10 ton brengen gemiddeld 15.000 fr. 's jaars op; degene die dienst doen op vaartuigen

van 13-14 ton geven ongeveer 20.000 fr. Die welke met ongeklaarden petroleum werken eischen daarom trent 2000 fr. brandstof en 1100 fr. kosten voor onderhoud.

Mits zekere voorzorgen, bewerkt de motor voldoende den kaapstander voor het inhalen der kor. Wanneer het net vast komt, is het voldoende dat de man die den reep houdt dien in tijd lichte om de spil los te doen draaien.

De opleiding van het personeel tot het gebruik van het machien vraagt echter wat opofferingen en moeite vanwege de reederij; misschien ware het wenschelijk van staatswege ondersteuning te dien einde te verleen.

*
* *

In 1912, bedroeg de volledige tonmaat der gedekte vaartuigen 8143 T. waarvan 2039 T. voor de visscherij met stoom en 6104 T. voor de zeilsloepen; die getallen getuigen van den achteruitgang dezer laatste en van eene geleidelijke ontwikkeling der eerste.

Die strekking schijnt in 1913 gestuit geweest te zijn wat de zeilvisscherij betreft. Immers de volledige tonmaat der sloepen in dezen tak der nijverheid in gebruik was op 31 December van dit jaar 6351 T., dit is eene vermeerdering van 247 T. of 4 t. h.

Die verandering is niet zoozeer toe te schrijven aan den geringen aangroei van het aantal zeilvaartuigen, maar vooral aan eene schijnbare neiging bij de visschers der havens van tweeden rang om machtiger schepen in de vaart te brengen, die hen in staat stellen de uitstekende gronden langsheen de engelsche kust te bevisschen en mekanische drijfkracht aan te wenden. Die strekking is sedert 1905 merkbaar te Blankenberghe, De Panne, Nieupoort en Oostduinkerke, waar in den loop van dit jaar, de schepen van 20 tot 40 ton gezamenlijk met een zestal aangegroeid zijn. De algemeene neiging tot de uitbating van meerdere schepen is bijzonder merkbaar op De Panne, waar al de soorten beneden de 10 T. in verval zijn en al degene boven de 10 T. in rijzing. Te Oostende daarentegen blijft de gemiddelde tonmaat steeds verminderen. Die bemerking wordt gestaafd door de volgende vergelijkende tabel die de gemiddelde tonmaat geeft per aanleghaven in 1912 en 1913.

AANLEGHAVENS.	Gemiddelde tonmaat 1912	Gemiddelde tonmaat. 1913
Blankenberghe	14.7	16.7
Coxyde	7.1	7.4
De Panne	10.5	12.0
Heyst	8.5	8.5
Nieupoort	11.0	14.9
Oostduinkerke	7.2	7.2
Oostende	21.6	21.2
Zeebrugge	10.3	9.0

Dat die wijziging invloed uitoefent op de geheele gesteldheid der zeilvisschersvloot blijkt uit de volgende opgaven:

INDEELING DER SLOEPEN.	GETAL VAARTUIGEN.			
	1912	t. h.	1913	t. h.
min dan 5 ton	39	9.2	36	8.4
van 5 tot 8	117	27.7	111	26.1
— 8 — 10	49	11.6	49	11.5
— 10 — 15	68	16.1	74	17.5
— 15 — 20	42	9.9	45	10.5
— 20 — 30	29	6.8	30	7.1
— 30 — 40	75	17.7	77	18.2
— 40 — 50	1	0.2	1	0.2
— 50 — 60	»	»	»	»
— 60 — 70	»	»	»	»
— 70 — 80	1	0.2	2	0.5

De tonmaat der stoomschepen is ook met 216 gerezen, dit is nagenoeg in dezelfde maat als die der zeilvloot. Die vermeerdering is echter niet toe te schrijven aan de meerdere afmetingen der schepen, maar wel aan de uitbreiding der vloot zelve, voornamelijk wat de eenheden van gemiddeld gehalte betreft, die bepaald de voorkeur der reederijen schijnen gewonnen te hebben. De gemiddelde tonmaat der stoomschepen is aldus van 78 op 77 T. gevallen.

Tabel I

Indeeling der *gedekte zeilsloepen* ingevolge de

AANLEGHAVEN.	Aantal ondernemingen.	Aantal vaartuigen.	Totale tonmaat.	GETAL											
				min dan 5 ton.			van 5 tot 8 ton.			van 8 tot 10 ton.			van 10 tot 15 ton.		
				Zeil alleen	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen	Met donkey	Met hulpmotor	Totaal.	Zeil alleen	Met donkey	Met hulpmotor	Totaal.
Blankenberghe.	16	60	100239,100	2	"	"	2	5	"	1	6	4	"	4	8
Coxyde.	8	8	59 63/100	2	"	"	2	3	"	"	3	1	"	1	2
De Panne.	86	87	1045 27/100	13	1	"	14	13	2	"	15	2	8	"	21
Heyst.	31	67	536 85,100	6	"	"	6	39	3	"	42	7	"	7	5
Nieuipoort.	28	28	419 12/100	4	"	"	4	8	1	"	9	"	1	"	3
Oostduinkerke.	15	15	107 56/100	6	"	"	6	6	"	"	6	2	"	2	"
Oostende.	106	140	2969 45,100	2	"	"	2	20	1	1	22	17	2	19	128
Zeebrugge.	4	20	181 1,100	"	"	"	"	7	1	"	8	4	"	1	7
Totaal 1913	294	425	6351 28,100	35	1	"	36	101	8	2	111	37	11	49	74
" 1912	298	422	6104 28,100	38	1	"	39	106	9	2	117	34	14	49	68

(*) Doet voorloopig het vervoer van haring.

nettotonmaat en de bijgevoegde drijfkracht.

VAARTUIGEN METENDE																															
van 15 tot 20 ton.				van 20 tot 25 ton.				van 25 tot 40 ton.				van 40 tot 50 ton.				van 50 tot 60 ton.				van 60 tot 70 ton.				van 70 tot 90 ton.				van 90 tot 100 ton en meer.			
Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.	Zeil alleen.	Met donkey.	Met hulpmotor.	Totaal.
2	14	3	19	"	17	3	20	"	"	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	16	"	16	"	6	"	6	"	5	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
2	3	"	5	"	1	"	1	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	5	"	5	"	1	"	1	"	4	"	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	2	"	2	"	62	3	65	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
4	38	3	45	"	27	3	30	"	73	4	77	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
5	36	1	42	"	27	2	29	"	71	4	75	"	1	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Tabel II. Indeeling der Oostendsche stoomvischloepen ingevolge de nettotonmaat.

JAAR.	Aantal onder- nemingen.		Aantal vaartuigen	Totale tonmaat.	VAARTUIGEN METENDE							
					min dan 40 ton.	van 40 tot 50 ton.	van 50 tot 60 ton.	van 60 tot 70 ton.	van 70 tot 80	van 80 tot 90 ton.	van 90 tot 100 ton en meer.	
1912	6	26	2039 44/150	»	3	3	4	6	5	5		
1913	7	29	2250 15/100	»	3	3	6	6	5	6		

Tabel III.

Opene of half gedekte visschersvaartuigen met aanduiding van het aantal opvarenden.

AANLEGHAVEN.	Aantal onder-nemingen.	Aantal vaartuigen.	AANTAL VAARTUIGEN TOEBEHORENDE.		AANTAL OPVARENDEN.
			aan een opvarende	aan een niet-opvarende	
Blankenberghe	7	7	7	»	10
Coxyde	1	1	1	»	2
De Panne	»	»	»	»	»
Heyst	»	»	»	»	»
Nieuport	9	9	9	»	14
Oostduinkerke	2	2	2	»	2
Oostende	157	158	138 (1)	20 (1)	158
Zeebrugge	»	»	»	»	»
Totaal 1913	176	177	157	20	186
1912	172	176	156	20	176

(1) In dit getal zijn twee vaartuigen begrepen met hulpmotor

(1) In dit getal zijn twee vaartuigen begrepen met hulpmotor

Tabel IV. Samenstelling der visschersvloot ingevolge de drijfkracht
(Gedekte booten met stoom of zeil)

AANLEGHAVEN.	Aantal onder- nemingen.	Aantal vaartuigen	TOTALE TONMAAT.	Zeil alleen	Zeil en donkey	Zeil & hulpmotor.	Stoom
Blankenberghe	16	60	1002 39/100	17	35	8	"
Coxyde.	8	8	59 63/100	8	"	"	"
De Panne.	86	87	1045 72/100	28	59	"	"
Heyst	31	67	566 85/100	57	10	"	"
Nieuipoort	28	28	419 12/100	12	16	"	"
Oostduinkerke	15	15	107 56/100	14	1	"	"
Oostende } Stoom	7	29	2255 95/100	"	"	"	"
Oostende } Zeil	106	140	2969 45/100	58	76	6	29
Zeebrugge.	4	20	181 1/100	12	1	7	"
Totaal 1913	301	454	8607 23/100	206	198	21(1)	29
" 1912	303	447	8143 72/100	212	193	16	26

(1) Daarenboven bezit de visschershaven van Oostende 4 opene motorbooten in het kustwater visschend.

Tabel V.

Indeeling der *gedekte platbodems* ingevolge de nettotonmaat.

AANLEGHAVEN.	AANTAL VAARTUIGEN METENDE					
	min dan 5 ton.	van 5 tot 8 ton.	van 8 tot 10 ton.	van 10 tot 15 ton.	van 15 tot 20 ton.	Algemeen totaal
Blankenberghe . . .	»	1	»	1	»	2
Heyst	6	42	6	3	2	59
Totaal 1913	6	43	6	4	2	61
1912	6	44	7	5	5	64

Tabel VI. Algemeene indeeling der vaartuigen (opene en gedekte) ingevolge de bemanning

AANLEGHAVEN.	Volledig aantal vaartuigen	Volledig personeel	Aantal vaartuigen wier bemanning bevat, de stuurman inbegrepen.												
			1 of 2 man.	3 man.	4 man.	5 man.	6 man.	7 man.	8 man.	9 man.	10 man.	van 11 tot 15 man.	van 15 tot 20 man.	van 20 tot 30 man.	
Blankenberghe	67	216	7	34	26	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
Coxyde.	9	31	1	3	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
De Panne	87 (1)	312	"	16	56	8	"	"	"	"	"	"	"	"	
Heyst	67	263	"	6	60	1	"	"	2	"	"	"	"	"	
Nieuport	37 (2)	130	11	17	14	3	"	"	"	"	"	"	"	1	
Oostduinkerke	17	53	6	14	4	3	"	"	"	"	"	"	"	"	
Oostende	327 (3)	1001	169	48	44	30	1	"	3	1	11	17	"	"	
Zeebrugge.	20	69	1	10	8	1	"	"	"	"	"	"	"	"	
Totaal 1913	631	2075	195	128	217	43	1	"	3	1	11	17	"	1	
" 1912	629	2048	192	136	200	62		2	1	"	3	23	"	1	

(1) Waaronder 7 vaartuigen voorloopig afgetuigd.

(2) Waaronder 1 afgetuigd vaartuig.

(3) Waaronder 3 afgetuigde vaartuigen.

Tabel VII. Indeeling der vaartuigen ingevolge *bedrijf en stuwkracht*.

	Zeecommissariaat van BLANKEBESCH.				Zeecommissariaat van NIEUPOORT.				Zeecommissariaat van OOSTENDE.				Zeecommissariaat van ZEEBRUGGE.				TOTAAL	
	stoomsloepen		gedekte zeilsloepen		opene of half gedekte vaartuigen		met hulpmotor		met hulpmotor		met hulpmotor		met hulpmotor		met hulpmotor		1913	1912
BEDRIJF																		
UITGEOEFEND																		
IN 1912.																		
Korvisserij op verse visch	8	42	—	—	—	—	—	118	—	29	4 (1)	67	—	—	7	80	355	370
Grootharingvisserij met drijfnetten	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—
Kleinbalingvisserij met drijfnetten	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Kleinbalingvisserij met stroopnet	—	—	—	—	—	—	—	100	—	—	2	68	—	—	—	—	170	186
Sprotvisserij met stroopnet	—	—	—	—	2	—	—	85	—	—	2	67	4	154	—	80	394	318
Garnaalvisserij met de kor.	1	14	—	—	—	—	—	64	—	—	2	68	4	154	—	80	387	328

(1) Een vaartuig voorlooppig gebruikt voor het vervoer van haring medegerekend.

Tabel VIII. Ondernemingen afhangende van eene handelsvennootschap.

AANLEGHAVEN	AANTAL ONDERNEMINGEN		AANTAL VAARTUIGEN	
	ZEIL.	STOOM.	ZEIL.	STOOM.
Blankenberghe	1	»	4	»
Coxyde	»	»	»	»
De Panne	»	»	»	»
Heyst	1	»	4	»
Nieuipoort	1	»	1	»
Oostduinkerke	»	»	»	»
Oostende	1	5	2	19
Zeebrugge	»	»	»	»
	4	5	11	19

Tabel IX Belgische vaartuigen die in 1913 in de Westerschelde gevischt hebben, bij toepassing der artikelen 6-11 der overeenkomst van 's Gravenhage. (Verklaring van 27 Februari 1890).

AANLEGPLAATSEN	AANTAL VAARTUIGEN			GEZAMENLIJKE TONMAAT	AANTAL OPVARENDEN
	OPENE	HALF GEDEKTE	GEDEKTE		
Antwerpen		4	»	54	11
Doel	1	»	»	6	2
Kieldrecht	7	»	»	31	11
Rupelmonde	»	2	»	4	4
Bouchaute	1	37	»	321	91
Mariekerke	»	23	»	25	49
TOTALEN.	9	66	»	451	168

II. — Het visscherijpersoneel.

De vermindering van het visscherijpersoneel, in het eerste verslag der Commissie vastgesteld, heeft gelukkig in 1913 geen stand gehouden. Dit blijkt ten eerste uit de volgende vergelijkende getallen, die tot het gezamenlijk personeel aller vaartuigen der kust betrekkelijk zijn :

	1912	1913
Visscherij met stoom	282 of 13.7 t.h.	321 of 15.4 t.h.
Zeilvisscherij	gedekte vaartuigen	1592 „ 77.7 „ 1570 „ 75.6 „
	ongedekte »	176 „ 8.6 „ 186 „ 9.0 „
	<u>2050</u>	<u>2077</u>

Daarenboven werden er 168 scheldevischers opgeteld.

De aangroei langs de kust (27 man) is om zoo te zeggen uitsluitelijk toe te wijten aan de visscherij met stoom wier arbeidskrachten, uit oorzaak van de vermeerdering der vloot, met 39 man gerezen zijn. De manschappen der gedekte zeilvloot verminderen voort in getal.

Tabel XI geeft de samenstelling van dit laatste personeel. Vergeleken met dien van 1912 is de toestand de volgende :

	1912	1913
Stuurlieden	448	445
Maats	32	31
Matrozen	1013	989
Jongens	299	298
Machienenpersoneel	82	128

Zooals voorheen, valt het verlies bijna uitsluitelijk op de visschers; het aantal stuurlieden is op eenige eenheden na hetzelfde gebleven, terwijl dit der machienisten en stokers aanzienlijk gerezen is.

De hoeveelheid sloepjongens is bijna onveranderd gebleven, maar is toch verhoudingsmatig gedaald.

In 1905 had men 16.6 t. h. visschers min dan 18 jaar oud, in 1912 15.9 t. h. en in 1913 15.7 t. h.

Te recht dus mag men het aannemen door de Wetgeving huldigen van het voorstel dat van de Commissie uitging ten einde de vrijstelling der zeevisschers van den krijgsdienst te bekomen.

De wet van 31 Augustus 1913 ontslaat voor een jaar de zeelieden die sedert meer dan vier jaar op de visscherij varen; na twaalf jaar dienst bij deze nijverheid zijn zij voor goed ontheven. In geval van mobielverklaring worden zij tot den dienst opgeroepen. In vredeestijd zijn zij gehouden gedurende drie maanden lessen en oefeningen te volgen. Zij kunnen twee maal opgeroepen worden, telkens voor veertien dagen (art. 16 § F).

De volgende tabel geeft een algemeen overzicht van de aantrekkingskracht die de visscherij op de jeugd in de verscheidene visschershavens uitoefent. Er blijkt daaruit dat te Heyst alleen eene tastbare verbetering waar

Aanlegghavens.	1905			1912			1913		
	Gezamenlijk personeel.	Aantal sloepjongens.	t. h.	Gezamenlijk personeel.	Aantal sloepjongens.	t. h.	Gezamenlijk personeel.	Aantal sloepjongens.	t. h.
Blankenberghe	194	24	12.3	203	29	14.3	206	25	12.1
Coxyde	4	1	25."	39	9	23."	29	5	17.2
De Panne	188	31	16.1	362	49	13.5	312	47	15.0
Heyst	245	44	18."	249	56	22.5	263	60	22.4
Nieuipoort	363	58	16."	101	14	13.9	116	13	11.2
Oostduinkerke	59	11	18.6	50	11	22."	51	9	19.6
Oostende	927	160	17.2	832	126	15.1	845	133	15.7
Zeebrugge	"	"	"	38	5	13."	69	6	9.0
	1980	329		1874	299		1891	298	

te nemen is, terwijl de toestand bijna overal elders dezelfde gebleven of verslecht is sedert verscheidene jaren.

Op de Panne houdt het aantal sloepjongens gelukkiglijk stand, in weerwil van de algemeene vermindering der manschappen.

Voor de eerste maal is er een achteruitgang waar te nemen van het aantal reeders-stuurlieden; die omkeer komt juist daar voor waar het rechtstreeksch beheer van de sloep door den eigenaar zelven steeds de algemeene regel was, te weten op de westkust. Op De Panne, waar in 1912 maar een paar eigenaars van zeilsloepen voorkwamen, die niet tezelfdertijd stuurman derzelve waren, treft men er in 1913 met eens 16 aan die het stuurmanschap aan een ander overlaten. Te dien opzichte moet er echter opgemerkt worden dat, op drie uitzonderingen na, al die eigenaars het stuurmanschap aan een familielid afgestaan hadden. Te Coxyde, Oostduinkerke en Nieupoort ook is het aantal reeders, stuurlieden met vijf verminderd. Daarentegen is op het oostelijk gedeelte der kust de toestand verbeterd: voornamelijk te Zeebrugge, Heyst en te Oostende, waar er wederzijds 8, 4 en 3 nieuwe reederijen aange troffen worden waarvan de eigenaar tezelfdertijd de sloep bestuurt. Het evenwicht dat in 1912 tusschen de beide soorten van reederijen bestond is thans ten nadeele der reeders-stuurlieden gebroken. Hun aantal is met 20 verminderd, zonder rekening te houden met verscheidene vaartuigen die tijdelijk afgetuigd zijn.

Te samen met de vermindering der manschappen doet de strekking tot uitbating van meerdere vaartuigen den ongunstigen toestand uitschijnen waarin, naar aanleiding misschien van de onvoldoende uitslagen der haringvisserij met het stroopnet, de kleinvisserij thans verkeert op de plaats zelve waar zij zich het best ontwikkeld heeft. De behoefte aan grooter en kostelijker gereedschap schijnt de uitlegging te geven van eene mogelijke nieuwe richting der wijze van uitbating. Hoe hooger de kosten van uitstand oploopen, hoe moeilijker het den stuurman wordt zich de noodige middelen tot aanwerving van een vaartuig aan te wenden, hoe gemakkelijker ook de onderneming naar eenen kapitalistischen vorm overgaat.

degelijke bestuursstatistiek op de bestaande gebruiken en verkoopwijze toe te passen.

Het is echter waar dat de gewenschte hervorming beter van een middenbestuur zou uitgaan, ten einde de noodige eenheid van werkwijze te handhaven.

Ondertusschen hebben wij voor 1913 eene volledige opbrengst 5.757.085,63 fr. (tabel XV) aan te stippen, tegen 5.526.099,69 fr. in 1912. De meerdere opbrengst is bijgevolg 230.986 fr. of 4.1 t. h.

De aandeelen der visscherij met stoom en der visscherij met zeilschepen, in 1913, beloopt wederzijds 3.555.147,90 f. of 62 t. h. en 2.201.437,73 fr. of 38 t. h. De visscherij met stoom doet alleen vooruitgang door het feit van de uitbreiding der stoomvloot; immers de gemiddelde opbrengst per schepston staat een weinig achteruit bij die van 1912 (tabel XIII). Daarbij moet er ook rekening gehouden worden met de omstandigheid dat de uitbatingskosten hooger opliepen dan voorheen, ten gevolge van de buitengewone duurte der brandstof.

De visscherij met zeil in haar geheel beschouwd heeft ook vooruitgang gedaan, daar de zeilschepen in 1913 in de kustmijnen 2.201.937 fr. visch verkocht hebben, tegen 2.130.226,49 fr. in 1912. De meerdere opbrengst bedraagt 3.3 t. h.

Al de aanlegghavens der vlaamsche kust behalve Oostende hebben hun aandeel in deze verbetering (tabel XVI). Maar de hoofdrol hoort toe aan de visschershaven van Blankenberghe, waar de verkoop in een jaar met de aanzienlijke som van 86.744 fr. gerezen is. De invloed van de motorsloepen van Blankenberghe en Zeebrugge komt hier duidelijk te voorschijn. Op de westkust, schijnt de verbetering die algemeen waargenomen wordt te moeten in verband gesteld worden met het in de vaart brengen van grootere schepen, waarop hooger gewezen werd.

Daarentegen is de achteruitgang der oostendsche visscherij met zeilschepen op verse visch het gevolg van het verval der groote zeilvloot; de aandacht werd reeds herhaaldelijk daarop gevestigd.

Thans is het onmogelijk geworden opzoeken naar de gemiddelde opbrengst per sloep te doen, omdat de visscherijwedstrijden, die te Oostende sedert 1896 plaats

hadden, verleden jaar door het stadsbestuur afgeschaft werden en de noodige grondslag voor de berekening dier opbrengst daardoor ontbreekt; ook nog omdat ten gevolge van de opkomst van den hulpmotor in de visscherij de eenvormigheid der vloot in verscheidene standplaatsen opgehouden heeft te bestaan.

De grootharingvisscherij.

Die visscherij werd in het haringseizoen van 1913 voort door twee vaartuigen gedaan, namelijk een Nieupoortsche zeillogger en eene Oostendsche stoomsloop. De uitkomsten ervan worden door tabel XIX opgegeven. De getallen betrekkelijk tot de Nieupoortsche onderneming, die bereidwillig door de belanghebbende firma verstrekt werden, toonen aan dat die zoo voor den belgischen handel belangrijke nijverheid zooals voorheen stand gehouden heeft. De oostendsche onderneming heeft vooruitgang gedaan.

Garnaalvisscherij.

Het aantal schepen die zich in 1913 op de garnaalvisscherij toeleiden is in ruime maat gerezen, 387 tegen 328 in 1912. Dit is grootelijks toe te schrijven aan de vermeerdering der kustvloot en aan de overvloedige vangsten die van het begin tot het einde van den zomer gemaakt werden, wat dan ook somtijds voor gevolg had dat de aanvoeren door de voortverkoopers beperkt werden, bij gebrek aan voldoende uitwegen.

De kleinharingvisscherij.

De tot in 1911 belangrijke seizoenijverheid, die winstgevend werk verschafte in Januari-Februari, als het arbeidsgebied der kustvisschers door den winter beperkt is, namelijk de ijle haringvangst met het stroopnet, toont sindsdien een schielijk en bijna volledig verval (tabel XVII). Immers, door nagenoeg 170 booten betracht, bracht zij te Oostende, die de eenige markt dezer waar is, slechts 173.914 kil. op in 1913 en 141.194 kil. in 1914. De

prijzen rezen dan ook te vergeefs tot een peil dat zij nooit bereikt hadden. Dit is toe te schrijven aan de schaarsheid der visch, uit natuurkundige of pelagische oorzaken die het voor de welvaart onzer kustbevolking van belang ware op te sporen.

Sprotvisscherij.

De sprotvisscherij werd in November-December nage-
noeg door 394 opene of kleine zeilvaartuigen bedreven.
In 1912 was het aantal vaartuigen in dit bedrijf werk-
zaam slechts 318. De bedongen prijzen waren zeer
uiteenlopend, van 6 tot 28 fr. Alhoewel meer bevredi-
gend dan die der kleinharingvisscherij, werden de uit-
slagen in hun geheel toch niet voldoende geacht.

Tabel XIII.

De voortbrengst der *stoomvischerij* te Oostende (1904-1913)

JAAR.	Aantal stoomsloepen op 31 December	Volledige nettotonmaat	Gezamenlijke voortbrengst.	Gemiddelde nettotonmaat	Voortbrengst per ton
1904	22	1455	fr. 2,235.218,20	66	fr. 1536,23
1905	23	1626	2,305.181,10	71	1417,70
1906	23	1606	2,477.731,90	70	1542,80
1907	23	1721	2,577.597,60	75	1497,70
1908	26	1977	2,661.119,40	76	1347,00
1909	24	1827	2,539.516,30	76	1390,00
1910	26	1992	2,582.868,10	76	1483,00
1911	26	2008	2,954.267,80	77	1471,00
1912	26	2039	3,230.049,00	78	1584,00
1913	29	2256	3,555.147,90	77	1576,00

Tabel XIV.

De voortbrengst der *belgische zeilsloepen* ingevolge den verkoop in de mijnen van Oostende, Blankenberghe en Nieuipoort 1904-1913.

JAAR	Oostende	Blankenberghe	Nieuipoort	Totaal
	fr.	fr.	fr.	fr.
1904	1,839.168.20	258.552.00		2,097.720.20
1905	1,987.557.10	260.471.20	"	2,248.028.30
1906	1,937.469.13	257.590.40	"	2,195.059.53
1907	2,170.968.41	247.608.00	"	2,418.576.41
1908	1,876.243.02	252.155.20	"	2,288.204.12
1909	1,908.759.97	275.289.60	159.805.90	2,392.548.37
1910	1,773.957.06	335.162.85	208.498.80	2,302.119.71
1911	1,735.142.49	295.431.90	192.999.80	2,257.298.79
1912	1,696.540.89	353.420.50	226.724.40	2,296.050.69
1913	1,494.085.48	456.110.45	251.741.80	2,201.937.73

Tabel XV

De voortbrengst der *belgische visschersvloot* ingevolge den verkoop
in de kustmijnen (1904-1913)

JAAAR	Stoomsloepen	Zeilsloepen	Totaal
	fr.	fr.	fr.
1904	2,235.218.20	2 097.720.20	4,332.938.40
1905	2,305.181.10	2,248.028.30	4,553.209.40
1906	2,477.731.90	2,195.059.53	4,671.791.43
1907	2,577.597.60	2,418.576.41	4,996.174.01
1908	2,661.119.40	2,288.204.12	4,949.323.52
1909	2,539.516.30	2,392.548.37	4 932.064.67
1910	2,582.868.10	2,302.119.71	4,884.987.81
1911	2,954.267.80	2,257.298.79	5,211.566.59
1912	3,230.049.00	2,130.266.49	5,360.315.49
1913	3,555.147.90	2 201.937.73	5,757.085.63

Tabel XVI.

De voortbrengst der *belgische zeilsloepen per aanleghaven*, ingevolge den verkoop in de kustmijnen in 1912 en 1913.

	Oostende.	Blankenberghe	Nieuipoort.	Totaal 1913.	Totaal 1912.
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
Blankenberghe	26,289.70	383,921.85	534.10	410,745.65	324,001.70
Coxyde	14,237.90	»	7,937.30	22,175.20	20,377.70
De Panne	337,658.31	2,570.80	172,670.30	512,899.41	504,907.34
Heyst.	4,126.20	41,559.10	»	45,685.30	30,545.40
Nieuipoort	86,499.27	»	61,556.60	148,055.87	138,026.47
Oostduinkerke.	17,612.30	»	7,313.10	24,925.40	3,393.50
Oostende	970,515.90	227.40	1,730.40	972,473.70	1,063,540.45
Zeebrugge	37,145.90	27,831.30	»	64,977.20	45,433.90
Totaal.	1,494,085.48			2,201,937.73	2,130,226.49

(1)

(1) Dit getal verschilt van dat opgegeven in de 1^e kolom der tabel XVII, omdat in die kolom de voortbrengst van den verkoop van allerhande « belgische visch » begrepen is, dus zelfs die welke niet rechtstreeks van onzu sloepen voortkomt.

Tabel XVII.

De opbrengst in de Oostendse vischmijn der haringvisserij met stroopnet van
belgische sloepen. (1907-1914)

J A A R.	Kilogrammen	Volledige opbrengst	Gemiddelde opbrengst per 100 kilogrammen.
1907	2,286.435	fr. 357,445.11	fr. 15,63
1908	3,870.873	228,663.42	5,90
1909	2,070.365	254,371.07	12,28
1910	2,514.735	209,494.51	8,33
1911	2,011.833	203,389.89	10,09
1912	849.048	90,308.30	10,63
1913	173.914	38,414.11	22,09
1914	141.194	31,921.03	22,60

IV — De vischhandel.

De toevoer van visch door vreemde sloepen naar de oostendsche mijn heeft in 1913 nog eens op eene verbazende wijze toegenomen (Tabel XX). Vergeleken met de besomming vastgesteld in 1912, bedraagt de meerdere opbrengst van de vreemde visch te Oostende 327964 fr. of 31 p. c.; dit is nagenoeg de gemiddelde opbrengst van drie stoomtrawlers. De aanvoeren van al de vreemde landen die gewoonlijk sloepen naar Oostende zenden, behalve die van Frankrijk en Zweden, zijn gerezen, maar het zijn voornamelijk die van een aantal engelsche schepen die onder de deensche of de noorsche vlag varen, welke den doorslag tot de vermeerdering geven.

De algemeene toestand der vischmarkten van het binnenland levert ook geene sporen van verbetering op ten voordeele der belgische nijverheid.

De volledige verkoop op die markten bedroeg, in 1913, 6,028.160 fr. tegen fr. 6,075,599 in 1912. Er was bijgevolg eene vermindering van 47,439 fr. of 0.7 p. c. (Tabel XXI), die voornamelijk het gevolg was van de mindere opbrengst in de vischmijn te Brussel, waar de verkoop met 105,000 fr. gedaald was.

De mijnen van Antwerpen en Gent toonen eenige uitbreiding aan. In de eerste stad is de totale opbrengst der verkochte visch met 29686 fr. en in de tweede met 26825 fr. geklommen, echter niet ten gevolge van eene meerdere tusschenkomst van visch der belgische kust. Immers de waarde der aanvoeren der oostendsche visscherij is te Antwerpen gedaald op 191,555 fr.; laagste cijfer sedert 1903 vastgesteld en eene vermindering aantonend van 73.248.50 fr. of 27 p. c. ten opzichte van het voorgaande jaar.

Dergelijk verschijnsel komt ook voor te Brussel, waar het aantal belgische aanvoeren (Tabel XXII) slechts 21983 bedroeg, tegen 28216 in 1912, dit ook maakt eene vermindering uit van 22 t. h.

In de gentsche mijn, is meer dan de helft der verkochte waar van vreemde herkomst.

Tabel XVIII.

De verkoop in de visch

MAANDEN	BELGISCHE VAARTUIGEN		Engelsche vaartuigen	Fransche vaartuigen	Zweedsche duitsche en noorsche
	ZEILSLOEPEN	STOOMSLOEPEN			
Januari	224370 71	278597 60	2516 80	11455 70	54941 80
Februari	102224 70	317294 20	12033 10	6216 10	56153 40
Maart	83462 »	390979 80	12420 50	4457 90	62425 60
April	91507 20	253044 40	3996 70	3767 20	46982 20
Mei	118373 60	190493 10	5806 50	5475 »	34105 40
Juni	131099 »	230212 90	4293 80	7080 »	34336 80
Juli	137938 90	291849 20	9235 50	9206 50	47546 20
Augustus	136071 20	280583 30	4199 50	8494 70	56856 90
September	133215 40	315870 50	2957 »	8725 »	60340 70
October	158325 50	300297 80	77156 30	7719 20	29352 90
November	192447 20	273873 90	32724 »	12276 »	32236 70
December	183473 20	432051 20	13217 20	14410 60	60404 »
Totaal 1913	1692208 61	3555147 90	180616 90	99283 90	575682 60
1912	1696540 89	3230049 »	125803 70	132114 30	556880 80
Verschil	— 4332 28	+ 325098 90	+ 54813 20	— 32830 40	+ 18801 80

mijn te Oostende in 1913.

Holland- sche en deensche	Kleine visch	TOTAAL	AANTAL REIZEN					Holland- sche en deensche
			Belgische (1)	Engelsche	Fransche	Zweedsche duitsche en noorsche		
34981 70	3575 »	610439 31	381	»	19	6	1 H 7 D	
15391 10	3225 »	512537 60	247	3	13	11	3 D	
38634 50	3700 »	596080 30	215	2	15	12	1 H 4 D	
44616 90	3595 »	147509 60	197	3	11	9	13 H 3 D	
38828 80	2905 »	395687 40	241	8	10	11	4 D 9 H	
27639 80	3288 »	437950 30	223	6	11	12 N	3 H 3 D	
31084 10	3512 »	530372 40	236	7	15	12 N	2 H 4 D	
36673 20	3112 »	525990 80	225	6	12	11 N	5 D	
40020 »	3003 »	564131 60	192	3	11	1 Z 8 N	6 D	
67015 40	3400 »	643267 10	206	24	13	6 N	4 H 9 D	
57016 80	3400 »	604034 60	258	15	15	7 N	2 H 7 D	
84608 60	3400 »	791564 80	304	9	20	11 N	6 H 6 D	
516510 90	40115 »	6659565 81	2925	86	165	117	102	
229331 50	39649 »	6010369 19	3201	81	211	127	48	
+287179 40	+ 466 »	+ 649196 62	-276	+ 5	-46	-10	+54	

(1) In deze getallen zijn de schepen der verschillende havens der kust niet begrepen.

Tabel XIX.

De grootharingvisscherij

OOSTENDE.

JAAR	Gekaakte haring (tonnen)	Steur- haring. (tonnen).	Andere voort- brengselen.	Aantal schepen.	Aantal reizen.	Opbrengst.
1907	»	»	»	»	»	Fr. »
1908	»	»	»	»	»	»
1909	1170	»	mak.-kab.	1 motorsloep	(1)	23719 55
1910	650	»	id.	1 motorsloep	(1)	17200 00
1911	»	»	»	»	»	»
1912	»	1400	2590 kisten	1 stoomsloep	?	66694 80(2)
1913	»	(3) 3400	200 kisten	1 stoomsloep	8	94799 00(2)

(1) Leerinstelling.

(2) *Rapports de la chambre de Commerce d'Ostende 1912 et 1913.*

(3) Ongeveer.

met drijfmetten (1907-1913).

NIEUPOORT.

JAAR.	TONNEN			Aantal schepen (zeilschepen)	Aantal reizen.	Opbrengst	Gemid- delde opbrengst per reis.
	gekaakte haring	Steur- haring	Andere voort- brengselen				
1907	52	3168	35 mak.	1	8	fr. 63754 60	fr. 7969 00
1908	17	2396	3 mak. 3 kab.	1	5	49064 00	9813 00
1909	172	5471	41 mak. 48 kab.	2	13	119747 50	9211 00
1910	348	5510	27 mak. 49 kab.	2	15	123811 45	8274 00
1911	232	4023	9 mak. 103 kab.	2	12	103251 86	8602 00
1912	160	1859	3 mak. 6 kab.	1	5	46238 65	9248 00
1 reis, schip vergaan.	110	284	1 mak. 9 kab.	1	1	11636 50	11636 50
1913	509	1692	39 mak. 17 kab.	1	5	55850 75	11170 15

N. B. Mak. verkorting van makereel.
Kab. verkorting van kabeljauw.

Dit vestigt des te meer de aandacht daar te Gent en Antwerpen, zoowel als te Brussel, de verkoop van nederlandsche zeevisch, die er de voornaamste soort is, in 1913 merkelyk gedaald is, ten gevolge van de werkstaking die verscheidene maanden in de visschershaven van Ymuiden geheerscht heeft. De toestand van den belgischen handel kwam dus in zekere opzichten veel gunstiger voor in het binnenland.

Dat de belgische handel hoe langer hoe meer de binnenmarkten van het land schijnt te verzuimen en te verlaten, blijkt uit de tabels XXV en XXVI die, in tegenstelling met de hoogergenoemde, eene steeds kloeker stelling van den uitvoerhandel en der rechtstreeksche bestellingen aan voortverkoopers en verbruikers kenschetsen.

Immers, in 1912 is de uitvoer van belgische of genaturaliseerde vischwaren met 2,675,800 kil. geklommen. In 1913 toont de statistiek der verzendingen per spoor van visch uit de kuststaties niet alleen aan dat de verzendingen naar Frankrijk, Duitschland en Zwitserland vermeerderd zijn, maar ook dat de rechtstreeksche betrekkingen tusschen de verzenders der kust en de koopers van het binnenland verbeterd zijn, daar het aantal verzendingen aanzienlijk gerezen is in weerwil van den achteruitgang in de mijnen.

Ondertusschen blijft de algemeene invoer van haring en andere vischsoorten in ons land vrij aanzienlijk. Wat den haring betreft, werd er in 1912 eene totale hoeveelheid van 23,727,279 kil. vastgesteld, waarvan meer dan 11 millioen ingevoerd door Engeland en 8 1/2 millioen door Nederland.

De algemeene hoeveelheid andere niet ingelegde vischwaar, die in 1912 in het land gebracht werd, bedroeg 23,035,384 kil. waarin Engeland en Holland wederzijds met een aandeel van meer dan 6 en 13 millioen aangerekend zijn.

Tabel XX.

De verkoop van vreemde visch in de Oostendsche vischmijn (1904-1913).

JAAR	Engelsche	Fransche	Hollandsche	Duitsche	Deensche	Noorsche	Zweedsche	Totaal
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
1904	138 940.50	264 363.00	87,288.80	..	..	..	..	..
1905	156 625.20	166 737.50	86,704.30	..	..	..	..	..
1906	134,172.60	199 879.10	90,069.50	..	..	..	..	..
1907	146 959.30	231 339.24	115 651.00	774.00	..	..	..	494,723.54
1908	194,616.20	188,794.54	92,920.00	6,985.90	..	..	..	483,316.64
1909	253,249.10	196 205.62	90 643.70	1 500.00	35 054.20	..	..	576,652.62
1910	174,000.50	175 43.870	92,730.00	1,868.50	552,027.90	7,023.30	..	1 003 385.00
1911	201,704.10	125 398.10	90 674.50.	347.50	582 513.00	74,003.30	..	1,074 640.50
1912	125,803.70	132 114.30	62 092.10	1,492.10	167,239.40	493,311.50	62,077.20	1,044,130.30
1913	180,616.90	99 383.90	120 720.10	2,077.80	395,790.80	560,075.90	12,628.90	1,372,094.30

Tabel XXI.

De vischverkoop in de voornaamste

JAAR	Antwerpen	Bergen	Brugge	Brussel	Dendermonde	Gent	Geeraertsbergen
	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.
1904	1,613,288.00	93,355.50	5,531.00	1,974,713.00	43,061.00	725,219.00	"
1905	1,597,691.00	90,361.50	5,293.00	2,183,989.00	41,699.00	684,111.00	"
1906	1,635,800.00	89,322.50	1,885.00	2,119,429.00	43,995.00	643,517.00	1,467.00
1907	1,865,100.00	102,176.50	530.00	2,302,934.00	43,651.00	689,855.00	1,179.00
1908	1,804,282.00	94,601.50	818.00	2,030,959.00	45,689.00	662,825.00	832.00
1909	1,804,082.00	97,277.00	2,164.00	2,013,219.00	44,648.00	656,538.00	1,082.00
1910	1,858,061.00	83,695.00	1,579.00	2,181,054.00	43,820.00	661,282.00	910.00
1911	1,937,883.00	90,777.75	597.00	2,222,530.00	50,252.00	701,337.00	1,124.00
1912	2,124,757.00	90,781.00	695.00	2,438,166.00	51,749.00	751,737.00	772.00
1913	2,154,443.00	81,168.00	412.00	2,333,389.00	54,799.00	778,562.00	500.00

Tabel XXII

De verzending van visch naar de
(Pakken, manden)

PLAATS VAN VERZENDING.	1904	1905	1906
Oostende	46.323	43.140	40.036
Blankenberghe	2,831	3.886	2.739
Heyst			
Nederland	46.339	50.562	52.105
Engeland	5.754	4.806	6.361
Duitschland	9.039	9.342	8.470
	47 wagons	37 wagons	
Frankrijk	2.940	1.268	2.348
Noorwegen	28	71	81
Canada	206	158	152
Luxemburg	—	—	—
Opbrengst van den verkoop aller verzendingen fr.	1,974,713	2,183,989	2,119,429

vischmijn te Brussel (1904-1913).
en tonnen).

1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913
39,319	33.189	33.277	33.736	34 441	26.836	21.194
1,956	2.013	2.657	2.176	1.223	1.380	789
62,526	60 770	55.182	66.847	70.965	81.480	79,464
6 824	7.212	7.752	7.658	7.209	6.912	4.824
9,820	9.275	9.105	7.507	6.745	6.383	9.826
2,502	2.698	3.870	4.100	4.003	4.569	2.675
7	294	551	626	855	860	1.101
44	69	135	99	11	37	21
—	238	226	64	50	26	89
2,302.934	2,030 959	2,013.219	2,181.054	2,222.530	2,438.166	2,333.389

Tabel XXIII.

Opgave der voornaamste vischsoorten

SOORTEN.	1907		1908		1909	
	Getal manden, kisten en tonnen.	Opbrengst	Getal manden, kisten en tonnen.	Opbrengst	Getal manden, kisten en tonnen.	Opbrengst.
Oesters (tonnen) . . .	106	ir. 793	42	ir. 284	19	ir. 172
Kreeften en stekel- krabben	1.168 (54.161 stuk).	154.241	1.140 (61.085 stuk).	152.462	1.213 (65.053 stuk).	168.366
Zalm	573 (3.324 stuk).	61.970	428 (2.540 stuk).	43.090	565 (3.031 stuk).	54.335
Tongen	12.133	229.872	11.247	212.669	11.627	209.951
Grieten	952	28.635	865	25.773	538	16.875
Kabeljauw	7.663 (127.293 stuk).	286.721	8.309 (130.424 stuk).	267.684	9.351 (153.407 stuk).	278.024
Terbut	222 (1.314 stuk).	15.309	213 (1.240 stuk).	14.394	226 (1.317 stuk).	18.244
Steur	168 (168 stuk).	22.639	112 (116 stuk).	15.620	145 (147 stuk).	17.553
Heibut	1.347 (11.906 stuk).	130.413	1.436 (11.993 stuk).	126.679	1.076 (7.746 stuk).	108.133
Pladijs.	17.253	211.669	14.753	164.593	15.127	164.127
Roggen en vleten . .	25.827	500.925	23.418	438.030	22.072	414.264
Schelvisch	18.450	269.940	17.599	247.065	14.459	219.740
Makereel	2.232	38.713	1.982	33.485	2.146	31.467
Riviervisch	156	3.058	172	2.838	179	2.656
Andere soorten. . .	34.748	348.035	34.042	286.292	34.012	309.311

verkocht in de vischmijn te Brussel (1907-1913).

1910		1911		1912		1913	
Getal manden, kisten en tonnen.	Opbrengst.	Getal manden, kisten en tonnen.	Opbrengst.	Getal manden kisten en tonnen.	Opbrengst	Getal man der kisten en tonnen.	Opbrengst.
30	ir. 232	54	ir. 494	89	ir. 701	182	ir. 1,075.25
1.499 (86.260 stuk).	179.711	1.432 (79.512 stuk).	158.772	1.574 (88.730 stuk).	197.484	1.337 (69.809 stuk).	161,696.75
475 (2.654 stuk).	44.028	530 (2.527 stuk).	44.057	429 (2 469 stuk).	39.341	551 (2.892 stuk).	59,942.25
15.776	246.556	17.120	233 955	15.333	222.227	14.057	182,680.75
825	24 533	1.050	32.431	1.174	34.230	1.837	53,540.25
9.866 (164 835 stuk).	330.520	10.221 (175.873 stuk).	350.158	12.612 (185.128 stuk).	396.640	13.700 (175.585 stuk).	429,155.75
243 (1.282 stuk).	15.985	410 (2.110 stuks).	25.358	662 (3 731 stuk).	46 347	438 (2735 stuk).	32,261.25
191 (196 stuk).	23.262	182 (785 stuk).	21.374	162 (871 stuk).	24.165	194 (1387 stuk).	26,596.00
1.165 (7.392 stuk).	135.731	820 (8.283 stuk).	122.305	765 (7.288 stuk).	137.172	704 (5.476 stuk).	121,923 50
16.070	178.285	19,359	204.404	15.304	171.504	13.868	159,235 25
21.264	407.556	23.240	420.373	27.640	499.032	27.608	491,720.00
12.747	204.707	10.927	201.410	13.483	238.498	9.601	196,704.50
2.686	38.380	2.589	37.650	3.127	40.797	2 073	33,123.75
117	2.074	103	1.619	72	1.658	72	1,292.75
39.859	349.494	37.465	368.167	36.004	388.369	33.761	382,441.00

Tabel XXIV.

Staat van den verkoop van visch in de Antwerpsche mijn (1904-1913).

JAAR.	Rivier visch.	Oostendse vischerij.	Buitenlandsche visch.	Algemeen totaal.
1904	151,380.51	217,581.80	1,244,326.20	1,613,288.50
1905	158,412.40	207,948.80	1,231,328.90	1,597,691.10
1906	140,463.50	221,183.70	1,274,152.81	1,635,800.00
1907	147,568.20	253,217.00	1,464,314.80	1,865,100.00
1908	141,335.90	245,326.60	1,417,619.90	1,804,282.40
1909	152,655.60	243,435.90	1,408,190.50	1,804,082.00
1910	152,015.50	248,066.50	1,457,979.40	1,858,061.40
1911	95,339.00	251,175.00	1,591,369.00	1,937,883.00
1912	121,844.60	264,803.50	1,738,109.50	2,124,757.60
1913	193,481.20	191,555.00	1,669,406.90	2,154,443.00

Tabel XXV.

De vischhandel in België 1912 (1).

INVOER.

SOORTEN.	HOEEVEELHEID.		VERVOERWIJZE				WAARDE.
	Ingekomen voor het rechtstreeksch verbruik.		Per zee.	Per spoor.	Langs vaarten en rivieren.	Uit stapelhuizen getrokken.	
	kil.	kil.	kil.	kil.	kil.	kil.	fr.
Schelpdieren, Oesters . .	2.135.273	527.571	1.542.230	65.472	»	»	1.067.636
Schelpdieren, mossels en andere niet genoemde schelpdieren	27.067.763	»	4.978.883	22.088.873	»	»	1.894.743
Ingelegde visch in dozen, kommen, gedroogde visch of dergelijke . .	1.768.734	1.223.782	123.269	45.356	316.327	»	4.442.708
Andere vischconserven .	17.043	15.332	1.711	»	»	»	41.930
Haring	22.727.279	15.252.860	3.675.910	4.768.509	»	»	3.796.365
Niet genoemde vischsoor- ten en schelpdieren . .	23.085.384	8.533.953	13.284.337	1.214.094	»	»	16.090.216
	77.691.476	25.586.498	23.606.343	28.182.304	316.327	316.327	27.303.598

(1) Ingevolge de *Tableau général du commerce de la Belgique avec les pays étrangers.*

Tabel XXV

De vischhandel in België 1912 (vervolg).

UITVOER. DOORGANG.

SOORTEN.	Belgische of genationali-		VERVOERWIJZE,			Belgische		IN- EN UITVOER.	
	seerde waar (bijz. handel).	Hoeveelheid.	Per zee.	Per spoor.	Langs vaarten en rivieren.	of genation. (bijz. handel).	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
Schelpdieren, oesters . .	277.181	kil.	5.408	271.776	kil.	fr.	fr.	kil.	fr.
Schelpdieren, mossels en andere niet genoemde schelpdieren	9.524.228		"	9.524.223	"	198.562	215.429	57.051	28.525
Ingelegde visch in dozen, kommen, gedroogde visch of dergelijke . .	694 880		660.777	18.296	15.807	1.042.320	6.683.446	2.570.556	6.683.446
Andere vischconserven .	6.892		3.775	3.117	"	4.824	54.592	77.903	54.592
Haring	2.154.507		81.423	2.043.425	30.059	344.721	289.817	1.811.354	289.817
Niet genoemde vischsoor- ten en schelpdieren .	4.995.951		799.501	4.187.519	8.931	6.122.535	2.003.897	2.868.857	2.003.897
	17.653.637		1.550.884	16.047.956	54.797	8.605.417	9.275.646	10.463.282	9.275.646

Tabel XXVI.

Hoeveelheid zeevisch in 1913 per spoor verzonden uit de kuststaties naar verbruikscentrums van het land en naar het buitenland. (Hoeveelheid aangeduid in tonnen).

SPOORWEGSTATIES.	Binnenland en gemengde dienst.			BUITENLAND.							
	Tarief I.	Tarief II.	Tarief III.	Frankrijk.		Duitsland.		Zwitserland.		Nederland.	
				Ijligoed.	Vrachtingoed	Ijligoed.	Vrachtingoed	Ijligoed.	Vrachtingoed	Ijligoed.	Vrachtingoed
Oostende.	43	6,123	15,052	461	192	3,150	916	433	316	32	»
Heyst	10	12	20	757	»	»	»	»	»	»	»
Nieuipoort stad	8	250	935	10	»	19	5	7	»	2	»
Blankenberghe	35	412	»	7	»	5	»	»	»	»	»
Nieuipoort-Baden	1	1	1	3	»	»	»	»	»	»	»
				—	—	—	—	—	—	—	—
1913	97	6,798	16,008	1,238	192	3,174	921	440	316	34	»
Totaal 1912	37	6,460	14,539	505	931	3,092	864	421	330	16	»

V Het beroepsonderwijs voor zeevisschers.

A. HET KONINKLIJK WERK VAN DEN *IBIS*.

Op 31 December 1913, bevatte dit gesticht 84 kweekelingen van 6 tot 15 jaar oud, op twee uitnemingen na, allen herkomstig uit verscheidene kustgemeenten- of steden van Westvlaanderen.

Sedert de stichting van het Werk, werden 79 scheepsjongens geplaatst, waarvan 42 in de zeevisscherij. In den loop van 1913, werden er 11 leerlingen als sloepjongens aangenomen door verscheidene reederijen van Oostende en Blankenberghe.

De toestellen van het liggend schip *Ibis I* werden volledig wat de draadlooze telegrafie betreft. De stroom benoodigd voor het verzenden der berichten wordt geleverd door de fabriek van electriciteit te Slykens. De wissel staat gelijk met $\frac{110 \text{ volts}}{28.5 \text{ ampères}}$, dit maakt ongeveer 2 k. w.; de golflengte is 600 m.; de dagwijdte is 300 kil. en de nachtwijdte 700 kil. ongeveer.

Het toestel voor beoefening dat op de stoomsloep *Ibis IV* geplaatst is, bevat eenen post van 450 watts met eene wijdte van 100 zeemijlen. De vork van den *Ibis IV* staat gebogen en heeft vier draden van 46 m. lengte. De golflengte is 180 m. Het vlak heeft 26 m. lengte en 150 m. breedte.

Het onderricht in de draadlooze telegrafie wordt aan de leerlingen gegeven door eenen beambte van het Beheer der Telegrafen, die bijgestaan wordt door de vakmannen uit de school van draadlooze telegrafie van Laeken. Dit onderricht omvat vier verdeelingen: a) leer der letterteekens; waarneming der zinnen met het oor, door middel van daartoe ingerichte toestellen b) leer door middel van den hoofdpst op het liggend schip c) practisch onderricht in de school van draadlooze telegrafie te Laeken d) proeftijd in zee.

De telegrafisten worden bij voorkeur gekozen onder de zwakke scheepsjongens of onder degenen die te

klein zijn om goede zeelieden te worden. Daar de zeeconferentie van Londen tot beschutting van 's menschen leven het beginsel gehuldigd heeft dat een zeeman-luisteraar den telegrafist moet bijstaan, die als zoodanig op een schip is, levert het bedrijf waarvan spraak is voor de leerlingen van het Koninlijk Werk eene goede toekomst op.

Van een anderen kant, in het opzicht der goedkoope verzekering der visschersvaartuigen, zooals in het opzicht van het opzoeken der vischgronden en het verkoopen der opbrengst, is de draadlooze telegrafie voor de zeevisscherij een aanzienlijke vooruitgang.

Boven al de scheepsjongens, bevat de ziekengilde *Ibis*, die onder het hoog eerevoorzitterschap van zijne Majesteit Koning Albrecht gesticht werd, 55 leden behorende tot het personeel van het liggend schip en de leersloepen, of tot hunne familieleden.

Daar de wet van 30 Augustus 1913 de zeevisschers van den krijgsdienst ontslagen heeft, mits de verplichting gedurende drie maanden lessen en oefeningen te volgen die ze bekwaam maken, in geval van oproeping van het leger, de stroomen, kusten en versterkte plaatsen te verdedigen, heeft de *Ibis* dadelijk maatregelen getroffen ten einde het krijgsonderricht der sloepjongens voor te bereiden. Te dien einde, werden deze in twee pelotons verdeeld, die door gegradeerde drillmeesters van het leger opgeleid worden. Het wapen is het Mauserkarabien der vestingartillerie voor de jongens boven de 11 jaar oud, of een schoolkarabien voor de jongeren.

B. DE VISSCHERSSCHOLEN.

A. *De vrije visschersschool van Oostende.*

Het eerste jaarverslag der Commissie behelst een beknopt overzicht van de inrichting der vlaamsche beroepsscholen voor visschers, de vrije scholen van Oostende en van Blankenberghe uitgezonderd.

Thans zijn wij in staat ook de inrichting dier beide gestichten te schetsen.

De vrije visschersschool van Oostende is eene dag-

school, die alle werkdagen, behalve den Donderdag namiddag, van 9 $\frac{3}{4}$ tot 11 $\frac{1}{2}$ uren en van 13 $\frac{3}{4}$ tot 16 $\frac{1}{2}$ uren gehouden wordt. De volledige cursus duurt drie schooljaren, die beginnen en eindigen met Paschen.

Hij bevat eene voorbereidende klas en eene hogere klas. De leerlingen der voorbereidende klas gaan over naar de hogere, als zij de hoofdregelen der rekenkunde en het kompas, zonder miswijzing of deviatie, kennen.

Het onderwijs der zeevaart bevat a) het lezen en verstaan der kaarten; het zoeken van breedten, lengten en koersen; het lezen en berekenen van diepten, het berekenen der tijen en het bepalen hunner strekking; de kennis der vuren, peilingen, b) het bewerken van koppelkoersen c) het berekenen der breedte door zon's noenhoopte d) de stoommachien en de ontploffingsmotor, hunne bewerking, onderhoud en lichte herstellingen e) het maken en vermaken van vischtuig f) het vermaken van zeilen g) het op- en aftuigen van een visschersvaartuig, met volledige kennis van knopen en plitsen.

Een gesticht van wetenschappelijke opzoekingen nopens de zeevisscherij is sedert 1900 gevoegd bij de vrije visschersschool van Oostende.

Dit gesticht staat onder het beheer van een doctor in natuurwetenschap en doet wetenschappelijke en practische opzoekingen nopens het benuttigen van de visscherij en van hare voortbrengselen. Het gesticht beschikt over een wel ingericht laboratorium, voorzien van de noodige werktuigen.

In den loop van 1913 werden bijzonderlijk opzoekingen gedaan nopens het :

- a) warmrooken van goedkoope vischsoorten
- b) verbeteren der traanfabricatie
- c) inleggen van garnalen
- d) vervaardigen van kleuren voor scheepsbodems.

Begrooting.

	1902-1903	1912-1913
Toelage van het Staatsbestuur	6000	5300
» der Provincie	600	600
Tusschenkomst der inrichters	7756	7380
Verscheidene inkomsten	500	200
	14856	13450

B. De vrije visschersschool van Blankenberghe.

De school is in eene lagere en eene hogere afdeelingen verdeeld. De lagere afdeeling bevat de leerlingen die nog niet gemonsterd zijn; de hogere bevat de reeds op zee varende leerlingen.

De lessen voor de lagere afdeeling worden den Zaterdag van 10 1/2 tot 12 1/4 uren gegeven: die voor de hogere afdeeling hebben plaats, den Zondag, van 8 tot 9 1/2 uren, den Maandag, van 9 tot 10 1/2 uren en van 13 1/2 tot 15 uren.

Het schooljaar begint met October en eindigt met Juli.

C. Algemeen overzicht.

Het is thans mogelijk een blik te geven op den algemeenen toestand en de uitslagen van het vakonderwijs voor zeevisschers.

De tabel XXVIII wijst uit dat de algemeene bevolking der scholen in 1913 ruimschoots 450 leerlingen bedroeg en dat zij jaarlijks aangroeit. Het aantal leerlingen vermeerderd te Oostende, te Nieuipoort en Heyst. Het houdt stand op De Panne, Coxyde en Oostduinkerke, in weerwil van de ongunstige bijzonderheden hooger nopens die visschersplaatsen aangestipt; Blankenberghe alleen levert in het opzicht van de schoolbevolking het bewijs op van een betrekkelijk verval. Immer in 1904 telde deze school nog 63 leerlingen; in 1913 slechts 42.

Indien men het volledig aantal leerlingen der visschersscholen in verband brengt met het getal sloepjongens (298) waarover ons visschersvloot voor het oogenblik beschikt, dan komt men tot het besluit dat niet al de leerlingen dier gestichten eene loopbaan in de visscherij vinden of kiezen. Ware het anders, dan zou men in de visscherij, waar de practische leer nage-noeg 5 jaar duurt, meer krachten moeten aantreffen dan in de scholen, waar ze slechts twee of drie jaar duurt. Welnu, het tegenovergestelde wordt bevonden.

De volledige uitgaven in 1912-13 besteed ten behoeve der visschersscholen bedragen 28790 fr. (Tabel XXIX)

Tabel XXVII

Programmas der visschersscholen

AANGELEERDE VAKKEN.	OOSTENDE (Gemeenteschool)		OOSTENDE (vrije school)	DE PANNE	
	Eerste studie- jaar.	Tweede studie- jaar.	Eerste en tweede studiejaar.	Eerste studie- jaar.	Tweede studie- jaar.
Aardrijkskunde en zeekaarten	1	1	1 $\frac{1}{4}$	1	
Scheepsbouw	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$			
Zeevaart	1	3		4	1 $\frac{1}{2}$
Zeemanschap	1 $\frac{1}{2}$	5		2	1 $\frac{1}{2}$
Visscherij	1	1	11 $\frac{1}{2}$		
Natuurwetenschap				1	
Visscherij wetten en zeewetten	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$			
Donkey		1			
Vlaamsche taal	7	3 $\frac{1}{2}$	3		
Fransche taal	3	2 $\frac{1}{4}$			
Engelsche taal		1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$		
Rekenkunde en metriekstelsel	3 $\frac{3}{4}$	3 $\frac{3}{4}$	2 $\frac{1}{2}$	2	
Geschrift	2 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$			
Godsdienst	3	2 $\frac{1}{2}$	2		
Gezondheidsleer	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	
Zangoefening	1		$\frac{1}{2}$		
Gymnastiek of zwemoefening	1	1	2		
Vaderlandsche geschiedenis			$\frac{1}{2}$		
Teekenkunst			$\frac{1}{2}$	1	
Beleefdheid			$\frac{1}{2}$		
H. Geschiedenis			$\frac{1}{2}$		

(aantal uren les per week in elk vak).

NIEUPOORT	COXYDE		OOSTDUIN- KERKE	HEYST			BLANKEN- BERGHE	
Eerste en tweede studiejaar.	Eerste studie- jaar.	Tweede studie- jaar.	Eerste en tweede studiejaar.	1ste	2de	3de	Hoogere afdee- ling.	Lagere afdec- ling.
1	1		2		1	2	3	1
2 1/2	4	2	3					
6	2	2	4	1	1	3	3	2
1			1					
							1/2	
1	2		1	bij gelegenheid			1/2	
1	1		2	bij gelegenheid				
	1							
1/2	1		1	bij gelegenheid				

Tabel XXVIII

Aantal leerlingen in de

JAAR	Oostende (Gemeenteschool)		Oostende (vrije school)		De Panne		Nieuipoort	
	varende	niet varende	varende	niet varende	varende	niet varende	varende	niet varende
1904	»	46	»	88	»	»	15	15
1905	»	51	»	96	»	»	12	12
1906	»	56	»	100	47	33	13	17
1907	»	54	»	99	54	31	16	14
1908	»	49	»	104	42	25	17	13
1909	»	52	»	105	45	36	18	15
1910	»	49	»	102	49	36	11	15
1911	»	40	»	105	39	45	9	26
1912	»	38	»	101	43	37	10	32
1913	»	41	»	111	46	40	8	36

visschersscholen (1904-1913)

Coxyde		Oostduinkerke		Heyst		Blankenberghe		TOTAAL
varende	niet varende	varende	niet varende	varende	niet varende	varende	niet varende	
»	»	»	»	»	»	27	36	»
»	»	»	»	22	25	24	39	»
»	»	»	»	20	27	22	42	»
12	18	»	»	23	23	17	36	»
7	19	»	»	18	36	25	23	»
9	22	»	»	20	28	23	28	»
8	35	»	»	28	28	18	29	»
10	25	13	32	26	20	18	28	434
10	27	14	29	26	16	20	25	428
10	24	13	30	27	25	17	25	453

Tabel XXIX

De begrooting der visschers

	SCHOOLJAAR 1906-1907				
	TUSSCHENKOMST VAN				
	de Gemeente	de Besturende commissie	de Provincie	de Regeering	Totaal
Oostende (Gemeenteschool)		3,833.00	»	2,527.00	6,360.00
Oostende (Vrije school)	»	3,456.75	600.00	2,640.00	6,693.75
De Panne. . . .	200.00	1,017.00	400.00	1,078.00	2,695.00
Nieupoort . . .	»	970.00	500.00	980.00	2,450.00
Coxyde	»	1,070.00	535.00	1,070.00	2,675.00
Oostduinkerke . .	100.00	780.00	356.00	790.00	1,975.00
Heyst	150.00	441.00	500.00	794.00	1,985.00
Blankenberghe. .	300.00	687.00	450.00	855.00	2,350.00

scholen in 1906-1907 en 1912-1913

SCHOOLJAAR 1912-1913				
TUSSCHENKOMST VAN				
de Gemeente	de Besturende commissie	de Provincie	de Regeering	Totaal
4,032 68	320.32	"	2,687.00	7,060.00
	3,321.00	879.00	2,800.00	7,000.00
200.00	968.00	449.00	1,078.00	2,695.00
300.00 en lokaal	1,913.00	467.00	1,120 00	2,800.00
"	1,159 00	446.00	1,070.00	2,675.00
400.00	643.00	400.00	962 00	2,405.00
150.00 en lokaal	433.00	500.00	722.00	1,805.00
600.00	428.00	500.00	822.00	2,350.00
				28,790.00

Tabel XXX.

De uitslagen der examens voor het

JAREN.	OOSTENDE.			DE PANNE.			HEYST.		
	Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.		Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.		Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.	
		1 ^e proef.	2 ^e proef.		1 ^e proef.	2 ^e proef.		1 ^e proef.	2 ^e proef.
1903	»	21	»	»	»	»	»	»	»
1904	12	40	13	»	»	»	»	»	»
1905	25	20	13	3	9	»	»	»	»
1906	22	26	13	2	14	5	5	8	8
1907	24	35	18	4	9	9	7	2	6
1908	26	19	24	3	10	10	1	8	4
1909	38	24	17	4	10	8	2	4	6
1910	26	28	20	2	5	10	6	10	3
1911	24	25	18	1	16	6	»	11	7
1912	15	19	15	1	9	14	2	8	9
			161			62			43

toekennen van leerbeurzen in de zeilvisserij (1903-1912).

BLANKENBERGHE.			NIEUPOORT.			OOSTDUINKERKE.			COXYDE.		
Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.		Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.		Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.		Getal der niet gelukten.	Getal der gelukten.	
	1 ^e proef.	2 ^e proef.		1 ^e proef.	2 ^e proef.		1 ^e proef.	2 ^e proef.		1 ^e proef.	2 ^e proef.
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
4	19	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
2	5	6	»	»	»	2	6	»	»	»	»
1	5	5	»	»	»	3	1	2	3	5	»
5	4	»	1	3	1	»	»	»	2	4	2
»	3	3	»	»	»	»	»	»	2	3	4
3	5	2	»	1	»	»	»	»	»	5	2
»	2	5	»	»	1	2	4	»	»	3	5
1	7	2	»	1	»	»	4	3	1	5	2
		23			2			5			15

toont dat is 62 fr. per hoofd. Die onkosten zijn nagenoeg dezelfde gebleven sedert 1906-7.

De vergelijkende tabel der leervakken (Tabel XXVII) toont enige verscheidenheid aan, die voortspruit uit de omstandigheid dat de Oostendsche gestichten gewone dag-scholen zijn en de overige een bijvoegelijk gelegenheidsonderwijs geven, in hetwelk de indeeling der vakken somtijds niet streng bepaald is, maar ingevolge de behoeften geregeld wordt.

Wat deze laatste scholen betreft, mogen de getallen in de tabel opgegeven in eenige gevallen maar voor eene schatting doorgaan.

VI. De maatschappelijke inrichtingen ten behoefte der zeevisschers.

Geene wijzigingen werden in den loop van 1913 toegebracht aan de inrichting der verscheidene hulp- en voorzienigheidskassen van visschers van Oostende, Nieu-poort, De Panne en Heyst, zooals zij in het eerste jaarverslag geschetst wordt.

Buiten deze visscherskassen, die allen dagteekenen van vóór 1865, toen het premiestelsel ten behoeve der zeevisscherij in zwang was, bestaat te Blankenberghe de *Voorzienigheidskas voor visschers*, ingericht ingevolge de wet van 13 Juni 1894 op den onderlingen bijstand, zij heeft voor doel :

1) aan de werkende leden, die slachtoffers van een ongeval of van eene ziekte zijn uit oorzaak van hun bedrijf, eene dagelijksche vergoeding te verschaffen.

2) weduwen en weezen min dan 15 jaar oud van visschers die in zee gestorven zijn te vergoeden.

3) buitengewone en tijdelijke hulp te verschaffen aan de werkende leden, die geen recht op gewonen bijstand meer hebben, of die oud of onbekwaam tot den arbeid geworden zijn.

De bijdrage is 0,25 fr. per maand en per werkend lid, en 5 fr. per jaar voor de eereleden.

De vergoeding in geval van ziekte of verwonding is 1 fr. per werkdag, gedurende eene week, en 0,75 fr. per werkdag, gedurende de drie volgende maanden.

De toekenning van eene buitengewone vergoeding, na het tijdperk der regelmatige hulp, hangt af van den toestand van den zieke of gekwetste en van den toestand der kas.

De weduwe en de weezen min dan 15 jaar oud, van eenen visscher die ten gevolge van een ongeval in zee het leven verloren heeft, hebben recht op eene vergoeding gelijk aan 5 maal het beloop der betaalde bijdragen, het maximum dat in rekening kan gebracht worden is 15 jaar deelneming.

Daarenboven moet er eene eervolle melding gemaakt worden van de edelmoedigheid met welke de *Hulp- en onderstandskas voor de slachtoffers van arbeidsongevallen*, ingericht krachtens de wet van 21 Juli 1890, de vlaamsche zeevisschers ondersteunt die door een bedrijfsongeval getroffen worden.

De tabel XXXV wijst uit dat deze hulp waarlijk doeltreffend is. In geval van onbekwaamheid tot den arbeid, bestaat zij gemiddeld in eene toekenning van 1 fr. daags, die met 0.20 fr. vermeerderd wordt, indien de gekwetste gehuwd is, en, wanneer hij onbejarige kinderen heeft, nog met 0.10 fr. tot 0.20 fr. ingevolge den ouderdom, voor elk kind.

In algemeenen regel, wordt er *bestendige hulp* verleend aan hen die tot den arbeid bepaald onbekwaam zijn, alsook aan bejaarde en behoeftige voorzaten van verongelukte visschers.

Tijdelijke hulp wordt verleend aan kinderlooze weduwen, tot dat zij in staat zijn door eigen arbeid in hare behoeften te voorzien, alsook aan weduwen met minderjarige kinders, tot dat deze in staat zijn in de broodwinning van het gezin te voorzien, en aan visschersweezen tot aan den ouderdom van 16 jaar.

Tabel XXXI.

Toestand der hulpkas voor slachtoffers van zeeongevallen te Oostende (1903-1913)

JAREN.	Ontvangsten, het overschot van het voorgaande jaar inbegrepen.	Bedrag der verleende hulp, kleine uitgaven inbegrepen.	In kas op 31 december.
1903	19,257.05	3,701.19	15,555.86
1904	18,911.00	2,246.60	16,664.75
1905	20,299.74	2,337.44	17,962.30
1906	36,974.07	3,669.66	33,304.51
1907	42,573.52	4,735.71	37,837.81
1908	43,466.36	3,998.01	38,468.35
1909	46,008.26	5,457.84	40,550.42
1910	47,247.46	4,771.43	42,476.03
1911	47,450.96	4,756.11	42,694.85
1912	45,602.51	5,543.62	40,058.89
1913	42,960.97	3,264.87	39,696.10

Tabel XXXII.

Toestand der vooruitzicht en hulpkas

JAAR.	Gewone inkomsten.	GEWONE UITGAVEN.	
		Betaalde pensioenen.	Bureelkosten.
1904	45,610.06	51,472.00	815.00
1905	47,539.28	51,171.00	831.00
1906	48,908.87	53,072.50	813.00
1907	52,813.79	53,277.00	966.00
1908	50,562.49	55,579.00	820.50
1909	50,643.64	56,232.50	834.50
1910	53,995.75	56,164.00	824.75
1911	58,046.89	56,806.00	808.00
1912	59,992.91	58,628.50	813.25
1913	66,595.80	58,280.50	825.85

der visschers van Oostende (1904-1913).

SALDO		BUITENGEWONE INKOMSTEN.		Toestand van het reservefonds.
Te goed.	Schuld	Verworven interessen.	Giften.	
"	1,571.41	5,057.53	48.00	180,978.92
561.55	"	5,024.27	"	176,975.47
68.61	"	5,050.74	5.00	174,919.58
3,727.22	"	5,121.73	34.70	171,184.30
"	732,93	5,094.08	10.00	168,551.50
"	1,186.31	5,161.31	75.74	165,458.94
6,855.33	"	5,142.53	4,705.80	168,344.27
6,111.80	"	5,135.49	294.00	171,683.57
6,093.68	"	5,251.79	290.73	158,513.25
13,794.56	"	5,639.16	665.95	159,126.17

HULPVERKRIJGENDEN.	1904		1905		1906	
	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.
I. Weduwen van visschers die in zee vergaan zijn of die tot aan den ouderdom van 60 jaar gevaren hebben.	»	114	»	116	»	121
Hunne minderjarige kinders	14366	70	14280	65	15404.00	62
II. Weduwen van visschers overleden te lande en die tot aan den ouderdom van 60 jaar niet gevaren hebben. (meer dan 60 jaar oud)	8437	104	8512	109	8498.00	106
III. Weduwen van visschers overleden te lande en die tot aan den ouderdom van 60 jaar niet gevaren hebben (min dan 60 jaar)	3117	50	3287	18	3482.00	45
Hunne minderjarige kinders.	»	36	»	33	»	33
IV. Oud-visschers die tot aan den ouderdom van 60 jaar gevaren hebben	»	43	»	46	»	48
Hunne vrouwen 60 jaar oud	7895	18	8415	20	8720.00	22
V. Oud-visschers die tot aan den ouderdom van 60 jaar niet gevaren hebben	»	103	»	105	»	105
Hunne zestigjarige vrouwen.	12395	60	11459	63	11759.00	63
VI. Visschers slachtoffers van een bedrijfsongeval	»	99	»	134	»	106
Hunne vrouwen	»	77	»	95	»	86
Hunne minderjarige kinders.	3140	143	3336	195	3094.50	148
VII. Zieke visschers	»	53	»	47	»	58
Hunne vrouwen	»	39	»	35	»	40
Hunne minderjarige kinders	1758	96	1592	74	1833.00	98
VIII. Ouders van ongehuwde visschers	135	3	180	3	180.00	3
IX. Anderen (Breukbanden).	233	23	111	10	102.00	9
	51472	1131	52002	1148	53072.50	2153

visschers van Oostende van 1904 tot 1913.

1907		1908		1909		1910		1911		1912		1913	
Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.	Bedrag der vergoedingen.	Aantal deelhebbers.
»	118	»	109	»	103	»	98	»	106	»	105	»	105
14284	58	13660	54	12720.00	38	11994.00	30	12072	48	12982.00	43	13240.00	52
8584	112	8617	?	8674.00	106	9009.00	112	8806	112	8633.00	110	8700.00	120
3014	45	3148	41	3322.00	46	3571.00	48	3919	50	3710.00	55	3729.00	49
»	49	»	41	»	43	»	47	»	41	»	37	»	31
»	50	»	49	»	49	»	49	»	55	»	52	»	52
9205	20	9805	17	9780.00	17	9965.00	21	10815	27	10973.00	25	10805.00	26
»	112	»	115	»	120	»	120	»	124	»	126	»	131
12459	66	12853	69	13394.00	75	13375.00	72	13436	63	14665.00	68	14659.00	74
»	98	»	111	»	113	»	139	»	111	»	111	»	108
»	81	»	84	»	75	»	106	»	92	»	87	»	84
3677	151	5410	184	6169.50	187	6140.50	228	5351	206	5512.00	182	5506.00	187
»	56	»	49	»	57	»	53	»	53	»	56	»	43
»	45	»	35	»	41	»	37	»	35	»	43	»	26
1770	84	1816	64	1998.00	85	1844.50	64	2183	63	1918.50	59	1464.50	38
120	2	65	2	60.00	2	60.00	1	60	1	60.00	1	60.00	1
164	15	205	15	115.00	10	207.00	18	164	15	175.00	14	117.00	10
53277	1162	55579	1079	56232.50	1166	56164.00	1243	56806	1200	58628.50	1174	58280.50	1137

Tabel XXXIV.

Toestand der Hulp- en Voorzienigheidskas

JAAR.	AANTAL INGESCHREVENEN.	ONTVANGSTEN			PENSIOENEN		
		Opbrengst van de bijdragen der leden en hulpgelden.	Andere inkomsten (renten, buitengewone inkomsten).	TOTAAL.	Aan visschersweduwen en aan hare kinderen min dan 14 jaar.		
					Aantal weduwen.	Aantal kinderen.	Totaal bedrag der hulp.
1904	96	2647.00	341.00	2988.00	27	9	855.00
1905	91	2341.00	378.00	2719.00	28	8	828.00
1906	88	2335.00	431.34	2766.34	28	8	809.60
1907	92	2361.00	396.00	2757.00	27	7	792.00
1908	90	2333.00	421.92	2754.92	26	6	756.00
1909	87	2318.00	429.15	2747.15	28	8	828.00
1910	89	2331.00	445.58	2776.58	27	7	880.00
1911	85	2311.00	632.98	2943.98	26	7	935.00
1912	84	2309.00	558.74	2867.74	23	4	803.00
1913	77	2247.00	794.90	3041.90	21	3	726.00

(1) Tot in 1909 werden de overschotten aangelegd door aankoop van belgische rentetitels;

voor visschers der gemeente De Panne (1904-1913).

EN VERGOEDINGEN.						IN KAS (1)
Aan oude visschers.		Aan zieke of gekwetste visschers.		TOTAAL		
AANTAL.	Totale hulp.	AANTAL.	Totale hulp.	der gehol- penen.	der toege- stane hulp.	
23	988.21	21	377.50	80	2220.71	34.93
22	891.22	22	412.00	80	2131.22	3.68
23	916.20	27	471.00	86	2196.80	8.32
24	958.00	20	372.00	78	2122.00	1.88
25	994.50	18	584.00	75	2334.50	4.30
24	962.50	21	527.00	81	2317.50	24.35
25	1175.00	28	572.00	87	2627.00	61.93
26	1287.00	22	663.50	81	2885.50	105.28
27	1342.00	21	405.00	75	2562.40	305.34
28	1369.50	25	625.00	77	2760.80	311.10

het tegenwoordig kapitaal bedraagt 14000 fr.

Tabel XXXV.

Hulp verleend aan zeevisschers door de kas der slachtoffers van arbeidsongevallen (wet van 20 juli 1890) (1908-1912)

AANLEG- PLAATSEN	TIJDELIJKE HULP			JAARLIJKSCHE HULP		
	Aantal	Bedrag	Totaal	Aantal	Bedrag	Totaal
1908-1909						
Oostende . . .	29	10-190	1,265	13	36-240	1,633
Heyst . . .	4	20-300	560	4	180-363	971
De Panne . . .	41	10-125	1,630	4	204-272	1,124
Coxyde . . .	2	30-80	110	—	—	—
Blankenberghe.	—	—	—	1	144	149
Nieuipoort . .	—	—	—	1	372	372
			3,565			4,244
1909-1910						
Oostende . . .	16	10-100	605	12	45-240	1,713
Heyst . . .	16	25-100	905	4	120-160	932
De Panne . . .	34	10-100	1,100	4	80-372	912
Coxyde . . .	3	50-100	250	2	180-564	744
Blankenberghe.	5	50-100	340	2	100-168	268
Nieuipoort . .	—	—	—	1	144	144
			3,200			4,713
1910-1911						
Oostende . . .	21	15-180	1,195	15	33-240	1,746
Heyst . . .	16	15-100	810	4	80-420	772
De Panne . . .	58	20-100	2,095	4	140-372	900
Coxyde . . .	6	20-60	210	2	180-360	540
Blankenberghe.	11	20-100	535	2	45-100	145
Nieuipoort . .	—	—	—	1	144	144
			4,845			4,247
1911-1912						
Oostende . . .	23	15-200	1,615	20	48-276	2,816
Heyst . . .	8	20-100	450	3	100-192	452
De Panne . . .	37	15-100	1,120	5	180-372	1,100
Coxyde . . .	"	"	"	2	180-360	540
Blankenberghe.	7	25-100	380	3	100-276	556
Nieuipoort . .	"	"	"	"	"	"
			3,565			5,464

Tabel XXXVI.
Toestand der Voorzienigheidskas voor visschers te Blankenberghe (1903-1912).

JAAAR	Getal aangeslotenen	Bedrag der gewone inkomsten (bijdra- gen der leden) in- tresten.	Bedrag der buiten gewone inkomsten (toelagen, giften enz.)	Getal geholpenen	Totaal verleende hulp	TOTAAL BEZIT
1903	122	459,64	60	32	387,75	4091,83
1904	124	368,44	418,87	39	481,50	4422,64
1905	123	473,46	953,71	37	450,75	5308,56
1906	129	496,28	545,10	38	609,50	5653,44
1907	127	513,38	351,75	42	488,25	5774,57
1908	125	515,61	384,00	32	409,25	6174,43
1909	120	512,58	360,00	27	359	6420,01
1910	131	568,16	350,00	47	3602,50	3651,17
1911	134	487,07	350,00	34	111,00	3676,24
1912	139	475,21	300,00	40	685,25	3564,70

Tabel XXXVII.

Toestand der hulp- en voorzienigheidskas voor visschers der stad Nieuport (1903-1912).

JAREN	Getal ingeschrevenen.	INKOMSTEN			PENSIOENEN EN VERGROOTINGEN.								In kas.	
		Bijdragen der leden	Andere inkomsten (intresten, buitengewone inkomsten).	Totaal	Aan visschers- weduwen en aan hare kinderen min dan 14 jaar.			Aan ouders van overleden visschers.		Aan oude, zieke, of gekwetste visschers.		TOTAAL		
					Aantal weduwen.	Aantal kinderen.	Bedrag der hulp.	Aantal	Bedrag der hulp.	Aantal	Totale hulp			Der toegestane hulp.
1903	8	96.00	1180.00	1276.00	7	»	315.00	2	90.00	12	837.00	21	1242.00	»
1904	8	96.00	1180.00	1276.00	7	»	315.00	2	90.00	11	841.50	20	1246.50	»
1905	9	108.00	1180.00	1288.00	7	»	275.00	2	85.00	13	909.00	22	1269.00	»
1906	9	108.00	1180.00	1288.00	6	»	242.00	1	90.00	15	934.00	22	1266.50	»
1907	9	108.00	1180.00	1288.00	5	»	225.00	1	15.00	13	988.00	19	1228.00	»
1908	9	108.00	1180.00	1288.00	5	»	225.00	»	»	15	1035.00	20	1260.00	»
1909	9	108.00	1180.00	1288.00	5	»	225.00	»	»	14	948.00	19	1173.00	»
1910	23	269.00	1180.00	1449.00	5	»	225.00	»	»	14	858.00	19	1083.00	»
1911	26	306.00	1180.00	1486.00	5	»	225.00	»	»	16	756.00	21	981.00	»
1912	23	276.00	1180.00	1456.00	5	»	225.00	»	»	11	606.00	16	831.00	»

Tabel XXXVIII.

Werkzaamheid der hulpkas voor zeevisschers der gemeente Heyst a/z (1904-1913).

JAAR.	AANTAL PENSIOENEN BETAALD AAN									Volledig getal pensioenen	Betaalde som.
	visschers- weduwen.	visschers- wezen min dan 14 jaar.	ouders van in zee verongelukte visschers.	weduwen van in zee verongelukte visschers.	oudvisschers meer dan 65 jaar.	weduwen van oudvisschers meer dan 65 jaar.	gekwetste en zieke visschers.	hunne vrouw.	hunne kinderen min dan 14 jaar. oud		
1904	18	4	4	3	17	13	4	3	4	70	1704
1905	19	4	4	3	17	12	4	3	3	69	1768
1906	17	4	4	3	17	12	4	3	3	67	1776
1907	20	10	4	5	15	12	4	3	2	75	1776
1908	20	12	4	5	14	12	4	3	2	76	1776
1909	19	10	5	4	16	13	5	3	2	77	1776
1910	19	6	5	4	16	12	5	4	3	74	1776
1911	18	2	4	3	17	12	5	4	2	67	1776
1912	19	2	4	3	14	14	5	4	1	66	1776
1913	18	2	4	3	15	14	5	4	1	66	1776

VII — De Zeevisserij in de naburige landen.

ENGELAND. (1)

Het jaar 1912 staat voor de visscherij in het engelsch verslag als buitengewoon voordeelig aangestipt.

In de 14,612,000 cwt gevangen visch, komen de pelagische soorten (haring, makereel, schardijn en sprot) voor met 5,854,727 cwt en de grondvisch, dat is alle andere soorten, met 8,749,591 cwt.

De haringvangst is de bijzonderste visscherij der pelagische soorten; van 1902 tot 1912 is hare opbrengst van 3,482,736 tot 5,377,141 cwt geklommen. In deze laatste hoeveelheid, komt de trawlvisserij naar haring voor met eene totale vangst, in 1912, van 283.330 cwt, of 5.3 p. c. der gezamenlijke opbrengst; zij is een weinig achteruit gebleven met de opbrengst van 1911.

De trawlvisserij op makereel is integendeel in het aangewezen tijdperk merkelyk vermeerderd (5,757 tot 41,676 cwt); dit laatste cijfer beloopt 12.5 t. h. der geheele vangst, die 333,256 cwt bedraagt.

Wat de grondvisch betreft, die ten groote deele met het trawl-net gevangen wordt, doet het jaarverslag voor 1912 de toenemende vermindering uitschijnen van de hoeveelheid visch, die op de oostkust van Engeland door de stoomtrawlers aan wal gebracht wordt.

De totale opbrengst der stoomtrawlers viel van 4,039,472 cwt, in 1907, op 3,361,391 cwt, in 1912. Bijna alle vischsoorten hadden hun aandeel in de vermindering; die van den schelvisch en van de pladijs zijn steeds in het oog vallend; de hoeveelheden kabeljauw alhoewel merkelyk gestegen sedert 1907, zijn verminderd ten opzichte van die van het jaar 1911; de witting alleen blijft stijgen in eene gevoelige maat.

De vermindering is opgehouden wat de zeiltrawlers betreft; de opbrengst ging van 274,915 cwt, in 1907, tot 379,055 cwt in 1912; de verbetering merkbaar in 1911 en

(1) *Annual Report of proceedings under acts relating to Sea Fisheries for the year 1912. Part I. Report — Part. II. Tables and charts.*

1912 is uitsluitelijk toe te schrijven aan eene heropbeuring van de opbrengst der pladijsschierij; de fijne soorten ook toonen eene neiging tot stijgen.

De tabellen XXXX en XXXXI geven een overzicht van den toestand der engelsche visschersvloot in de laatste jaren. De stoomvisschierij, in welke de motorvisschierij begrepen is, doet steeds vooruitgang, ten nadeele van de zeilvisschierij; maar een feit waarop reeds gewezen werd, blijkt uit de tabel XXXX, het is ten zeer grooten nadeele der zeilvisschierij met drijfnetten dat deze evolutie geschiedt. Het aantal stoomdrifters is meer dan verdubbeld, terwijl het getal zeildrifters bijna op een derde gevallen is. In 1903, was het aantal der in Engeland en het Land van Walis *geregistreeerde* zeiltrawlers van eerste klas 856; in 1912 was het 828.

In 1912, bezaten Engeland en het Land van Walis 257 motorsloepen, waarvan 131 eerste klas en 126 tweede klas booten. Slechts 43 dezer vaartuigen werden geheel of gedeeltelijk in de korvvisschierij gebezigd.

Aangaande de trawlvisschierij naar haring, die sedert kort de aandacht der visschierijkringen gevestigd heeft, behelst het verslag voor 1912 de volgende wetenswaardigheden:

« Menigvuldige klachten werden tegen het haringvisschen met het kornet aangevoerd. Degene in 1912 te kennen gegeven begrijpen feitelijk alle andere en bedoelden dat het gebruik van het kornet met fijne malie de verdelgng voor gevolg had van groote hoeveelheden kleinen en niet geslachtsrijpen haring, waarvan vele zelfs aan land niet gebracht werden; dat de haring gevangen met het kornet in den loop der visschierij beschadigd werd en bijgevolg van mindere waarde was en bijzonderlijk onvaardig voor het inleggen; ten laatste, dat het kornet het vischbroed verdelgt.

» Een beambte van het ministerie heeft aanteekeningen gedaan aan boord van gewone haringtrawlers uit Hull en Northshields, gedurende de maand September en heeft opzoekingen gedaan nopens de gebruikte netten. Zijne bestatigingen en bijeengebrachte materialen maken de belangrijkste stof uit die kan gebruikt worden voor

de studie der hedendaagsche vangsten dezer schepen. Hij had voor zending onuitgezochte stalen te meten van de algemeene haringvangst en, zoo mogelijk, van degenen die over boord geworpen werden, de hoeveelheid teruggeworpen voedvisch vast te stellen, haring-schubben te verzamelen, ten einde den ouderdom der visschen te bepalen, haringbroed in de trawlvangst op te sporen en opzoekingen te doen zoowel in de havens als in zee nopens het gebruikte vischtuig. Deze opsporingen werden op drie schepen gedaan, gedurende reizen die duurden van den 1ⁿ tot den 24ⁿ September.

» Wat de verdelging van broed en kleine visch betreft, waren de verkregen inlichtingen ontkennend. Geen broed werd boven water gebracht in den loop van 74 trekken; deze bestatiging werd bevestigd door bijzondere slepen tusschen de haringvloot gedaan door den stoomyacht « Hildegard » voor wetenschappelijk onderzoek uitgerust. Kleine haring werd slechts tweemaal weggeworpen en dit maar een paar manden. Het is niet gebleken dat andere soorten voedvisch in grooter hoeveelheid verdelgd werden dan door het gebruik van het gewoon kornet. »

Tabel XXXIX.

Hoeveelheid en waarde van de visch gelost in Engeland en het Land van Walis (1903-1912).

JAREN.	Visch, weekdieren uitgezonderd.	Weekdieren.	Algemeen totaal.
	cwt [†] £	£	£
1903	11,198,000	279,000	7,209,000
1904	11,865,000	290,000	6,780,000
1905	11,310,000	302,000	7,508,000
1906	12,195,000	324,000	7,965,000
1907	13,994,000	329,000	8,155,000
1908	13,282,000	294,000	8,042,000
1909	13,955,000	263,000	7,760,000
1910	13,118,000	228,000	8,194,000
1911	14,419,000	273,000	8,324,000
1912	14,612,000	327,000	9,211,000

Tabel XXXX.

Aantal en tonmaat der vaartuigen van eerste klas, in de vaart in de verscheidene visscherijen van Engeland, het Land van Walis en het eiland Man (1).

JAAR	STOOMSCHEPEN.						ZEILSCHEPEN.					
	Trawlers		Beugers		Drifters		Trawlers		Beugers		Drifters	
	Aantal	Brutoton- maat	Aantal	Brutoton- maat	Aantal	Brutoton- maat	Aantal	Nettoton- maat	Aantal	Nettoton- maat	Aantal	Nettoton- maat
1906	1254	222101	57	4882	280	18267	915	84097	40	1431	622	16737
1907	1317	243393	54	8883	349	24047	932	84216	45	1769	635	17406
1908	1331	250265	58	8960	393	27535	947	84597	49	1884	547	15174
1909	1336	253321	51	7897	431	30015	941	83851	39	1508	449	13013
1910	1331	252230	63	11675	487	34276	902	82825	47	1779	428	11909
1911	1340	259645	72	12338	572	41039	867	30323	44	4694	346	9418
1912	1341	264095	67	11301	650	45805	828	28822	49	1931	246	6714

(1) Ingevolge Annual report of proceedings under acts relating to Sea Fisheries for the year 1912.

Tabel XXXXI.

Aantal mannen en jongens regelmatig of tijdelijk gebezigd in de verscheidene visscherijen in 1912. (1)

STREKEN	REGELMATIG GEBEZIGD			TIJDELIJK GEBEZIGD			Algemeen totaal
	in de trawlvis- scherij (behalve op garnalen)	Andere visscherijen	Totaal	in de trawlvis- scherij (behalve op garnalen)	Andere visscherijen	Totaal	
Engeland en Land van Walis . . .	19874	17740	37614	1416	5675	7091	44705
Schotland . . .	3062	27326	30388	»	5056	5056	35444
Ierland . . .	1304	6987	8291	168	11363	11531	19822
Eiland Man . . .	118	318	436	»	140	140	576
Eilanden gelegen in het Zeekanaal . . .	117	392	509	7	125	132	641
Totaal 1912 . .	24475	52763	77238	1591	22359	23950	101188
(1) Ibidem. 1911	24129	53624	77753	2516	23637	25153	102906

NEDERLAND (1).

De tabels XXXXII tot XLIV geven een algemeen overzicht van den toestand der nederlandsche openzeevisschersvloot, van hare opbrengst en van hare bemanning, zooals zij zich voordoen in het eerste jaarverslag der visscherij-inspectie, die de statistiek der bedoelde nijverheid op eene nieuwe en merkelijk verbeterde leest geschoeid heeft.

De ontwikkeling van het aantal mekanisch bewogen haringschepen gaat traag vooruit; in 1911 waren er 52 zulke schepen, waaronder 8 motorsloepen; het is op twee na dezelfde toestand als in 1903.

De nederlandsche statistiek der opbrengst van de drijfnetvisserij doet blijken welk een overwegend groote beteekenis de zeilvisserij bij onze noorderburen behouden heeft.

« Daaruit volgt dat het nog een open vraagstuk is, welke tipe als het voordeeligste moet worden beschouwd. De toepassing van de stoomkracht schijnt door de hooge bedrijfskosten niet zooveel voordeel op te leveren, als men aanvankelijk verwachtte, terwijl men van de motoren in dat opzicht in 1911 meer vertrouwen schijnt te hebben gehad.

» Ongetwijfeld, zoo gaat het nederlandsch verslag voort, biedt de toepassing van motoren voor de drijfnetvisserij groote voordeelen, in het bijzonder omdat tijdens de uitoefening van het bedrijf de machine veelal slechts voor korten tijd dienst behoeft te doen, en wjl zij voorts slechts weinig ruimte neemt.

» In gebruik waren: 2 Bolinder ruw-olietmotoren van 80 P. K. 1 Deutz petroleummotor van 45 P. K. en 5 Kromhoutmotoren, waaronder 2 ruw-olie van 90 P. K. en 3 petroleummotoren van 40-56 P. K.

» B'ijkens de ontvangen inlichtingen was men over het algemeen tevreden over de werking; in enkele gevallen had de montage te wenschen overgelaten, maar daarin

(1) JAARVERSLAG DER ZEEVISSCHERIJ-INSPECTIE 1911. — *Verslag betreffende den staat der zeevisserij.*

was na eenigen tijd afdoende voorzien. Ook naar het oordeel der scheepvaartinspectie, werden de voortstuwingsmotoren over het algemeen thans voor het bedrijf zeker geacht.

» Vrij algemeen was intusschen de klacht, dat bij de bediening dezer motoren, welke een vrij hoog vermogen bezitten, door gebrek aan goede motordrijvers bezwaren werden ondervonden.

» Wat de bedrijfskosten betreft, deze werden voor de petroleummotoren over het geheel te hoog geoordeeld; bij eventueele uitbreiding van de motorvloot, schijnen dan ook uitsluitend ruw-olietmotoren als beweegkracht in aanmerking te zullen komen. Een moeilijkheid, die nog de bijzondere aandacht van de machienbouwers vraagt, is het overbrengen van de beweging voor het drijven der spullen... In het bijzonder vindt de moeilijkheid haar oorzaak in de omstandigheid dat de gang van een motor minder gemakkelijk en vlug te regelen is.... Bij het inhalen der vleet, wanneer plotseling groote weerstand wordt ondervonden, is de kracht door den motor ontwikkeld menigmaal te hevig, waardoor de kans op scheuren der netten vermeerderd. Stopt de motor bovendien door te grooten weerstand, dan is ze minder gemakkelijk in gang te brengen dan een stoommachien. » (1)

De geheele uitvoer van hollandschen haring naar België bedroeg 24,813 tonnen in 1901; in 1911 was hij, ten gevolge van eene gestadige vermeerdering, tot 8.495.655 kil. geklommen.

De uitvoer van gezouten kabeljauw, stokvisch, enz. uit Nederland naar België, van 1906 tot 1911, was de volgende :

1906	529.000 kilogr.
1907	967.000 »
1908	665.000 »
1909	775.000 »
1910	690.000 »
1911	681.594

Het middenpunt van den nederlandschen handel in versehe visch is de visschershaven van Ymuiden. Hier volgt de statistiek der ontwikkeling der vischmarkt van Ymuiden gedurende de negen laatste jaren.

(1) Verslag. Bladzijden 9-10-35.

JAREN.	Opbrengst der op den rijkafslag verkochte visch.	Vermoedelijke waarde der aangevoerde maar niet publiek verkochte visch.	Totale waarde van den aanvoer.
	g.	g.	g.
1903	2.842.073	264.819	3.106.892
1904	3.561.846	158.465	3.719.811
1905	4.072.666	53.242	4.125.908
1906	4.681.812	24.670	4.706.482
1907	4.754.196	26.820	4.781.006
1908	4.433.283	189.250	4.622.533
1909	4.484.234	197.520	4.681.824
1910	5.030.382	240.609	5.270.991
1911	5.379.029	254.707	5.633.736

De uitvoer van verse visch uit Nederland naar België is in korten tijd in aanzienlijke maat gestegen. De uitvoer bedroeg in :

1906	7,034,000 kilogr.
1907	8,264,000 »
1908	8,261,000 »
1909	8,605,000 »
1910	11,860,000 »
1911	9,854,937 »

In 1911 was het aandeel van België van het totaalvervoer per spoor uit Ymuiden 27.9 p. c. en, ingevolge een verslag van den bevelhebber van den aviso « Ville d'Anvers », zou het in 1913 tot 30 p. c. geklommen zijn. Voor België is vermoedelijk de reductie op de spoorvrachten, in den loop van 1910 door de Hollandsche spoorwegmaatschappij, onder eenigszins beperkende voorwaarden toegestaan, van invloed geweest (1).

(1) *Ibid.*, bl. 160.

Tabel XXXXII. Grootte der Nederlandsche zeevisscherijvloot (1902-1911).

JAAR.	AANTAL				Totaal aantal vaartuigen	Bruto inhoud in M ³ .
	MECH. VOORTBEW. VAARTUIGEN.		ZEILVAARTUIGEN.			
	Stoomvaartuigen.	Motorvaartuigen.	Geheel gedekte.	Half gedekte.		
1911	149	12	728	396	1285	263.646
1910	124	4	739	607	1474	200.865
1909	124	4	726	588	1442	192.755
1906	109	4	755	564	1432	190.724
1907	111	4	767	575	1457	191.752
1908	109	3	754	573	1439	190.601
1905	107	1	741	542	1391	185.355
1904	82	1	793	600	1476	164.173
1903	76	1	802	631	1510	164.745
1902	62	1	785	661	1509	158.664

Tabel XXXXIII.

De vischhandel te

JAAR	Hoeveelheid verzonden verse visch in K. G.			Hoeveelheid verzonden en gezouten visch	
	per spoor	per vaar- tuig	te zamen	per spoor	per vaar- tuig
1911	30.825.743	6.194.045	37.019.788	727.430	755.680
1910	28.752.458	5.960.250	34.712.708	825.542	722.510
1909	26.639.532	5.667.510	32.307.042	937.142	902.560
1908	26.407.890	4.907.160	31.315.050	712.875	534.460
1907	27.262.805	4.242.150	31.504.955	778.770	288.150
1906	28.188.583	2.436.240	30.624.823	881.363	497.850
1905	22.617.253	2.665.900	25.283.153	965.127	196.500
1904	22.288.336	2.674.100	24.962.436	1.001.297	101.000
1903	17.851.728	2.499.500	20.351.228	1.152.299	111.600

Ymuiden (1903-1911).

gedroogde in K. G.	Hoeveelheid verzonden Haring in K. G.			Totale verzonden hoeveelheid visch
	te zamen	per spoor	per vaar- tuig	
				kilogrammen
1.483.110	656.234	3,820.140	4.476.374	42.979.272
1.548.052	637.907	2.522.640	3.160.547	39.421.307
1.839.702	632.780	2.043.360	2.676.140	36.822.884
1.247.335	683.345	1.745.460	2.428.805	34.991.190
1.066.920	1.302.420	1.153.440	2.455.860	35.027.735
1.379.213	404.845	1.379.250	1.784.095	33.778.131
1.061.627	229.543	1.471.100	1.700.634	28.045.423
1.102.297	871.126	1.496.000	2.367.126	28.431.859
1.263.899	201.765	1.204.100	1.405.865	23.020.992

Tabel XLIV.

Aantal zeevisschers in Nederland.

Jaar	Trawl- visscherij	Beug- visscherij	Drijfnet- visscherij	Totaal aantal visschers
1911	2.239	290	9.290	11.819
1910	2.680	326	9.393	12.399
1909	2.659	339	9.175	12.173
1908	2.524	367	9.374	12.265
1907	2.531	365	9.393	12.289
1906	2.500	380	9.219	12.099
1905	2.191	367	9.144	11.702
1904	2.516	364	9 579	12.459
1903	2.556	367	9.529	12.452
1902	2.505	393	9.193	12.091
1892	2.146	650	6 160	8.956

SCHOTLAND (1).

De statistische opgaven voor 1912 duiden eene vermindering der visschersvloot aan, toe te schrijven aan het aanhoudend verval der zeilvisscherij. Immers, de vloot der stoomtrawlers is op eenige eenheden na dezelfde gebleven als verleden jaar; het getal stoomdrifters en beugers is aanzienlijk gerezen, zoo ook het aantal motorsloepen.

In de jaren 1909-11 was de gemiddelde vermindering van het aantal zeilschepen en roeiboeten 332 per jaar; in 1912, is er een afval van 445 aan te stippen. In weerwil van de grootere vermindering van het aantal boeten, was de daling der tonmaat geringer, wat bewijst dat de verdwijning der kleinste soorten van schepen alleen in het spel is. Dit verval vindt eene gedeeltelijke oorzaak in het invoeren van den motor.

De opbrengst der haringvisscherij beliep 1.910.533 p. st. de hoogste waarde die ooit bereikt werd. De opbrengst der visscherij op verse visch was 1.666.380 p. st. som die voordien ook nooit bereikt werd.

Aangaande de visscherij met motorschepen bevestigt het verslag voor 1912 in dezer voege de inlichtingen die in ons eerste jaarverslag overgenomen werden:

« Wat de boeten der grootste klas betreft, heeft de motor nog de plaats niet ingenomen welke eenige jaren geleden voor hem bestemd scheen. Dit is zonder twijfel gedeeltelijk toe te wijten aan de uitbreiding die de stoomvisschersvloot bereikt had toen de zeemotor beschikbaar werd. Nochtans, ingezien de grootere buigzaamheid van het stoomtuig en de moeilijke beweging van den kaapstander met den motor, is het in den huidige staat van zaken twijfelachtig, of er de motorstuwkracht onder de grootere drifters in de toekomst eene groote uitbreiding te wachten staat.

» Voor de kleiner sloepen, die in het kustwater arbeiden

(1) *Thirtyfirst Annual Report of The Fishery Board for Scotland 1912.*

alsook in de lochs der westkust is de toestand anders; voor deze is de motorkracht uiterst gepast. Zooals hooger aangestipt werd, heeft het gebruik van motoren op deze schepen veel toegenomen en daar op gansch de kust de visschers op hunne hoede zijn, is het te voorzien dat er binnen weinige jaren een groot gebruik van den motor in de schotsche zeevisserij zal plaats gevonden hebben » (1).

De loopende gebruikskosten van den motor waren gestegen, uit oorzaak van de prijsvermeerdering der olie. De hoop vroeger uitgedrukt dat ongeklearde olie weldra zou dienstig gemaakt worden waren nog niet verwezenlijkt. De voornaamste brandstof was nog steeds geklearde olie.

Naar aanleiding van de toeneming der mekanische stuwkracht in de zeevisserij is het Beheer der Zeevisserij steeds om de verbetering der schotsche visschershaven bekommerd; met dit doel was er in 1911 reeds een krediet van 171.700 p. st. beschikbaar gesteld.

(1) *Verslag*. Blad. XVI.

FRANKRIJK (1).

De algemeene opbrengst der zeevisscherij, die der koloniën medegerekend, bedroeg, in 1911, fr. 169,703,571, dit is 560,231 fr. meer dan in 1910. De visscherij in volle zee was echter met 4,283,000 fr. verminderd. De aanwinst is te danken aan de uitbreiding der mecanische drijfkracht in het klein bedrijf, maar ook en voornamelijk aan het rijzen der verkoopprijzen. Immers, in weerwil van eene mindere opbrengst van 50,807,677 kil. heeft de bekomen waarde die van 1910 overtroffen.

De volgende aanmoedigingen werden aan de visscherij toegestaan :

Visscherij in volle zee. Premiën ingesteld door de wetten van 22 Juli 1851 en 29 December 1900 en ten laste van het Ministerie van Handel :

a) Premie voor uitreiding.

New Foundland, fr. 323,800	} fr. 463,425
IJsland, » 134,450	
Noordzee, » 5,175	

b) Premiën op de voortbrengst.

Invoerpremiën, fr. 837,511	} fr. 3,309,273
Uitvoerpremiën, » 2,471,762	
	fr. 3,772,698

De bewaking- en hulpposten voor visschers, ten laste van het Zeewezen.

fr. 1,128,500

fr. 4,901,198 of 17,40 p. c.

der geheele opbrengst der visscherij.

De aanmoediging der kunstvisscherij bestond in :

Wederlandsche bewaking,	fr. 169,356
Kustbewaking,	» 469,868
Studiën en opzoekingen, premiën voor uitvoering van schadelijke dieren,	» 113,000
	fr. 726,198

Tabel XLV.

De fransche visschersvloot (1903-1911).

	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911
Aantal visschers. . .	99,757	95,804	152,692	152,144	156,754	159,899	128,869	137,057
Aantal zeilbooten . .	28,329	27,645	28,474	28,425	29,712	29,598	28,288	28,236
Aantal motorbooten. .								358
Aantal stoomsloepen .	169	201	216	241	268	269	454	291
Tonmaat der zeilsloepen	180,920	186,020	486,028	495,307	199,752	496,707	206,129	199,836
Tonmaat der motorbooten								1,975
Tonmaat der stoomsloep.	"	18,874	18,826	32,578	33,223	35,807	38,000	45,803
Waarde der zeilsloepen, fr.	59,347,452	54,827,164	51,878,122	55,748,713	57,483,967	56,843,073	51,983,057	48,768,975
Waarde der motorsl. . fr.								2,129,800
Waarde der stoomsloep, fr.	9,843,650	14,150,101	17,241,100	23,612,200	28,851,650	27,716,000	23,945,330	26,379,500
Waarde van het vischt. fr.	25,088,409	23,917,468	25,209,299	27,611,615	28,633,907	26,685,240	25,309,360	24,619,867

Tabel XLVI.

Opbrengst der zeevisserij in Frankrijk (1905-1911).

AANDUIDING DER VISSCHERIJ	1905		1910		1911	
	Hoeveelheid	Waarde	Hoeveelheid	Waarde	Hoeveelheid	Waarde
I. Groote visserij.						
IJsland. (Aberdaan) klg.	8 362 255	fr. 5.762.855	11.423.393	fr. 6.507.560	13.531.700	fr. 8.519.383
Kuit klg.	241 300	41 730	250.645	134.273	389 900	453 934
Traan (tonnen)	4.336	95.287	2.840	107.144	2.083	79.700
Doggerbank en Noordzee, aberd. klg.	444.697	820.351	228.695	175.274	164.300	132.800
Kuit klg.	150	50	"	"	"	"
Traan (tonnen)	36	1 120	31	740	22	400
New Foundland aberd. klg.	22.632.343	12.332.757	63.890.334	25.222.233	35.273.000	19.015.063
Kuit klg.	387.455	175.600	239.351	64.259	200.000	38.355
Traan (tonnen)	1.916	150.904	2.547	103.767	1.020	101.221
II. Visserij in volle zee.						
Haring klg.	20.876.015	4.430.252	25.535.060	6.523.025	22.210.500	6.302.071
Makereel klg.	6.014.317	2.648.243	2.768.581	1.391.336	1.950.100	1.152.576
Andere klg.	20.105.115	16.270.388	29.138.095	20.674.738	24.224.571	21.127.207
III. Kust- en brakwatervisserij						
"	"	80.671.309	"	79.373.862	"	82.944.657
		122.891.036		140.288.211		139.568.367

Tabel XLVII.

Hoeveelheid en waarde van de visch gelost op

VISCHSOORTEN.	1886-1890		1891-1895		1896-1900	
	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
	Gemiddeld per jaar in cw ^t .	Gemiddeld per jaar in P. St.	Gemiddeld per jaar in cw ^t .	Gemiddeld per jaar in P. St.	Gemiddeld per jaar in cw ^t .	Gemiddeld per jaar in P. St.
Haring	3,849.537	771.758	4,006.145	835.128	3,671.436	944.039
Makereel	801	452	2.453	1.548	5.347	3.138
Sprot	9.223	666	19.466	1.894	16.181	2.005
Spiering	"	"	322	1.280	393	1.469
Kabeljauw	476.252	164.043	462.888	168.968	524.161	207.772
Leng	152.064	48.507	172.099	51.999	140.127	42.961
Zeekarpel	10.032	1.529	8.868	1.427	9.655	1.746
Koolvisch	103.217	13.437	90.438	11.620	105.451	11.742
Schelvisch	757.572	339.071	789.522	387.812	830.272	452.748
Witting	75.133	27.191	47.813	22.910	50.096	25.061
Zeepaling	8.241	4.399	13.337	7.077	15.369	8.030
Terbut	5.296	15.888	4.091	13.415	5.825	16.762
Helbot	22.069	19.095	27.226	27.197	27.252	37.032
Schar	12.604	17.716	19.118	32.890	18.644	39.038
Bot, pladijs en griet .	84.056	57.448	77.211	67.293	84.674	90.224
Rog	52.201	10.942	23.471	12.089	71.473	18.980
Andere soorten	95.653	21.240	80.371	17.998	57.749	16.299
Weekdieren	"	68.829	"	73.666	"	78.729
	5 712.951	1,582.291	5 874.839	1,736.217	5,544.105	1,997.805

de kusten van Schotland van 1886 tot 1912.

1906		1910		1911		1912	
Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
Gemiddeld per jaar in cwt.	Gemiddeld per jaar in P. St.	cwt.	P. St.	cwt.	P. St.	cwt.	P. St.
4,979,848	1,649.163	5,687.225	1,594.308	5,036.484	1,505.334	5,201.300	1,910,533
30.569	9.482	43.831	10.965	47.973	9.809	48.010	8.742
5.532	1.994	9.675	2.894	35.875	4.234	5.597	1.86
271	539	325	881	300	648	400	1.063
720.271	322.113	980.228	409.456	985.826	398.465	1,235.043	506.212
131.457	43.875	226.961	71.069	232.179	67.414	190.964	59.764
10.974	2.822	18.180	5.493	21.934	6.117	16.503	5.112
115.365	22.733	211.289	32.406	187.564	26.163	286.882	48.936
1,074.515	521.914	922.639	528.660	1,013.693	513.697	953.226	575.957
147.617	57.444	150.899	65.523	142.081	55.411	173.992	70.151
15.299	7.647	26.516	10.901	34.042	12.076	36.863	11.554
5.699	18.197	4.987	17.681	4.505	15.296	4.038	13.845
36.686	65.796	49.620	96.388	53.151	105.153	49.696	107.795
32.828	65.722	44.256	80.393	43.769	83.259	40.818	83.413
74.821	93.213	64.576	89.899	64.510	78.867	60.225	75.999
97.375	28.095	138.015	31.302	146.306	34.215	144.010	37.085
114.242	66.844	130.432	61.168	125.739	61.842	139.539	70.557
"	72.322	"	69.760	"	37.355	"	67.594
7,593.369	3,049.915	8,709.655	3,170.147	8,175.731	3,045.355	8,587.106	3,656.178

Tabel XLVIII.

Totale hoeveelheid en opbrengst der visch, gedurende de jaren 1908-1911
door alle takken der nederlandsche zeevisserij aangevoerd.

JAAR.	TRAWLVISSCHERIJ		BEUGVISSCHERIJ		Drijfnetvisserij op haring		ALGEMEEN TOTAAL	
	Hoeveel- heid	Op- brengst	Hoeveel- heid	Op- brengst	Hoeveel- heid	Op- brengst	Hoeveel- heid	Op- brengst
1911	K. G. 29.445.537	Gld. 4.803.705	K. G. 2.369.503	Gld. 703.838	K. G. 85.639.125	Gld. 11.035.636	K. G. 117.454.185	Gld. 16.543.179
1910	26.641.028	4.491.446	2.075.661	636.533	97.728.200	11.654.951	126.444.889	16.832.930
1909	23.118.960	3.776.008	2.213.343	690.748	100.804.600	11.207.618	126.136.903	15.674.374
1908	21.890.327	3.979.093	2.539.374	718.085	82.826.400	8.159.050	110.256.101	12.896.228

Tabel XLIX

SCHOTLAND.

Ontwikkeling der schotsche zeevisschersvloot van 1886 tot 1912.

JAREN.	STOOMTRAWLERS.				Andere stoomschepen (beugers, drifters).			
	Aantal	Netto-ton-maat	Bemanning	Waarde van schepen en tuig	Aantal	Netto-ton-maat	Bemanning	Waarde van schepen en tuig
				P. st.				P. st.
1886—1890	42	1,623	313	131,720	43	1,017	298	62,097
1891—1891	103	3,451	792	322,441	53	1,278	435	118,069
1896—1900	163	5,889	1,353	601,678	97	2,684	814	227,226
1906	274 (1)	12,803 (1)	2,956 (1)	1,123,214	545	14,506	5,030	1,340,938
1910	320	15,968	3,065	1,281,820	1073 drift. beug.	30,471	9,194	2,849,716
1911	328	17,070	3,152	1,353,245	812	33,354	9,660	3,058,985
1912	332	15,519	3,081	1,355,850	882	36,158	10,322	3,297,183

(1) De tonmaat, de bemanning en de waarde van enkele zeiltrawlers erin begrepen.

Tabel XLIX.

SCHOTLAND.

Ontwikkeling der schotsche zeevisschersvloot van 1886 tot 1912 (vervolg)

JAREN.	MOTORSCHEPEN.				ZEIL- EN ROEIBOOTEN.				TOTALEN DER VIER SOORTEN.			
	Aantal	Nettotonmaat.	Bemanning.	Waarde van schepen en tuig.	Aantal	Nettotonmaat.	Bemanning.	Waarde van schepen en tuig.	Aantal	Nettotonmaat.	Bemanning.	Waarde van schepen en tuig.
1886—1890	"	"	"	"	14.490	116.329	47.233	1.465.251	14.890	425.330	84.370	1.668.946
1891—1895	"	"	"	"	13.477	115.170	44.673	1.410.950	13.623	119.638	45.763	1.795.488
1896—1900	"	"	"	"	11.340	107.382	38.225	1.404.558	11.556	114.549	40.013	2.184.315
1906	"	"	"	"	9.735	114.772	30.870	1.633.397	10.554	142.081	38.856	4.097.549
1910	159 (1)	3051 (1)	787 (4)	94.753	8.175	90.241	25.895	1.213.568	9.724	139.701	38.941	5.439.857
1911	233	4207	1123	129.127	7.824	83.299	24.631	1.084.730	9.543	137.980	38.626	5.628.087
1912	356	5216	1615	150.569	7.380	77.697	23.416	980.500	9.290	136.590	38.432	5.777.102

(1) De tonmaat, de bemanning en de waarde van enkele zeiltrawlers erin begrepen.

DUITSCHLAND.

De deutsche grootharingvisserij heeft, in 1912 zoowel als in 1911, een weinig voordeelig jaar beleefd, voornamelijk in het opzicht der opbrengst, die wat het getal tonnen pekelharing en de bedongen prijzen betreft merkelyk beneden degene staat in 1909 en 1910 verwezenlykt; ook heeft de haringvloot sedert dit tijdstip eene beduidende vermindering ondergaan, alhoewel de opbrengst in 1913 met dezen ongunstigen toestand afbrekend alle voorgaande overtroffen hebbe.

De tabel L stelt ons voor de eerste maal in staat een juist denkbeeld te geven van de samenstelling der deutsche zeevisserijvloot in het opzicht der stuwkracht. De deutsche schepen, die voorzien van een hulpmotor buiten het kustwater visschen, waren den 1 Januari 1913 ten getalle van 106; ver het grootste deel dier vaartuigen (86) werden in de drijfnetvisserij gebezigt; slechts achttien ervan waren voor de sleepnetvisserij uitgerust.

De geheele deutsche openzeevloot is in 1912 met 39 eenheden achteruitgegaan. Het aantal zeilsloepen verminderde met 68, terwijl dit der stoomsloepen en schepen met huldmotoren voorzien met 29 vermeerderde.

De tabel LII doet de gestadige vermeerdering uitschijnen van den groothandel in versehe visch, in de voornaamste kusthavens der Noordzee, in Duitschland.

Tabel L.

Aantal duitsche vaartuigen die in de Noordzee

JAREN.	STOOMSCHEPEN.									
	Totaal.	Geheele tonmaat in m ³ (2).	Aantal manschappen.	Aantal mannen per stoomsloop.	Uitsluitelijk met sleepnetten visschende.	Uitsluitelijk met drijfnetten visschende.	Uitsluitelijk met beuglijnen visschende.	Met sleepnetten of beuglijnen visschende	Met sleepnetten of drijfnetten visschende.	Met drijfnetten of beuglijnen visschende.
1890	18	6045	191	12	15	"	"	1	"	"
1895	72	29010	733	10	70	"	"	1	"	"
1900	130	55073	1409	11	113	9	1	7	"	"
1906	181	87624	1666	9	154	14	1	5	7	1
1911	303	154458	3731	12	221	64	"	"	17	1
1912	324	164906	4039	12	220	81	"	"	17	1
1913	247	139478	2828	11	241	6	"	"	"	"

(1) Ingevolge *Mitteilungen der Deutschen Seefischereivereins* 1913. Bl. 356-357.

(2) Brutotonmaat : 450 m³ brutotonmaat = 125 m³ nettotonmaat = 45 nettozeetonnen.

(3) De getallen in italiek duiden het getal zeilschepen aan die voorzien zijn van een gerekend.

buiten het kustwater visschen (1890-1912) (1).

ZEILSCHEPEN.								TOTAAL.		
Totaal.	Geheele tonmaat in m ³ .	Aantal manschappen.	Uitsluitelijk met drijfnetten visschende.	Met drijfnetten of sleepnetten visschende.	Uitsluitelijk met sleepnetten visschende.	Uitsluitelijk met grondlijnen visschende.	Met sleepnetten of ander tuig visschende.	Totaal.	Gezamenlijke tonmaat in m ³ .	Algemeen totaal manschappen.
427	35087	1525	23	"	176	102	126	445	41132	1716
401	34371	1531	33	3	172	89	104	473	63381	2264
428	47780	2420	83	27	162	72	84	558	102053	3829
414	56925	2947	130	36	156	36	54	595	144549	5024
398	63547	3145	166	35	126	30	41	701	218005	6876
389	52791	3119	166	35	125	28	41	713	227697	7158
(321 (106 (1)	56578 36312	2913 1450	179 86	11 1	126 18	2 "	3 1	674	232368	7191

hulpmotor. Voorheen waren die vaartuigen in de deutsche statistiek onder de stoomsloepen

Tabel LI. De grootharingvisserij in Duitschland van 1903 tot 1912 (1).

JAAR.	Aantal tonnen.	Opbrengst mk.	AANTAL VAARTUIGEN.				
			Zeil-loggers.	Stoom-loggers.	Stoom-sloepen.	Motor-loggers.	Totaal vaartuigen.
1903	158.575	4.614.000	132	4	8	1	145
1904	200.083	4.822.000	138	8	10	1	157
1905	191.061	6.570.000	161	8	16	1	186
1906	256.477	8.393.000	182	16	16	»	214
1907	289.523	7.068.000	185	28	17	»	230
1908	279.410	7.007.000	183	53	18	»	254
1909	338.407	10.118.500	190	62	18	»	270
1910	381.548	10.881.960	186	68	15	2	271
1911	312.348	9.584.260	184	73	16	11	284
1912	231.747	8.456.025	180	72	16	15	283
1913	340.000(2)	12.000.000(2)	163	71	4	18	256

(1) Ingevolge *Mitteilungen des Deutschen Seefischereivereins* 1913, p. 48-49.

(2) Schatting.

Tabel LII.

Opbrengst van den verkoop van zeevisch in de voornaamste deutsche kustmijnen (1890-1912).

JAAR.	Hamburg.	Altona.	Geeste- münde.	Bremer- haven.	Cuxhaven.	Totaal.
	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.
1890	805.600	965.900	904.000	»	»	2.675.500
1894	1.313.400	1.523.500	2.564.900	544.000	»	5.945.800
1902	4.158.900	2.415.300	5.125.300	875.200	»	12.574.700
1906	3.700.000	3.913.149	7.957.439	884.871	»	16.455.459
1910	5.004.048	4.224.831	7.639.546	1.274.969	1.423.290	19.566.684
1911	5.010.737	4.017.438	8.940.568	1.662.717	1.862.837	21.494.297
1912	5.443.869	4.477.891	11.275.566	1.873.354	2.400.362	25.471.042

Tabel LIII.

Opbrengst in kronen der deensche zeevisserij (1886-1912).

VISSCHERIJEN.	1886	1890	1895	1900	1905	1910	1911	1912
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Westkust van Jutland	918.300	?	735.774	921.025	2,120.187	3,194.000	3,250.800	3,605.500
Limpfjörd	527.578	859.453	1,280.739	1.245.489	1,519.003	1,659.500	1,819.700	2,089.600
Visserijen beneden Skagen.	3,234.833	3,728.110	3,929.208	5,593.404	7,783.072	8,633.000	9,843.800	10,658.600
Andere visserijen	»	»	»	»	»	356.800	315.800	312.400
Totaal	4,680.711	»	5,945.721	7,759.918	11,422.262	13,844.200	15,230.140	16,667.100

Tabel LIV.

De deensche visschersvloot in 1912.

JAAR	Aantal vaartuigen.	MOTORBOOTEN		ZEILBOOTEN		ROEIBOOTEN	
		Aantal.	Waarde.	Aantal.	Waarde.	Aantal.	Waarde.
1912	16380	2781	kr. 9,130.677	4477	kr. 1,556.686	7122	kr. 554.055

DENEMARKEN. (1)

Op het einde van 1912, waren er in de deense vischerij meer dan 16,380 vaartuigen in dienst, waaronder er 342 eene tonmaat hadden van 15 brutoton en meer; 893 hadden van 5 tot 15 ton; de overige hadden min dan 5 ton. De waarde van de vloot bedroeg 11.141.418 kronen en die van het vischtuig 8.142.570 kronen. De vloot werd bevaren door 17.821 visschers. Al die getallen zijn sedert 1911 vermeerderd.

In het jaar 1912-1913, werd er op het staatsleenfonds 157.600 kr. rechtstreeks aan de visschers geleend, voor het aanschaffen van vaartuigen. Aan vier visschersverenigingen werd er op hetzelfde fonds 53.000 kr. uitgeleend.

De voorgaande tabellen LIII en LIV geven de opbrengst, in kronen, der vischerij van 1886 tot 1912 en de samenstelling der visschersvloot.

De Faroër-vloot bestond, op het einde van 1911, uit 138 cutters, met eene tonmaat van 10.783 Reg. ton; daarenboven waren er 144 motorbooten en 1.168 roeibooten.

Namens de
Commissie van zeevischerij,

De Secretaris-verslaggever,
CH. DEZUTTERE.

VIII. Verslagen en Mededeelingen.

Verslag der Vergadering van 12 April 1913.

De Commissie komt bijeen ten 14 1/2 uren in het Gouvernementshotel, onder het voorzitterschap van Mr Janssens de Bisthoven, gouverneur der Provincie.

Zijn tegenwoordig de HH. Bon. Ruzette, Kervyn de Meerendré, Alb. Liebaert, Hamman, Aug. Liebaert, Delaey, de Cuyper, Bultinck, Baels, Vierendeel, Dezuttere.

Worden verschoond de HH. Van Hee, D'hondt, Snauwaert en d'Arripe.

Het verslag der vergadering van 17 Maart 1913 wordt door den secretaris afgelezen en door de vergadering goedgekeurd.

De commissie neemt kennis van de begrooting voor het jaar 1912-1913 van de vrije visschersschool van Blankenberghe. Zij geeft tot geene bemerkingen aanleiding. Het is echter wenschelijk dat, in de toekomst, het bestuur van dit gesticht aan de Commissie de inlichtingen geve die deze in het belang van haar jaarverslag zal vragen.

M. de voorzitter geeft mededeeling van eenen brief gedagteekend van 20 Maart 1913, door welken de heer Minister van het Zeewezzen, de Posterijen en Telegrafen aan de Commissie een ontwerp van stichting mededeelt van eene pensioenkas en van eene kas voor de vergoeding der bedrijfsongevallen der belgische zeevisschers, ontwerp opge maakt door den heer Bauwens, reeder te Oostende en lid van het be heer van den *Ibis*. De Commissie werd in buitengewone vergadering bijeengeroepen om kennis van dit ontwerp te nemen en om de manier te bepalen op welke zij begeert het onderzoek van hetzelfde te doen.

De secretaris deelt aan de vergadering de voorafgaande bemerkingen mede die het ontwerp Bauwens hem ingegeven heeft. Men mag de wetsonwerpen uit het oog niet verliezen, die de Regeering voorgedragen heeft en die betrekkelijk zijn tot de stof behandeld door Mr Bauwens. Hij bedoelt het wetsonwerp, neergelegd den 12 November 1912 aangaande de verzekering tegen ziekte, voorbarige werkonbekwaamheid en ouderdom, alsook het wetsonwerp voorgedragen den 17 Januari 1912 met het oog op de inrichting van eene kas van vooruitzicht voor de zeevisscherij. Men mag ook zekere beginselen niet vergeten, die door de wet van 24 December 1903 op de vergoeding der arbeidsongevallen gehuldigd worden.

De heer voorzitter, Bon Ruzette en M. de Cuyper, brengen hulde aan het initiatief van M. Bauwens, die bereidwillig ten dienste van het maat-

Vrije vis schersschool van Blankenberghe.

Ongevallenverzekering der zeevisschers.

schappelijk belang der zeevisschers de ondervinding gesteld heeft, die het beheereener voorname reederij hem de gelegenheid gegeven heeft op te doen. Het is ongetwijfeld van belang dat het vraagstuk der maatschappelijke verzekering van de zeevisschers in al zijne opzichten beschouwd worde, maar dit vraagstuk is zeer uitgebreid en de Commissie heeft te dien einde geene lastgeving, en moet zich diensvolgens beperken tot het onderzoek van het ontwerp Bauwens.

De heer Alb. Liebaert antwoordt dat ingezien de klaarblijkelijke leemten die al de bedoelde ontwerpen aanbieden, het dringend is er eene methodische en volledige studie over te doen, ten einde een stelsel tot stand te brengen dat spoedig door de wetgeving kunne aangenomen worde.

MM. Hamman en Bultinck voegen zich bij de eerste meening en de Commissie beslist, op het voorstel van Mr Aug. Liebaert, dat er aan de leden kennis zal gegeven worden van het ontwerp Bauwens, bij welk men ten titel van inlichting zal voegen de bemerkingen gemaakt door den secretaris en de wetsontwerpen voorgedragen door de Regeering den 17 Januari en den 12 November 1912. Het ontwerp Bauwens zal in de eerstkomende vergadering besproken worden.

*Zeewerken
langs
de kust.*

De heer de Cuyper drukt den wensch uit dat het Beheer van het Zeewezen aan de Commissie het programma mededeelte van de zeewerken die langs de kust in het belang der zeevisscherij zullen uitgevoerd worden, dit om in een economisch opzicht onderzocht te worden. Er is spraak van de ontwerpen van aanleggen of verbeteren der havens van De Panne, Nieuipoort, Oostende, Zeebrugge en Blankenberghe.

Dit voorstel wordt door de HH. Bⁿⁿ Ruzette, Bultinck en Delaey ondersteund.

Mr Vierendeel is van meening dat de tusschenkomst der Commissie vruchteloos zijn zal, indien de ontwerpen bepaald vastgesteld werden; men zou zich moeten bepalen bij het vaststellen der grondregelen die op dit gebied moeten gevolgd worden.

Mr Aug. Liebaert vraagt dat de Commissie dadelijk bij de Regeering tusschenkome, om te bekomen dat het aanleggen eener nieuwe visschershaven te Oostende bespoedigd worde.

*Lid der
Commissie.*

Het voorstel de Cuyper wordt aangenomen.

De heer voorzitter geeft kennis van de beslissing door welke de Bestendige Deputatie den heer bestendigen afgevaardigde Alb. Liebaert als lid der Commissie aangesteld heeft.

De eerstkomende zitting zal plaats hebben op Zaterdag 10 Mei 1913, ten 14 1/2 uren.

De vergadering wordt ten 4 uren gesloten.

De Secretaris,
CH. DE ZUTTERE.

De Voorzitter,
JANSSENS DE BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 10 Mei 1913

De Commissie vergadert ten 14 1/2 uren in het Gouvernementshotel, onder het voorzitterschap van den heer Janssens de Bisthoven, Gouverneur van West-Vlaanderen.

Waren tegenwoordig de HH. Bon Ruzette, Hamman, D'hondt, Alb. Liebaert, Delaey, d'Arripe, Snauwaert, de Cuyper, Bultinck, Baels, Vierendeel, De Zuttere. Worden verontschuldigd, MM. Van Hee, Kervyn de Meerendrée, graaf Visart de Bocarmé, Aug. Liebaert, Pype.

De vergadering neemt kennis van den brief verzonden naar den heer Minister van het Zeewezen, op voorstel van den heer de Cuyper, ten einde mededeeling te vragen van het eerste ontwerp der zeewerken langs de Vlaamsche kust in het belang der zeevisscherij uit te voeren en zij geeft een voordeelig advies aangaande de goedkeuring der rekening voor 1911-1912 en der begrooting voor 1912-1913 der vrije visschersschool van Oostduinkerke.

*Zeewerken
langs
de kust.*

*Visschers-
school van
Oostduin-
kerke.*

De secretaris geeft mededeeling van de begrooting der Commissie voor het jaar 1913. Het was niet mogelijk rekening te houden met artikel 8 van het reglement van inwendige orde, daar de Provincieraad die de stichting der Commissie bevolen heeft, tezelfdertijd de middelen niet tot stand gebracht heeft, die de werking derzelfde in 1913 moesten verzekeren. De Bestendige Deputatie heeft de begrooting voor 1913 in ontvangsten en uitgaven op 4775 fr. vastgesteld. De rekendienst der geringe onkosten die in 1912 gemaakt werden zal gevoegd worden bij dien voor 1912 en de rekening van dit jaar zal in het begin van 1914 onderzocht worden.

*Begrooting
der Com-
missie.*

De heer voorzitter opent de bespreking nopens het voorontwerp van stichting eener pensioenkas en eener kas van vergoeding der bedrijfsongevallen, opgemaakt door den heer Bauwens, en geeft lezing van de opmerkingen die nopens dit ontwerp door den heer advokaat Baels van Oostende gemaakt werden. Die opmerkingen zullen gevoegd worden bij de stukken mede te deelen aan de ondercommissie der maatschappelijke verzekering der zeevisschers, indien zij tot stand komt.

*Ongevallen-
verzekering
en pensioen-
kas voor de
zeevisschers.*

M^r d'Arripe bekrachtigt de voorafgaande bemerkingen medegedeeld aan de Commissie, wat de onmogelijkheid betreft de verplichtende verzekering te beperken tot de bemanningen uit vier zeelieden samengesteld en de verzekeringsbijdragen te heffen op den verkoop in de mijnen. Dit stelsel geeft thans aanleiding te Oostende tot gevolgen die niet aannemelijk zijn. Van een andere kant zou de rol, die de opsteller van het ontwerp toekent aan de kassen van vooruitzicht van zeevisschers niet kunnen vervuld worden door de kas van De Panne, wier middelen zeer beperkt zijn. Het is daardoor dat de tusshenkomst der Voorzienigheidskas der slachtoffers van de arbeidsongevallen uit te leggen is. Daar hij bezoeker dier instelling is, heeft de geachte burgemeester van De Panne bijzondere gelegenheid gehad de diensten te waardeeren die zij aan de visschersbevolking zijner gemeente bewijst.

Mr de Cuyper neemt deel in deze hulde aan de Kas van vooruitzicht voor de slachtoffers van de arbeidsongevallen. Voor het overige heeft de opsteller van het ontwerp de bedoeling niet gehad een volledig werk te maken ; men moet er slechts het bewijs inzien van de begeerte der reeders het vraagstuk spoedig op te lossen. Het behoort de Commissie van zeevisscherij toe deze oplossing voor te bereiden ; te dien einde ware het nuttig de buitenlandsche wetgevingen te onderzoeken.

Mr Dezuttere spreekt in denzelfden zin. Het wetsontwerp den 17 Januari en 12 November 1912 voorgedragen, dat voor doel heeft eene kas van vooruitzicht voor de zeevisscherij te stichten, kan door de wetgeving niet aangenomen worden. Dit ontwerp laat de moeilijkste punten der verzekering tegen de arbeidsongevallen over aan het goëddunken der uitvoerende macht. De Commissie der arbeidsongevallen, die de Regeering zou moeten inlichten is niet samengesteld om die zending in de zeenijverheden te vervullen. Van eenen anderen kant, zou het wetsontwerp voorgedragen den 12 November 1912 aangaande de verzekering tegen ziekte, voorbarige arbeidsonbekwaamheid en ouderdom niet eenvoudig op de zeevisscherij kunnen toegepast worden, wat den ouderdom voor de ingenottreding van het pensioen en de bemiddelaars der verzekering aangaat.

Het is van noode het volledig onderzoek van het vraagstuk aan eene technische commissie toe te vertrouwen, des te meer daar onze kamerinstellingen thans in staat niet zijn dergelijke taak tot een goed einde te brengen.

MM. Alb. Liebaert en Ruzette achten van hunnen kant dat het opmaken door eene bevoegde commissie van een eerste ontwerp van maatschappelijke verzekering der zeevisschers volstrekt noodig is ; de Provinciale Commissie van zeevisscherij kan er zich mede gelasten, mits haar voornemen aan den heer Minister van het Zeewezen bekend te maken. MM. Bultinck en Dezuttere zouden kunnen gelast worden dit eerste ontwerp voor de aanstaande zitting op te maken. Dit voorstel wordt met algemeenschap van stemmen aangenomen.

MM. Albert Liebaert & Bultinck duiden enkele punten aan nopens welke de Commissie eensgezind schijnt te zijn, te weten : 1) de verplichtende tusschenkomst der belanghebbenden in de bijdragen, 2) verplichting der opschrijving der verzekerde visschers, 3) het heffen door de zeecommissarissen der voorschotten te doen door de reeders, uit hoofde van afhoudingen op de winsten of aandeelen der visschers.

Mr de Voorzitter stelt voor met voldoening akt te nemen van de stemming door dewelke de kamer van volksvertegenwoordigers de visschers van den krijgdsdienst ontlast heeft en hij brengt hulde aan de krachtdadigheid met welke de HH. D'hondt en Hamman den wensch verdedigd hebben die de commissie dienaangaande uitgebracht heeft.

De zitting wordt ten 4 uren geheven.

De Secretaris,
CH. DE ZUTTERE,

De Voorzitter,
JANSSENS DE BISTHOVEN.

*Vrijstelling
der visschers
van den
krijgdsdienst.*

Verslag der vergadering van 30 Juni 1913.

De Commissie komt bijeen om 9 1/2 ure, in het Gouvernementshotel onder het voorzitterschap van Mr Janssens de Bisthoven, gouverneur der Provincie.

Waren tegenwoordig MM. Bon Ruzette, Kervyn de Meerendree, Alb. Liebaert, Snauwaert, Pype, de Cuyper, Baels, Vierendeel, Dezuttere.

Worden verontschuldigd MM. Aug. Liebaert, d'Arripe en Graaf Visart.

Mr Hostie, rechterlijke raadgever bij het Beheer van het Zeewezen, afgevaardigd door den heer Minister van het Zeewezen, ten einde de werkzaamheden der Commissie bij te wonen, woont de zitting bij.

Mr de voorzitter heet welkom aan den heer advocaat Hostie en spreekt de voldoening uit met welke zijne aanduiding als vertegenwoordiger van het Beheer van het Zeewezen door de Commissie vernomen werd. Deze laatste zal in de medewerking van den afgevaardigde van den heer Minister van het Zeewezen eene kostelijke hulp en eene waarborg aantreffen voor de doelmatigheid van haar werk.

Het verslag der voorgaande zitting wordt door den secretaris afgelezen en wordt goedgekeurd.

De vergadering neemt kennis van verscheidene stukken en briefwisselingen aangaande voorheen behandelde kwesties en geeft een voordeelig advies nopens de goedkeuring der rekening van 1911-1912 en der begrooting 1912-1913 der vrije visschersschool van Heyst a/z.

Er dient aangedrongen te worden om een antwoord te bekomen op den brief gericht tot het Beheer der Spoorwegen aangaande de herinrichting der loskaai in de oostendsche vischmijn.

De Commissie beslist daarna, op voorstel van de HH. Gouverneur, Bon Ruzette, Liebaert en Bultinck, dat zij deel zal nemen aan het 6^e Nederlandsch visscherijcongres dat te Oostende in Augustus aanstaande zal gehouden worden en stelt de HH. Baels, Vierendeel en Dezuttere aan om haar op het congres te vertegenwoordigen.

Mr de voorzitter opent de bespreking nopens een voorontwerp van wet op de vergoeding der arbeidsongevallen der zeevisschers, opge maakt door de HH. Bultinck en Dezuttere, in uitvoering der beslissing genomen in zitting van 10 mei 1913.

Mr de Cuyper wenscht de opstellers geluk over de volbrachte taak; nochtans om nuttig en spoedig werk te verrichten zou men eenvoudig de wet van 24 December 1903 op de visscherij moeten toepassen. Het ontwerp is aan eene onverhelpelijke tegenkanting vanwege een deel der kamers prijs gegeven, omdat het de tusschenkomst der zee-lieden in de verzekeringsbijdragen voorziet, alsook toelagen der openbare macht ten behoeve der Voorzienigheidskas.

Mr Hostie uit de meening dat men geen rekening kan houden met theoretische beschouwingen die ingeroepen worden om de noodzakelijkheid eener bijzondere wet te bewijzen, men moet enkel feitelijke redenen

*Afgevaardigde van
Beheer
van het
Zeewezen.*

*Visschers-
school van
Heyst.*

*Loskaai in
de Oostend-
sche visch-
mijn.
Visscherij-
congres te
Oostende.*

*Ongevallen-
verzekering
der pen-
sioenkas.*

in acht nemen. Zooals de opstellers het overigens doen uitschijnen, alle beroepsrisico der zeevisschers komt voort van fouten der bemanning, zeerampen en toevallen. Dit is het begrip zelf van het beroepsrisico in den zin der wet van 24 December 1903; immers het onderscheid tusschen de ongevallen die voortspruiten uit den arbeid aan boord verricht en die welke veroorzaakt werden door zeerampen of door verrichtingen voor hulp of bijstand in zee is in rechte niet gewettigd. Al die ongevallen maken juist het beroepsrisico van den zeeman uit. De wet op het arbeidsverdrag zou kunnen op de zeevisscherij toepasselijk gemaakt worden, en bijgevolg ook de wet van 24 December 1903.

Mr de Bon Ruzette, E. H. Pye en Dezuttere antwoorden dat het stelsel van MM. de Cuyper en Hostie door een uitdrukkelijke beslissing der kamers afgewezen werd; wat meer is, er wordt in de leer en in de rechtspraak aangenomen dat de wet op de arbeidsovereenkomst op de zeelieden niet toepasselijk is. Het begrip van het beroepsrisico te lande bevat ook een vermoeden van fout vanwege het nijverheidshoofd. Deze praktische beschouwingen beheerschen alle andere; niets laat toe staande te houden dat een aanzienlijk deel der wetgevende kamers het ontwerp hardnekkig zou tegenkanten. Bijzondere toestanden eischen bijzondere maatregelen en de tusschenkomst der openbare machten in de onkosten van verzekering tegen de werkongevallen zou heel wel kunnen gewettigd worden door het voorbeeld van naburige landen en door den bijzonderen toestand waarin de zeevisscherij thans in België verkeert; zij zou eenigszins de bepaling aangaande de tusschenkomst der zeevisschers verbeteren. De eenvoudige toepassing der beginselen der wet van 24 December 1903 zou het onmiddellijk verval van al de visscherijondernemingen der reeders-stuurlieden voor gevolg hebben.

Overigens, hebben de theoretische beschouwingen die in het voorontwerp ontwikkeld worden bij uitstek praktische gevolgen, die in het zeerecht erkend worden door het recht van afstand uit oorzaak van daden der bemanning. Indien het beroepsrisico door de wet van 24 December 1903 slecht afgeteekend werd, die begrenzing bestaat niet te min en zij sluit over het algemeen de ongevallen uit die een gevolg van zeerampen zijn, daar zij niet allen ongevallen zijn veroorzaakt door den arbeid uitgevoerd in de voorwaarden vastgesteld door artikel 1 der wet van 10 maart 1900. In een schrijven tot de Commissie gericht door den heer rechter de Ryckere, bestuurder van het tijdschrift « Le droit Maritime » worden er in grondbegin geene opwerpingen tegen de rechterlijke grondslagen van het ontwerp aangevoerd.

De commissie stelt de voorafgaande kwestie door den heer de Cuyper voorgedragen van kant en gaat over tot de bespreking der artikelen.

De zitting wordt ten 11 1/2 geheven; de Commissie zal op bijeenroeping bijeenkomen na den aanstaanden zitting van den Provincieraad.

De Secretaris,
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
JANSSENS DE BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 25 September 1913.

De Commissie komt bijeen ten 14 1/2 uren, in het Gouvernementshotel, onder het voorzitterschap van Mr Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Waren tegenwoordig de H. H. Alb. Liebaert, Kervyn de Meerendré, Graaf Visart de Bocarmé, Hamman, Aug. Liebaert, Delaey, Snauwaert, d'Arripe, de Cuyper, Bultinck, Vierendeel, Dezuttere.

Waren verontschuldigd de H. H. Bon Ruzette, D'hondt, Pype, Baels.

Mr Hostie, afgevaardigde van den heer minister van het Zeewezen, woont de vergadering bij.

De secretaris geeft lezing van het verslag der vergadering van 30 Juni 1913. De volzin van het verslag waar er gezinspeeld wordt op de tusschenkomst van eenige naburige staten in de onkosten der verzekering geeft aanleiding tot eene bemerking vanwege den heer de Cuyper. Het achtbaar lid is van meening dat deze zinspeling in tegenspraak is met de plaats van de inleiding van het voorontwerp van wet op de vergoeding der arbeidsongevallen door de Commissie opgemaakt, waar er spraak is van eenige buitenlandsche wetgevingen op de stof.

*Ongevallen-
verzekering
der zee-
visschers*

De secretaris antwoordt dat de bedoelde volzin geen ander doel heeft dan aan te toonen dat de europeesche zeelanden over het algemeen getracht hebben aan de visschers, die het slachtoffer van een bedrijfsongeval zijn, dezelfde voordeelen als aan de andere werklieden te verschaffen en dat hij uitdrukkelijk meldt dat, in Duitschland en in Frankrijk, de openbare machten door verscheidene toelagen tusschenkomen in de onkosten waarvan spraak is.

Het verslag wordt goedgekeurd.

Er wordt lezing gegeven van eenen brief gedagteekend van 15 Juli 1913, door welken de heer minister van het Zeewezen kennis geeft van de beslissing door welke hij aan de Commissie eene jaarlijksche toelage van 1000 fr. toekent, en van eenen brief gedagteekend van 22 October 1913, door welken het Koninklijk werk van den Ibis het herhaald en schadeloos te laat aankomen bekend maakt van de vischtreinen die uit Oostende naar het binnenland vertrekken.

*Jaarlijksche
staatstoe-
lage aan de
Commissie.*

Mr Delaey doet opmerken dat hetzelfde gebeurt met de garnaal-verzendingen die de heylsche kooplieden naar Frankrijk sturen. De hooger aangeduide brief zal naar den heer Minister van spoorwegen verzonden worden, met verzoek alle mogelijke maatregelen te nemen ten einde de herhaling der aangehaalde feiten te voorkomen.

*Verfraging
der visch-
verzendin-
gen per
spoor.*

Te dier gelegenheid dringen de HH. de Cuyper en Bultinck opnieuw bij de Commissie aan opdat de verbeteringswerken door het Beheer der Spoorwegen uit te voeren aan den westkant der vischmijn te Oostende zoohaast mogelijk zouden aangevangen worden. Hunne uitvoe-

*Loskaai in
de vischmijn
te Oostende.*

ring wordt vertraagd door het feit dat de tusschenkomst der stad Oostende in de kosten nog niet bepaald werd. De Commissie beslist het verzoek te vernieuwen dat zij voorgaandelijk daarover naar de Regeering gericht heeft, en daarenboven bij het stadsbestuur van Oostende aan te dringen opdat het eene spoedige beslissing aangaande zijne tusschenkomst in de onkosten der werken zou nemen.

*Visschers-
school van
Nieupoort.*

Er wordt daarna kennis gegeven van de rekening voor 1912-13 der visschersschool van Nieupoort. Dit stuk zal zonder opmerkingen naar de Bestendige Deputatie teruggezonden worden.

Op aanvraag van den bediende die het schrijfwerk der Commissie doet, om eene vergoeding te bekomen, beslist de vergadering hem eene som van 100 fr. toe te kennen.

*Zeewerken
langs de
kust.*

Den heer voorzitter stelt ter beschikking der leden het dossier houdende de verscheidene ontwerpen van zeewerken langs de belgische kust uit te voeren ten behoeve der zeevisscherij. Die ontwerpen werden aan de Commissie door het Beheer van het Zeewezen medegedeeld, ten einde onderzocht te worden in het opzicht van den invloed die hunne uitvoering op de algemeene gesteldheid van den vischhandel zou kunnen uitoefenen.

Mr Vierendeel is van meening dat dergelijke studie ook het onderzoek aan de technische opvatting vergt. Immers deze laatste beheerscht het nut der werken en hunnen invloed op den handel; het is dus van noode ze toe te vertrouwen aan eene ondercommissie die de verscheidene noodige bevoegde mannen bevat.

De heer Graaf Visart de Bocarmé antwoordt dat het een ongepaste maatregel zijn zou de zaak in commissie te brengen, bijzonderlijk wat het ontwerp van visschershaven te Zeebrugge betreft. Het geldt hier werken waarvan het ontwerp bepaald door het Beheer van Bruggen en Wegen vastgesteld wordt, die ten volle aan den wensch der plaatselijke bevolking beantwoorden en voor welke de noodige kredieten voor het Parlement gestemd werden.

Men verwacht alleen nog de openbare aanbesteding der werken en er volgt uit verscheidene ministerieele verklaringen dat deze nakend is. Elke nieuwe studie is dus overbodig, des te meer daar de economische rol der visschershaven van Zeebrugge geheel en al aangewezen is door de ligging die zij zal hebben ten opzichte van de groote verkeerswegen, alsook door de technische opvatting der werken en hunne uitnemende omgeving voor de nijverheidsmatige bewerking der visch. Het geldt door hedendaagsche inrichtingen belgische en vreemde visschersvaartuigen aan te lokken. Zoohaast deze voordeelige landingsvoorwaarden zullen aantreffen, zullen zij er alle belang bij hebben rechtstreeks aan de belgische kust te lossen, in plaats van hunne ladingen langs omwegen naar Brussel en Antwerpen te zenden.

M. d'Arripe maakt dezelfde opmerkingen wat het ontwerp van visschershaven van De Panne betreft. De plannen en het bestek dier werken werden

goedgekeurd; de kredieten werden gestemd; derechtspleging tot onteigening is in gang; elke nieuwe economische of technische studie zou bijgevolg te laat komen.

De HH. Alb. Liebaert, de Cuyper en Bultinck dringen aan opdat de ontwerpen zouden bestudeerd worden in het opzicht van den voorrang of van de bijzondere bestemming die aan enkele zou moeten gegeven worden.

Graaf Visart De Bocarmé en Delaey komen terug op de reeds gemaakte bemerkingen: welke ook de zending der Commissie zij, zij zou enkel opnieuw de uitvoering in bespreking brengen van werken die bepaald goedgekeurd werden en dit is niet aanneemlijk.

Gezien het onverschil die deze bespreking doet uitschijnen, wordt er op het voorstel van den heer voorzitter beslist dat de ontwerpen zullen ter beschikking der leden blijven.

M. de Cuyper vraagt dat er in het verslag zou vermeld worden dat de achtbare heer Burgemeester van Brugge zich vijandig toont aan elk stelselmatig onderzoek van de vraagstukken die de bestaande ontwerpen doen ontstaan.

De heer voorzitter opent de bespreking nopens het eerste ontwerp over de vergoeding der arbeidsongevallen der zeevisschers dat sedert de laatste vergadering staande gebleven is.

M. Dezuttere doet opmerken dat de Kamercommissie, die ingesteld was om het wetsvoorstel te onderzoeken door de Regeering voorgedragen, haar verslag ingediend heeft. Men moet eerst nagaan of het nuttig zou zijn het behandelde vraagstuk voort te onderzoeken en, zoo ja, het ontwerp aan wijzen dat tot grondslag der bespreking zal aangenomen worden.

De Commissie beslist, op voorstel van den heer Hostie, aan de bespreking van het ontwerp der Kamercommissie eene bijzondere zitting toe te wijden, tot dewelke de heer volksvertegenwoordiger Standaert zou uitgenoodigd worden. Deze zitting zal den 8ⁿ November aanstaande plaats hebben. De noodige stukken zullen naar de leden gezonden worden en de heer Standaert zal door den heer Gouverneur uitgenoodigd worden.

De vergadering gaat ten 4 1/2 uiteen.

De Secretaris,
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter,
JANSSENS DE BISTHOVEN.

*Ongevallen-
verzekering
der zee-
visschers.*

Verslag der zitting van 11 November 1913.

De Commissie komt bijeen ten 14 1/2 uren, onder het voorzitterschap van den heer Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Waren tegenwoordig de HH. Bⁿ Ruzette, Kervyn de Meerendré, Hamman, Alb. Liebaert, Aug. Liebaert, de Cuyper, Bultinck, Baels, Vierendael, Dezuttere.

Worden verontschuldigd de HH. Graaf Visart de Bocarmé en d'Arripe. M. Standaert, lid der Kamer van Volksvertegenwoordigers, en M. Hostie, afgevaardigde van den heer Minister van het Zeewezen, wonen de vergadering bij.

Verslag.

De secretaris geeft lezing van het verslag der vergadering van 25 October 1913. M. August Liebaert vraagt dat er vastgesteld worde dat hij voorgesteld heeft den heer J. Bauwens tot de vergadering uit te noodigen. Die bemerking zal in het verslag vermeld worden. Dit laatste wordt goedgekeurd.

Lid der commissie.

Na mededeeling gegeven te hebben van de beslissing van 7 November, door dewelke de Bestendige Deputatie den heer Valcke, lid van dit college, als lid der commissie aangesteld heeft, in vervanging van wijlen den heer bestendige afgevaardigde Van Hee, bedankt de heer voorzitter den heer Standaert om de vriendelijkheid waarmee hij de uitnoodiging aanvaard heeft om aan de vergadering deel te nemen. De tegenwoordigheid van den achtbaren volksvertegenwoordiger zal het onderzoek van het wetsontwerp op de vergoeding der arbeidsongevallen der zeevisschers, waarvan hij verslaggever is, aanzienlijk vergemakkelijken. Hij stelt voor dat men zich tot eene gedachtenwisseling beperke, zonder eenige beslissing te nemen nopens de oplossing die door de Kamercommissie voorgesteld wordt.

*Ongevallen-
verzekering
der zee-
visschers.*

M. Standaert bedankt den heer Gouverneur en de Commissie om hare uitnoodiging tot de vergadering. Hij heeft deze uitnoodiging met genoegen aanvaard. Nochtans moet zijne tegenwoordigheid met eenige voorbehoudingen gepaard gaan: als verslaggever van een ontwerp door de Kamercommissie opgemaakt, zou hij aan de bespreking des te min kunnen deelnemen daar de meening van den verslaggever van een wetsvoorstel als grondslag voor de uitlegging dier wet doorgaat. Ten gevolge van een beroep dat op de beroepskringen door de « Belgique Maritime et Coloniale » gedaan werd, heeft hij talrijke en kostbare inlichtingen ontvangen die het werk der Kamers aanzienlijk zullen vergemakkelijken. Het is wenschelijk dat de bespreking der provinciale Commissie niet ver van de beginselen afdwale die door het ontwerp der kamer aangenomen worden, ten einde de voltrekking niet te vermoeilijken van eene lastige taak, die veel werk geeischt heeft en die sedert 10 jaar onopgelost blijft.

De heer Voorzitter geeft akt van deze voorbehoudingen, die in het verslag zullen aangestipt worden; voor het overige vraagt de Commissie niets beters dan den heer Standaert door alle mogelijke middelen te ondersteunen.

De heer Voorzitter opent de bespreking over artikel I van het ontwerp.

M. de Cuyper vraagt het woord om verzet aan te teekenen tegen het gebruik dat gemaakt wordt van de hoedanigheid van den secretaris der Commissie ten hoofde van eene mededeeling nopens het wetsontwerp, dat in de « Belgique Maritime et Coloniale » verschenen is. De secretaris doet opmerken dat hij voor niets in dit feit tusschengekomen is en, voor het overige, dat hij niet kan verzaken aan zijne rechten van schrijver omdat hij lid der Commissie van zeevischerij is; hij laat aan deze laatste over

te oordeelen of er tusschen die beide hoedanigheden eenige strijdigheid bestaat.

Wat artikel I betreft, haalt de heer Dezuttere eenige voorbeelden aan, die schijnen te bewijzen dat het noodig is dat er eene wettelijke bepaling van het bedrijfsongeval gegeven worde. Wat de zetelplaats der kas aangaat, zou er dienen onderzocht te worden of zij niet voordeelijker te Brugge zou kunnen gevestigd worden, die het bestuurscentrum der Provincie is.

M. Standaert antwoordt dat de wettelijke bepaling van het beroepsongeval door de Kamercommissie gegeven werd en de heer Bon Ruzette uit de meening, onder voorbehouding van een nader onderzoek van het bestuursopzicht der kwestie, dat de keus van Oostende als zetelplaats der kas gebillijkt is door het feit dat deze stad de grootste visschersbevolking bezit en de belangrijkste voorzienigheidskas voor visschers.

M. de Cuyper meent dat de titel « Voorzienigheidskas der zeevisschers » van aard is om verwarring te doen ontstaan ; hij vraagt dat de benaming der kas doe uitschijnen dat er uitsluitend spraak is van eene verzekeringskas tegen de ongevallen. M. Hamman antwoordt dat die bestemming voortspruit uit den tekst zelven van artikel 1.

M. Dezuttere stelt de vraag of de visschers der Schelde en IJzermondingen door artikel 2 getroffen zijn. De wet van 19 Augustus 1891 over de zeevisscherij in het kustwater geeft wel de buitengrens maar niet de binnen grens van dit water.

M. Hamman antwoordt dat deze laatste grens aangewezen wordt door artikel 2 § 2 der overeenkomst van Den Haag van 6 Mei 1884, die bepaalt dat de buitengrens moet gemeten worden te beginnen van eene rechte lijn door de baai getrokken dichtst bij den ingang waar de opening de 2000 m. niet overtreft.

M. Dezuttere doet opmerken dat deze bepaling alleen de wijze van vaststelling der buitengrens bepaalt en dat zij niet toelaat de Schelde en IJzermondingen uit de kustzee te sluiten. Overigens, is de Schelde gedeeltelijk aan de zeewetten, zelfs wat de visscherij betreft, onderworpen. Wat er ook van zij, de uitsluiting van de Scheldevisschers, voornamelijk die van Bouchaute, uit de ongevallenverzekering, ware te beklagen. Het zijn ware zeelieden die in de zelfde voorwaarden als vele kustvisschers aangeworven worden.

Van eenen anderen kant is de verplichtende verzekering der onafhankelijke visschers, dat is van diegene die de visscherij voor eigen rekening met behulp van eene schuit bedrijven, eene nieuwe wending in onze maatschappelijke wetgeving, die uitdrukkelijk de onafhankelijke werklieden uitsluit ; dit is voornamelijk waar voor de wet van 1903 op de verzekering tegen de bedrijfsongevallen. De verplichting in zake van ongevallenverzekering zou de verplichtende verzekering der andere maatschappelijke risicos voor gevolg hebben en de oopenhooping der verscheidene bijdragen zou des te meer tot moeilijkheden kunnen aanleiding geven, daar men zich van alle tusschenpersonen zou moeten berooven.

Wat artikel 3 betreft, vraagt de heer Dezuttere nog welke de toestand zijn zal der onafhankelijke visschers die voor eenen korten tijd, zooals in de yleharingvisscherij, gemonsterd worden. Zal er eene bijgevoegde bijdrage van 20 of van 10 fr. te betalen zijn. Verscheidene leden zijn van meening dat eene bijgevoegde betaling van 0,50 fr. te maande zou voldoende zijn.

ART. 3. — Geeft tot geene bemerkingen aanleiding.

M. Standaert, verplicht eene andere vergadering bij te wonen, die ten 3 1/2 uren moet plaats hebben, verlaat de vergadering.

ART. 5. — M. Hamman betwist de echtheid der cijfers die openbaar gemaakt werden aangaande de lasten die de stemming van het ontwerp voor de visscherij met stoom zou voor gevolg hebben; aangezien de stuurman en de machinist uit de verzekering zouden gesloten zijn, beloopt de loonen betaald aan boord van een stoomvisschersvaartuig gewoonlijk 11.720 fr., aan 3.50 p. c. zou de verzekering wezenlijk 410 fr. kosten. Men moet rekening houden met de omstandigheden dat de bijgevoegde taks van 1 p. c. reeds bestaat.

Mr Hostie antwoordt dat de berekening moet gedaan worden op voet van den geheelen kost der verzekering; welnu, de taks van 1 % brengt gemiddeld 1100 fr. per stoomschip op $1100 + 410 = 1510$ fr. wat met 13 % der loonen gelijk staat.

Mr Dezuttere geeft nopens de kosten van verzekering der visscherij-ondernemingen met zeil te Oostende eene reeks feitelijke inlichtingen, waaruit blijkt dat die onkosten ongeveer 4 t. h. zouden beloopten. Het ontbreekt die taks aan evenredigheid met die van 13 t. H. waarvan sprake is. Er ware ook gemis aan evenredigheid met de kosten die ten laste der kleinvisserij zouden gelegd worden, wanneer het reeders geldt die niet varen. Die ondernemingen zouden op den zelfden voet belast worden als die der grootvisserij met zeil en zouden eene verzekeringstaks te betalen hebben, nagenoeg gelijk met diegene die ten laste van het personeel der groote zeilsloep van Oostende zou vallen. Welnu, er volgt uit de statistiek der vergane schepen, dat in dezen laatsten nijverheidstak, het risico ver boven datgene staat welk de kleinvisserij bedreigt. Van eenen andere kant, de haringvisscherij in volle zee en de garnaalvisscherij zouden zich in eenen bevoorreen toestand bevinden ten opzichte der bijgevoegde taks van 1 %.

Die bemerkingen worden door den heer Delaey ondersteund.

Mr Hostie besluit uit het bovenstaande dat de last die op de rederijen met stoom zou gelegd worden overdreven is, des te meer daar het mogelijk is dat de visscherij met stoom min gevaarlijk zij dan de visscherij met zeil. Overigens vraagt deze nijverheid niets aan den Staat. Het is bijgevolg voldoende ze aan het gewone recht te onderwerpen, wat zou geschieden met de beginselen der wet van 24 December 1903 in overeenstemming te brengen met de nijverheidsvereischen der visscherij en met eenige voorschriften van het zeerecht. Wat de visscherij met zeil betreft, die een familiebedrijf en eene kweekschool van

zeelieden is, zij zou kunnen beheerd worden door een bevoordeeligend regiem in den aard van het ontwerp der Kamercommissie. Dit regiem zou zich tot de belgische visscherijnijverheid uitstrekken.

Mr de Voorzitter, Bon Ruzette en Mr de Cuyper doen de gewichtigheid dezer verklaring uitschijnen, die eene nieuwe richting van het vraagstuk aanduidt.

De zitting wordt ten 4 1/2 uren geheven; zij zal den 29 November ten 2 1/2 uren hernomen worden.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 29 November 1913

De zitting wordt ten 14 1/2 uren geopend onder het voorzitterschap van den heer Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Waren tegenwoordig de HH. Bon Ruzette, graaf A. Visart de Bocarmé, Hamman, Dhondt, Kervyn de Meerendré, Alb. Liebaert, Valcke, Aug. Liebaert, Delaey, d'Arripe, Snauwaert, Pype, de Cuyper, Baelis, Vierendeel en Dezuttere.

Zijn verontschuldigd MM. Standaert, Hostie en Bultinck.

De Commissie beslist, op voorstel van den heer voorzitter, dat een afschrift van het verslag door de zorgen van het secretariaat na elke zitting naar de leden zal gezonden worden.

Mr de Cuyper bekamt het woord over een ordemotie, die aldus uitgedrukt wordt. De bespreking van het wetsontwerp op de vergoeding der arbeidsongevallen der zeevisschers is ver genoeg gezet opdat men de uitvoerbaarheid van het stelsel der kamercommissie moge in twijfel trekken. De bijdragen die voorzien zijn zouden te veel de visscherij met stoom belasten. Men zou moeten terugkeeren tot de gedachten die het achtbaar lid van het begin af ondersteund heeft, te weten: de wet van 24 December 1908 toepasselijk maken op de visscherijnijverheid, ten minste wat de visscherij in volle zee betreft. Oostendseche visscherijondernemingen met stoom, onderworpen aan het stelsel dezer wet krachtens de verklaring voorzien door artikel 3, betalen thans eene verzekeringspremie die niet veel meer dan 3 % bedraagt. Niets belet bijgevolg deze toepassing algemeen te maken. Wat de kleinvisserij betreft, zij zou een bijzonder regiem genieten dat zoo voordeelig mogelijk zijn zou. De tusschensoorten, zooals zekere Blankenbergseche reederijen zouden de gelegenheid hebben voor het eene of het andere stelsel te kiezen. De plaatselijke kassen zouden behouden worden tot dat hunne huidige lasten opgehouden hebben te bestaan. Het is te wenschen dat de Provinciale Commissie van zeevisscherij aan het Beheer van het Zeewezen den steun van haar gezag verschaffe en dat zij eenen wensch in dien zin naar den heer Minister van het Zeewezen sture.

Verslag.

*Ongevallen-
verzekering
der zee-
visschers.*

De Belgische Zeemansbond van Antwerpen heeft van zijnen kant den wensch uitgedrukt dat de wet van 24 December 1903 op de matrozen der handelschepen toegepast worde,

Mr de voorzitter en Mr Alb. Liebaert doen opmerken dat er verstaan werd, bij de opening der bespreking van het ontwerp der kamer, dat men zich tot eene gedachtenwisseling zou bepalen, zonder wenschen uit te drukken. De vraag is overigens niet met eene voldoende duidelijkheid gesteld om de Commissie in staat te stellen dadelijk uitspraak te doen. Niets onder andere is aangewezen wat de verzekeringsbijdrage betreft, die in het nieuwe stelsel zou ten laste der visscherijondernemingen gelegd worden. Indien men spoedig tot eenen uitslag wil komen, is het noodig alle wijziging te vermijden die niet door bijzondere redenen opgedrongen wordt, ten einde in overeenstemming met de Kamercommissie te blijven.

Die bemerkingen worden ondersteund door Mr Vierendeel, die vraagt welke de grondslag zou zijn van het onderscheid tusschen de groot- en de kleinvisserij.

Mr Dezuttere doet opmerken dat de eenvoudige toepassing der wet van 24 December 1903 niet mogelijk is, zelfs niet op de grootvisserij. Er zou in alle geval eene aanpassing op de zeewetten en de visscherij-nijverheid moeten plaats hebben. Daarenboven zou de vergoeding der arbeidsongevallen die eene arbeidsonbekwaamheid voor gevolg hebben niet moeten geregeld worden in de zeenijverheid zooals in de landnijverheid. Indien er een wensch naar de Regeering moet gestuurd worden, is het wenschelijk dat er van die voorbehouding melding gemaakt worde.

Mr Valcke spreekt in denzelfden zin.

Mr de Cuyper zegt dat het hem niet toekomt eenen gerechtelijken vorm te geven aan de gedachten die hij ontwikkeld heeft; dit komt het Beheer van het Zeewezen toe, dat voorzeker de practische en juridische bemerkingen door de voorgaande sprekers gemaakt niet uit het oog verloren heeft. Voor het oogenblik is er enkel spraak van eenen principieelen wensch.

Mr de Bon Ruzette verklaart verder dat om de kamerbehandeling te bespoedigen men zich niet alleen om de gesteldheid der kamerleden moet bekommeren, maar ook om de gesteldheid van het Staatsbestuur; welnu, er bestaan redenen om te gelooven dat deze de gedachten aangekleefd heeft door den heer de Cuyper voorgedragen. Wat het onderscheid tusschen de groot en de kleinvisserij betreft, het heeft geen gerechtelijken grondslag. Men zou als criterium van de toepassing der beide stelsels de wijze van betaling van het personeel moeten aannemen; de visschers die vaste maand- of dagloonen genieten moeten onderworpen worden aan de wet van 24 December 1903, gewijzigd in den zin aangeduid door Mr Dezuttere. De visschers die op aandeel varen zouden aan het bijzonder regiem kunnen onderworpen worden.

Dit onderscheid levert het voordeel op een steun in verscheidene bepalingen van het zeewetboek te hebben. Eindelijk de tekst van den wensch voorgesteld door Mr de Cuyper is niet opgesteld en de Commissie zou geene uitspraak kunnen doen zonder voldoende gronden tot beoordeeling te bezitten. Wat bijzonderlijk de tusschensoort betreft die door Mr de Cuyper aangeduid is, zij is niet bepaald en schijnt moeilijk bepaalbaar. De Commissie zou den secretaris kunnen gelasten met het opstellen van eenen duidelijken wensch, gesteund op den tekst die het stelsel uiteenzet dat de Commissie aanvaardt. Dit stelsel zou opgevat worden in den zin door den achtbaren senator aangewezen.

Dit voorstel wordt ondersteund door de HH. Voorzitter, Hamman en D'Hondt. De commissie beslist met eenparigheid van stemmen den secretaris te gelasten met de voorbereiding van het werk door den heer Bon Ruzette gevraagd met het oog op de vergadering van den 27 December; hij zou desnoods de hulp van den heer H. Baels kunnen inroepen.

De zitting wordt ten 4 uren geheven.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter
JANSENS DE BISTHOVEN.

Verslag der vergadering van 27 December 1913.

De Commissie komt ten 14 1/2 bijeen in het Gouvernementshotel, onder het voorzitterschap van den heer Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Zijn tegenwoordig de HH. Bon Ruzette, Kervyn de Meerendré, Alb. Liebaert, Valcke, Hamman, Aug. Liebaert, Delaey, Snauwaert, D'Hondt, de Cuyper, Bultinck, Vierendeel, Dezuttere.

Worden verontschuldigd de HH. Graaf Visart de Bocarmé, d'Arripe, Pype en Baels.

M. Hostie, afgevaardigde van den heer Minister van het Zeewezen, woont de vergadering bij.

Het verslag der vergadering van 20 November wordt goedgekeurd.

De Commissie neemt kennis van eenen brief door welken het Beheer van Zeewezen laat weten dat de reisverslagen nopens de zeevisscherij, opgemaakt door den belgischen dienst van de bewaking in de Noordzee, haar in de toekomst zullen medegedeeld worden. De brief is vergezeld van eene omstandige studie over de inrichting der visschershaven van Hull. Dit verslag zal op de dagorde eener aanstaande zitting gebracht worden. In afwachting zal een brief van bedanking aan den heer Minister van het Zeewezen gezonden worden.

*Reisversla-
gen van den
aviso
« Ville d'An-
vers ».*

*Loskaai in
de visch-
mijn.*

Daarenboven zal een brief van het gemeentebestuur van Oostende aan- gaande een ontwerp van verbetering der spoorweginrichtingen in de visch- mijn dezer stad naar den heer Minister van het Zeewezen gezonden worden, opdat hij kunne aandringen bij den heer Minister van Spoorwegen om de spoedige aanbesteding der werken te bekomen.

*Ongevallen-
verzekering
der zee-
visschers.*

M. de voorzitter opent de bespreking van den wensch opgesteld door den secretaris nopens het wetsvoorstel op de vergoeding der bedrijfsongevallen der zeevisschers..

M. de Cuyper brengt hulde aan de manier waarop de opsteller van het werk zijne taak volbracht heeft. De voorgestelde oplossing is gedeeltelijk deze waarvan hij van het begin af voorstander geweest is. De visschers mogen over het ontwerp tevreden zijn. De voor te stellen wijzigingen zijn van ondergeschikt belang. Het is te hopen dat het Beheer van het Zeewezen aan wie het toekomt den bepaalden tekst op te maken, welhaast aan onze kustbevolking de volle maatschappelijke bescherming zal kunnen ver- zekeren waarop zij volledig recht heeft.

M. Hostie houdt eraan zich te voegen bij de woorden van heer de Cuyper om den sekretaris geluk te wenschen over de wetenschappelijke nauwkeu- righeid die hij in het opmaken van den wensch heeft weten aan den dag te leggen. Deze bevat eene volledige samenstelling van de practische gedach- ten die vervat zijn in de verscheidene bestaande ontwerpen. (1)

M. de Voorzitter doet met genoegen de volledige eensgezindheid der leden over de bestanddeelen van het ontwerp uitschijnen en vraagt dat er melding van gemaakt worde in het verslag.

M. Vierendeel doet nopens art. 1 § 1 van het ontwerp opmerken dat de zeevisschers ook bijkomende voordeelen genieten die van de visscherij voortkomen en die niet vast zijn en dat bijgevolg de woorden "die eene vaste winst genieten" met de werkelijkheid niet overeenstemmen.

M. Dezuttere antwoordt dat de bedoelde uitdrukking die van het zee- wetboek is, dat zij het voornaamste bestanddeel van de vergelding beoogt en dat het een gemeen recht is in zaak van arbeidsongevallen dat de bijko- mende voordeelen in rekening komen voor het vaststellen der op voorhand bepaalde vergoedingen.

Om de uitdrukking duidelijker te maken, stelt de heer voorzitter voor te zeggen "die voornamelijk vaste winsten genieten."

M. Bultinck vraagt of de commissie er een bezwaar in ziet dat de uitdrukking "overeenkomst van dienstneming" vervangen worde door die van "arbeidsovereenkomst."

M. Dezuttere antwoordt dat hij die ingeving niet kan goedkeuren indien zij de arbeidsovereenkomst beoogt die door de wet van 10 Maart 1900 beheerd wordt. Deze wet verschilt van verscheidene voorschriften der zee wetten. Dit verschil werd klaargemaakt in eene studie die de Commissie in zitting van 11 November 1913 nagezien heeft en tegen welke geene enkele opmerking gemaakt werd.

(1) Zie het ontwerp in den franschen tekst van dit verslag.

Op voorstel van den heer voorzitter beslist de commissie eenvoudiglijk te stellen „ door het feit hunner overeenkomst „.

M. Valcke doet opmerken dat het met het gewoon recht strijdig is in de ongevallenverzekering de hoofden der bemanning te begrijpen en dat het stelsel der voorafbepaalde vergoeding zeer nadeelig voor de stuurlieden der stoomsloepen zijn zou wier in aanmerking komende winsten op 2400 fr. beperkt zijn, alhoewel zij gemiddeld 6000 fr. verdienen.

M. Dezuttere antwoordt dat zulks het gewoon recht is, de stuurlieden van stoomsloepen worden door hun dienstverdrag zoowel beheerd als de mannen die onder hun bevel staan; zij komen in de plaats der meesterknechten, die artikel 1 § 2 der wet van 10 Maart 1900 uitdrukkelijk met de werklieden gelijkstelt. Welnu, welke ook het bedrag der vergelding dezer laatsten zij, deze vergelding komt maar tot beloop van 2400 fr. in aanmerking. Overigens is dit stelsel zeer voordeelig voor de stuurlieden van stoomsloepen, daar zij het volle voordeel behouden van de vergoeding ingevolge het zeerecht en zij bovendien recht op de voorafbepaalde vergoeding zouden hebben, alhoewel de bedrijfsongevallen in zee bijna altijd het gevolg zijn van gevallen van overmacht ofwel van fouten der bemanning.

MM. Hamman, Bultinck en Dezuttere stellen verscheidene tekstwijzigingen aan artikel II voor.

Het recht van de ongevalverklaring aan boord zelf te doen schijnt eene kostbare waarborg voor den belanghebbende. Het schijnt te moeten behouden worden in alle gevallen waar de reis de tien dagen overtreft. Wat de termijn voor de ongevallenverklaring bij gemis aan nieuwstijding betreft, zij moet op 15 dagen gebracht worden.

Mr Valcke doet eenen misslag uitschijnen in den opstel van artikel III § 1. Deze behoudt eenvoudig het regiem der wet van 1903 in de gevallen voorzien van artikel 104 van het zeewetboek. Eene nieuwe tekst moet gezocht worden.

MM. Hostie en Dezuttere stellen de volgende bewoording voor: „ Het recht op vergoeding loopt van den tweeden dag na het ongeval. De vergoeding door den reeder verschuldigd krachtens artikel 102 van het zeewetboek zal met de voorafbepaalde vergoeding niet samen gaan. In de gevallen voorzien door dit artikel zal zij verschuldigd zijn van den tweeden dag na dezen op welken het slachtoffer naar zijne aanleghaven teruggekeerd is „.

Aangaande art. V. bestrijdt M. de Cuyper het voorstel de verzekeringskas der bedrijfsongevallen der zeevisschers bij het provinciaal bestuur te voegen. Zooals de achtbare heer senator Bon Ruzette het heeft doen opmerken, bestaan er redenen om de zetelplaats der instelling te Oostende te vestigen, daar deze stad de meeste visschersbevolking en de belangrijkste onderstandskas bezit. Wat de toekenning van het voorzitterschap aan den Gouverneur van West-Vlaanderen aangaat, zij schijnt niet overeen te komen met de waardigheid van den com-

missaris des Konings ; het voorzitterschap zou aan eenen actuaaris moeten toevertrouwd worden.

Mr Aug. Liebaert spreekt in denzelfden zin.

Mr Dezuttere antwoordt dat de Kamercommissie het voorzitterschap der kas aan den heer Gouverneur van West-Vlaanderen toevertrouwd heeft en de heer Bon Ruzette heeft eene uitdrukkelijke voorbehouding gemaakt aangaande het onderzoek van het bestuurlijk opzicht van dit punt. De redenen ten voordeele van Oostende aangehaald hebben niet veel practisch belang. Van eenen anderen kant moet men vermijden, ter gelegenheid van de stichting door de Regeering van eene maatschappelijke verzekering ten behoeve der zeevisschers, in het gebrek te vallen dat dikwijls aan rechtstreeksche uitbaling verweten wordt, te weten de overdreven administratiekosten. Indien het beheer der kas moet te Oostende samengesteld worden, zullen de onkosten een vierde der te betalen vergoedingen beloozen. Om die onkosten op het minste te brengen en de inzichten der kamercommissie dies aangaande te verwezenlijken moet men het beheer der kas van een middenbestuur doen afhangen te Brussel, Gent of Brugge gevestigd. Welnu, in dit opzicht levert de stad Brugge ontegensprekelijk meest voordeelen op.

Mr de Bon Ruzette stelt voor aan de Regeering en aan de Kamer de zorg over te laten de zetelplaats der kas te bepalen.

Op aanvraag van Mr Hostie beslist de commissie artikel V § 3 in dien zin te wijzigen dat de wateren wier visschers zullen verplicht worden zich bij de kas aan te sluiten door een koninklijk besluit zullen aangeduid worden.

Mr Bultinck stelt eene wijziging voor van den opstel der artikelen VII en XI en vraagt in artikel XIII de aanduiding af te schaffen van de inrichtingen die door de Regeering zullen geraadpleegd worden en het aantal leden van den bestuursraad der commissie (art. XV) op negen te brengen.

Mr Hamman vraagt dat men aan de dagorde der eerstkomende zitting het ontwerp van stichting bringe van eene samenwerkende verzekering van visschersloopen die eene ondercommissie zooeven opgemaakt heeft.

De zitting wordt ten 4 3/4 uren geheven.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN

Verslag van de vergadering van den 7 Februari 1914.

De Commissie komt bijeen ten 14 1/2 uren, in het Gouvernementshotel, te Brugge, onder het voorzitterschap van M. Janssens de Bisthoven, Gouverneur der Provincie.

Nemen deel aan de vergadering MM. Bon Ruzette, Valcke, Hamman, D'Hondt, Aug. Liebaert, Delaey, d'Arripe, Snauwaert, Baels, Dezuttere.

Worden verontschuldigd de HH. Liebaert, Pype, Hostie en Bultinck.

Het verslag der vergadering van 27 December 1913 wordt goedgekeurd.

Verslag der vergadering.

De Commissie neemt kennis van twee brieven door dewelke M. de Minister van het Zeewezen de vraag doet dat er een afdruk van het verslag van elke zitting der Commissie toegezonden worde en dat deze de voorwaarden doe kennen mits welke 50 afdrukken van het jaarverslag ter beschikking van zijn departement zouden kunnen gesteld worden.

Jaarverslag.

Er zal aan deze vragen voldaan worden; de afdrukken van het jaarverslag zullen aan den inkomprijs geleverd worden.

De rekening voor 1912-13 der vrije visschersschool van Heyst, 1805 fr. bedragende, en de begrooting van 1913-14 van dit gesticht, dezelfde som beloopende, worden daarna onderzocht; zij zullen naar de bestendige deputatie verzonden worden zonder opmerkingen.

Visschersschool van Heyst.

De Commissie neemt kennis van de rekening harer inkomsten en uitgaven voor het jaar 1912-13. De inkomsten belopen 4775 fr. en de uitgaven 3645.43 fr. Het beschikbaar overschot is dus 1129.57 fr. De rekening zal met een voordeelig advies naar de bestendige deputatie verzonden worden.

Rekening en begrooting der commissie.

De begrooting voor 1914 der commissie wordt op de som van 4500 fr. vastgesteld; zij zal naar de Bestendige Deputatie voor goedkeuring gezonden worden.

De Commissie besluit voor hare Bibliotheek de volgende aankopen te doen:

Bockerij.

SMEESTERS. *Eléments de droit maritime comparé.*

Droit maritime et fluvial.

VAN BLADEL. *Eléments de droit maritime administratif belge.*

STAHER. *Fischhandel und Fischindustrie*

DRECHSEL. *Mémoire sur les travaux du conseil permanent international pour l'exploration de la mer pendant les années 1902-1912.*

Zij uit ook den wensch dat de heer Minister van het Zeewezen aan de Commissie zou willen alle stukken en uitgaven nopens de visscherij overhandigen waarover zijn departement zou kunnen beschikken.

Tengevolge van de onvoorziene afwezigheid van M. Vierendeel, aan wien dereisverslagen van den Aviso « ville d'Anvers » om onderzoek medegedeeld werden, wordt dit punt tot eene volgende vergadering uitgesteld.

Reisverslagen van den aviso « Ville d'Anvers ».

M. de Voorzitter opent de bespreking nopens een eerste ontwerp van zeeverzekering van vischsloepen opgemaakt door de Commissie te dien einde samengesteld in de zitting van 27 Maart 1913.

M. de Bon Ruzette geeft kennis ten titel van inlichting van eenen brief van M. Bultinck, waaruit blijkt dat een lid erover geklaagd heeft dat de tekst van het ontwerp niet van eene fransche vertaling vergezeld is. Bovendien drukt het achtbaar lid er de meening uit dat het ontwerp door de openbare machten niet gunstig kan onthaald worden, omdat het de

Zeeverzekering der zeilsloepen.

garnaalvisschers uitsluit en dat het recht van tusschenkomst der belanghebbenden in het beheer der maatschappij te uitgebreid zou zijn.

Wat de vertaling van den vlaamschen tekst betreft, daar deze rechtstreeks de visschers aanbelangt en het feitelijk onmogelijk is, in eene bij uitstek internationale stof zooals de visscherij, de vertaling van al de niet fransche stukken te geven die men kan moeten raadplegen, is de Commissie van meening dat het niet gepast ware aan den wensch waarvan spraak, gevolg te geven.

Wat de bewering betreft aangaande de uitsluiting der garnaalvisschers, zegt M. Hamman dat zij niet gegrond is. Wanneer men het ontwerp raadpleegt, komt men tot het besluit dat het geen enkele soort van visscherij uitsluit. Alle garnaalvisschers, ter uitsluiting van die van ongeveer 180 opene booten, kunnen van de verzekering genieten. Immers, de laagste grens van 3 scheepstonnen laat toe ze tot alle gedekte vaartuigen uit te breiden, welke ook hunne nijverheidsbestemming zij. Het ontwerp sluit dus alleen de opene booten uit die eene betrekkelijk kleine waarde hebben. Aldus opgevat, beantwoordt de verzekering aan de werkelijke noodwendigheden en zou zij voor de kleinvisserij een aanzienlijke weldaad zijn.

M. Dezuttère voegt erbij: Indien de opene vaartuigen door het ontwerp niet bedoeld worden, is het omdat het eene zeer geringe verzekerbare waarde geldt, die voor het zeecrediet dat voor de visschers moet tot stand gebracht worden hetzelfde belang als de gedekte vaartuigen niet oplevert. Het is waarschijnlijk daarom dat men in de naburige landen om zoo te zeggen alleen onderlinge verzekeringen van gedekte booten aantreft. Nochtans ware het beter de opene booten in de verzekering te begripen, indien een practisch middel daartoe kan aangewezen worden.

Wat de algemeene strekking van het ontwerp betreft, zij werd van zeer nabij onderzocht in het opzicht van de noodwendigheden en van den algemeenen toestand der belgische kleinvisserij, door den heer volksvertegenwoordiger Hamman, wiens ondervinding op het gebied van verzekering en visscherij toegelaten heeft aan de standregelen een onbetwistbaar practisch uitzicht te geven.

Men heeft de samenwerkende vorm aangenomen, omdat de visschers uit de wet van 23 Juni 1894 op den onderlingen bijstand gesloten zijn, wat de verzekering van hunne booten en van hun tuig betreft; men moest dus wel zijne toevlucht tot den vorm eener handelsvennootschap nemen. Welnu, de samenwerkende maatschappij is degene die best met de onderlinge maatschappij overeenkomt. Elke centralisatie die met den samenwerkenden vorm kan samengaan werd aan het beheer der maatschappij gegeven. Men verstaat niet hoe de belanghebbenden niet zouden moeten tusschenkomen in het bestuur eener inrichting van samenwerkenden of onderlingen aard. Voor het overige is het niet mogelijk thans de gedachten van M. Bultinck te onderzoeken, daar het haar aan duidelijkheid ontbreekt.

Het besluit van den brief van Mr Bultinck aangaande de tusschenkomst der openbare markten is van hoofdzakelijk belang. Immers, de

maatschappij zou niet kunnen gesticht worden indien zij niet begiftigd wordt, zooals in Duitschland en Frankrijk, met een fonds van eerste inrichting. Mits zeer voorzichtig in gang gestoken te worden, moet de verzekering in staat zijn van het begin af aan hare verplichtingen te voldoen, in afwachting dat de risschen zich over een aantal jaren verspreid hebben.

De Commissie beslist, op voorstel van de HH. Bon Ruzette en Hamman, het onderzoek van het ontwerp te hernemen in de zitting van 28 Februari en Mr Bultinck te verzoeken zijne gedachten in deze vergadering woordelijk of schriftelijk nader te bepalen.

De Vergadering wordt ten 4 ure gesloten.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN.

Verslag der Vergadering van 28 Februari 1914

De Commissie komt ten 4 1/2 uren bijeen in het Gouvernements-hotel, onder het voorzitterschap van Mr Janssens de Bisthoven, gouverneur van West-Vlaanderen.

Waren tegenwoordig, MM. Alb. Liebaert, Kervyn de Meerendree, Valcke, Hamman, Aug. Liebaert, Delaey, Snauwaert, Pype, Bultinck, Dezuttere.

Zijn verontschuldigd MM. de Bon Ruzette, d'Arripe, Vierendeel, Baels, leden, en Mr Hostie, afgevaardigde van den heer Minister van het Zeewezen.

Het verslag der voorgaande zitting wordt goedgekeurd.

Mr de Voorzitter legt een reisverslag van den bevelhebber van den Aviso « Ville d'Anvers » neder betrekkelijk tot de haven van Boulogne; dit verslag zal naar den heer Vierendeel verzonden worden, ten einde in de aanstaande vergadering eene studie mede te deelen over de vier reisverslagen die de Regeering aan de Commissie medegedeeld heeft.

Het ontwerp van stichting eener samenwerkende verzekering van visschersvaartuigen, opgemaakt door de HH. Hamman en Dezuttere, wordt daarna in bespreking gebracht.

Mr Bultinck vraagt dat in de toekomst de stukken, die moeten door de Commissie onderzocht en besproken worden, in het fransch zouden opgesteld worden, ten einde al de leden in staat te stellen de vergadering bij te wonen.

De secretaris verklaart dat er, wat hem betreft, niets belet aan dezen wensch voldoening te geven.

Mr Bultinck stelt vast dat het ontwerp van standregelen dat aan de Commissie onderworpen is, slechts tot bemerkingen van ondergeschikt

*Reisverslag
van den
aviso « ville
d'Anvers. »*

*Zeeverzeke-
ring der
zeilsloepen.*

belang aanleiding geeft, bijzonderlijk wat de artikelen 1 en 6 aangaat, die de uitsluiting der opene booten voor gevolg hebben. Het geldt hier eene bloeiende tak van visscherij, die zooveel mogelijk moet aange-moedigd worden.

MM. Hamman, Pype en Dezuttere verklaren zich met den heer Bultinck over het beginsel eens, maar het valt te vreezen dat de verzeke-ring zal aanleiding geven tot overdreven bestuurskosten, uit oorzaak van zeer talrijke en geringe avariën.

Mr Bultinck antwoordt dat men de verzekering zou kunnen beperken tot het totaalverlies; wat het bedrag van het risico aangaat het mag aanzien worden als vallende tusschen dit aangenomen voor de kleine oostendsche sloep en het getal toepasselijk op de booten van 12 tot 25 ton. De bijdrage van 2 t. h. zou dus kunnen toegepast worden. Die zienswijze wordt aangenomen.

De verzekering der opene booten zal het voorwerp uitmaken van eene bijzondere bepaling der standregelen.

Mr Dezuttere is van meening dat de waarde van 50 fr. voor het maatschappelijk aandeel overdreven is, men moet hiermede rekening houden dat men gewoonlijk met reeders-stuurlieden zal te doen hebben, die al de mogelijke opofferingen zullen gedaan hebben om een deel van de waarde van hun schip te betalen en die daarenboven een inkomrecht zullen te betalen hebben in evenredigheid met de verzekerde waarde. Het voorgestelde bedrag zou des te gemakkelijker kunnen vermindert worden daar, ingevolge het ontwerp, het maatschappelijk aandeel slechts een uitvluchtsel en een nuttelooze last is, want het legt aan de maatschappij de verschuldigde intresten op.

Mr Hamman is van meening dat eene waarde van 50 fr. niet te veel is.

Mr Delaey stelt voor te bepalen dat de machienisten in dienst aan boord van zeilsloepen het bewijs moeten leveren van eenen practischen proeftijd, zooals voorzien door artikel 6 wat de stuurlieden betreft.

MM. Hamman, Pype en Bultinck antwoorden dat het voldoende is waarborgen van bekwaamheid vanwege den stuurman te eischen. Indien deze laatste bekwaam is — en hij kan het zijn, dank zij het bijzonder onderwijs dat in de beroepscholen gegeven wordt voor de examens van sloepjongens — zal hij de bewerking der machienen kennen. Het risico eigen aan den motor is bijzonderlijk gelegen in het plaatsen van het tuig en in de schikking van het lokaal. Die punten zullen weldra het voorwerp uitmaken van eene algemeene verordening op de veiligheid in zee.

Mr Bultinck vraagt of het inkomrecht voorzien door artikel 44 niet zou kunnen vervangen worden door eene ruime intekening van maatschappelijke aandelen. De opstellers der standregelen antwoorden dat dergelijke wijziging het geldelijk evenwicht van het ontwerp zou wegnemen.

Mr Bultinck is van meening dat de hoogste som van 20.000 fr., door artikel 30 opgelegd ten opzichte der verzekerbare waarde, van aard is om den vooruitgang te belemmeren. Hedendaagsche zeilsloepen zelfs van gemiddelde tonmaat kosten 40.000 fr.; men zou den beheerraad moeten laten oordeelen over de gepastheid eener mogelijke overschrijding der vastgestelde grens.

Wat artikel 43 betreft, moet er aangeduid worden dat de bijdrage op de verzekerbare waarde geheven wordt. Daarenboven is de bijpremie van 0,25 fr. p. c. voor het gebruik van mekanische drijfkracht onvoldoende wanneer het ontploffingsmotoren geldt. Zij zou op 0.50 fr. moeten vastgesteld worden. Eindelijk zou men de mogelijkheid moeten voorzien voor den beheerraad van eene bijzondere bijpremie op te leggen voor visscherij die in zeer gevaarlijke plaatsen bedreven wordt.

Die opmerkingen worden aangenomen; het ontwerp zal in den voorgestelden zin gewijzigd worden.

Mr. Bultinck stelt de vraag of het tijdperk, binnen welk de leden het recht hebben eene verzekerde sloep door eene andere te vervangen en dat 12 maanden is, (art. 44) voldoende is. Zou men de gevallen van hoogere macht niet mogen voorzien die de scheepsbouwers in de onmogelijkheid stellen de bestellingen in tijd uit te voeren? Artikel 46 laat toe het reservefonds uit te putten; het ware goed de mogelijkheid te voorzien voor de algemeene vergadering eene leening aan te gaan om in alle geval een deel van het reservefonds te behouden. Wat de averijen aan de machienen betreft, ware het niet beter de verzekering te beperken tot gevallen voorkomende uit zeerampen?

MM. de voorzitter, Hamman en Valcke zijn van meening dat het tijdperk van 12 maanden feitelijk voldoende is en dat overigens de uitzonderingen voortkomende uit hoogere macht van rechte zijn. De mogelijkheid eene leening aan te gaan mag door artikel 46 voorzien worden. Wat de machienenbreuken betreft, men zou artikel 50 niet kunnen wijzigen zonder het beginsel der volledige verzekering te krenken. Overigens, de gevallen in welke deze tot vergoeding zullen aanleiding geven worden door artikel 31 beperkt; de uitsluiting van eigen gebreken bestaat van rechtswege.

Op aanvraag van Mr Albert Liebaert, levert Mr Dezuttere eenige opgaven die de verzekeringspremies staven door art. 43 vastgesteld. Die opgaven zijn ontnomen aan de uitslagen van verscheidene onderlinge verzekeringsmaatschappijen van vischsloepen, die in België, Duitschland, England, Holland en Denemarken gevestigd zijn; zij bewijzen dat het algemeen risico van zeer nabij op 2. t. h. mag geschat worden.

Mr Valcke stelt de vraag of het niet noodig is het recht te voorzien voor de maatschappij hare toevlucht tot de herverzekering te nemen en de bewijzen te bepalen, die door de leden in geval van ramp moeten geleverd worden.

De H.H. voorzitter en Hamman zijn van meening dat de herverzekering hier weinig belang oplevert, ingezien den aard van het risico. Overigens, bestaat het recht tot herverzekering uit zichzelf en de bewijzen zullen ingevolge de gewone rechtspleging moeten geleverd worden.

De Commissie beslist dat het ontwerp, volledig in den zin der bovenstaande bemerkingen, aan den heer Minister van het Zeewezen zal medegedeeld worden, ten einde te onderzoeken of zijne verwezenlijking door zijn Beheer kan ondersteund worden.

*Reisverslagen van den
aviso « ville
d'Anvers. »*

Mr Aug. Liebaert vraagt en bekomt het woord om verzet aan te teekenen tegen een uittreksel van het reisverslag van den « Aviso d'Anvers », meldende dat er klachten te Ymuiden gehoord werden nopens de talrijkheid der ontvreemdingen van visch die in de vischmijn te Oostende zouden gepleegd worden. Die aantijgingen zijn onwaar en schadend voor den oostendschen handel; ook heeft het gemeentebestuur desaangaande naar het middenbestuur een krachtadig verzet gestuurd.

Mr Bultinck doet opmerken dat het verslag geene bevestiging nopens diefstallen behelst, maar enkel de te Ymuiden loopende geruchten te kennen geeft die het belgisch publiek er belang bij heeft te kennen.

MMr Pype en Hamman zijn van meening dat aan dergelijke inlichtingen geene ontijdige ruchtbhaarheid moet gegeven worden.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN

Bijvoegsel aan het verslag van den 28 Februari 1914.

Voorontwerp van zeeverzekering voor visschersvaartuigen.

I. ALGEMEENE BEPALINGEN.

ART. 1.

Er wordt onder de ondergeteekenden en degenen die in de toekomst als deelgenooten zullen aangenomen worden, eene samenwerkende maatschappij van zeeverzekering gesticht, onder den naam van « De west-vlaamsche verzekeringskas voor zeevisschersvaartuigen ». De maatschappij heeft voor doel de leden te verzekeren tegen verlies of beschadiging hunner zeil- of motorsloepen ter zeevisscherij gebezigd.

De deelgenooten zijn verantwoordelijk, elk afzonderlijk, tot beloop van zijn aandeel en van de bijdragen te storten ingevolge de standregelen.

ART. 2.

De duur der maatschappij is vastgesteld op dertig jaar ; zij is gevestigd te Oostende ; haar werkkring omvat de vlaamsche zee kust.

Bij uitzondering kan de beheerraad beslissen ook belgische vaartuigen te verzekeren, wier eigenaar buiten West-Vlaanderen gehuisvest is, of wier aanleghaven buiten die provincie gelegen is. Dergelijke verzekering kan aan bijzondere voorwaarden onderworpen worden.

ART. 3.

Het maatschappelijk vermogen wordt samengesteld uit de aandeelen der leden stichters, welke aandeelen elk op 50 fr. vastgesteld zijn ; uit het inkomrecht en de bijdragen der andere deelgenooten, de intresten van aangelegd geld en bijzondere giften, de toelagen der openbare besturen.

De toelagen der openbare besturen maken uitsluitelijk deel uit van het reservefonds.

Het minimum van het maatschappelijk kapitaal beloopt 500 fr. In geval van min, zal de maatschappij ontbonden worden.

ART. 4.

Alle berichten van de maatschappij aan de leden worden schriftelijk aan het laatst opgegeven adres gedaan.

II. LIDMAATSCHAP.

ART. 5.

Alwie over het beheer van zijnen eigendom en over zijne burgerlijke rechten beschikt, kan lid der maatschappij worden, mits ten minste een maatschappelijk aandeel te nemen, eigenaar, mede-eigenaar of reeder van visschersvaartuigen te zijn en, ten minste, een derzelve bij de kas te doen verzekeren.

De hoedanigheid van reeder of eigenaar van visschersvaartuigen wordt van de leden stichters niet vereischt.

De beheerraad beslist over de aanvaarding der leden. De aanvaarding wordt vastgesteld door de naamteekening op het stamboek der maatschappij. Elke aanvrager ontvangt een lidboek, opgesteld ingevolge art. 129 der wet op de handelsvennootschappen. De verzekering vangt aan op het oogenblik van het onderteekenen der verzekeringspolis.

ART. 6.

Alle gedekte vischsloepen, met eene nettotonmaat van 3 tot 35 ton, kunnen door de maatschappij verzekerd worden.

De stuurman moet het bewijs leveren dat hij ten minste 48 maanden de zeevisscherij als man bedreven heeft, of drager is van een wettelijk diploma van visscher-stuurman.

Wanneer de eigenaar zelf de bevelhebber der sloep niet is, moet hij den zaakvoerder kennis geven van de hoedanigheid van den aangestelden stuurman en het bewijs leveren dat deze laatste aan de hierboven gestelde vereischte voldaan heeft.

Opene booten kunnen enkel tegen totaalverlies verzekerd worden; de beheerraad oordeelt of de stuurman van dergelijk vaartuig het gewoon bewijs van bekwaamheid moet leveren.

ART. 7.

De zaakvoerder of de beheerraad der maatschappij kan de aanstelling verbieden, op een verzekerd vaartuig, van eenen stuurman wiens betrouwbaarheid twijfelachtig is. De eigenaar kan tegen de beslissing van den zaakvoerder, bij den beheerraad der maatschappij, in beroep komen, ook wanneer hij zelf de belanghebbende stuurman is. Beroep tegen de beslissing van den zaakvoerder is niet ontvankelijk, wanneer een stuurman uit oorzaak van ziekte of eenig ander wettig beletsel tijdelijk moet vervangen worden.

Wanneer het vaartuig naar aanleiding van de bepaling vervat in § 1 van dit artikel uit de verzekering valt, kan de beheerraad beslissen of een deel der in het loopend jaar verschuldigde bijdragen en opleg kwijtgescholden of terugbetaald wordt.

ART. 8.

Het lidmaatschap houdt op:

1° Door ontslag (art. 9).

2° Door uitsluiting (art. 11).

Beide oorzaken worden vastgesteld ingevolge art. 123 tot 125 der wet op de handelsvennootschappen. Een uitgesloten of ontslagnemend lid kan slechts na een termijn van drie jaar terug in de maatschappij aangenomen worden.

3° Door sterfgeval (art. 10) of bankbreuk.

4° Door verplaatsing der woonstede van het lid of der aanleghaven van het vaartuig, buiten het gebied der maatschappij.

5° Door afstand aan een niet-lid van den eigendom der verzekerde sloep, indien zij, binnen het jaar, niet door eene andere vervangen wordt.

6° Door verlies van het verzekerd schip in gevallen van overmacht, indien hetzelfde binnen de 12 maanden door geen ander vervangen wordt.

ART. 9.

Ontslag is slechts toegelaten na het sluiten der rekening van het maatschappelijk jaar; het moet den bestuurder ten laatste eene maand

vóór het einde van het dienstjaar kenbaar gemaakt worden; zoo niet, duurt het lidmaatschap voort tot het einde van het volgend dienstjaar, behalve wanneer de beheerraad er anders over beslist. Deze bepaling geldt ten opzichte van den opzeg van de verzekering van een schip.

ART. 10.

De rechten en plichten van een gestorven lid gaan over naar zijne erfgenamen; nochtans, worden deze laatsten drie maanden na den dood als uitgetreden aanzien, indien zij den zaakvoerder binnen dit tijdbestek, het inzicht niet te kennen geven lid te blijven.

Zoohaast een sterfgeval den zaakvoerder ter kennis komt, moet hij de erfgenamen of de beheerders hunner goederen tot eene uitdrukkelijke verklaring dienaangaande aanzoeken. Indien er tegen den afgestorvene redenen tot uitsluiting bestaan, of indien er zich onder de erfgenamen of de beheerders hunner goederen personen bevinden die niet kunnen aangenomen worden, kan de beheerraad het lidmaatschap geëindigd verklaren.

Verscheidene erfgenamen die begeeren gemeenschappelijk lid te worden, moeten onder hen, voor het uitoefenen hunner maatschappelijke rechten, eenen zaakgelastigde aanstellen.

ART. 11.

De uitsluiting kan toegepast worden wanneer een lid:

a) zijne burgerlijke rechten verloren heeft of door een vonnis in het beheer zijner goederen beperkt is.

b) met zijne bijdragen en opleggen langer dan zes weken, na schriftelijk bericht, ten achter gebleven is.

c) nopens zijne verzekerde belangen inlichtingen gegeven heeft, die strijdig zijn met de waarheid, ten einde de maatschappij te bedriegen of te benadeelen.

d) zijn plicht van bijstand aan de leden (art. 13) zwaar te kort gebleven is.

e) opzettelijk of herhaaldelijk door eene zwaar nalatige handeling, strijdig met de voorschriften op het verkeer ter zee of op de scheepvaart, schade berokkend heeft of anders, door zware miskenning der maatschappelijke voorschriften, het doel der kas in gevaar gebracht heeft.

De beheerraad beslist over de uitsluiting ingevolge art. 125 der wet op de handelsvennootschappen. De belanghebbende kan binnen de maand volgende op de beteekening der beslissing bij het scheidsgerecht voorzien in art. 56 in beroep komen.

De uitsluiting is van kracht op het oogenblik der beteekening; het verhaal bij het scheidsgerecht heeft geene schorsende kracht; wordt de uitsluiting verbroken, dan wordt ook het lidmaatschap als niet onderbroken aanzien.

ART. 12.

Uittredende of uitgesloten leden hebben recht op hun aandeel, zooals het vastgesteld wordt door de balans van het jaar in hetwelk de uittreding of de uitsluiting voorgekomen is. De uitbetaling geschiedt binnen de zes maanden. Zij blijven gedurende drie jaar, persoonlijk verantwoordelijk, voor alle verbintenissen door de kas vóór het einde van hetzelfde jaar aangegaan.

ART. 13.

Buiten de betaling hunner bijdragen zijn de leden verplicht :

- a) aan elk in gevaar verkeerend vaartuig, dat door de maatschappij verzekerd wordt, dadelijk tegen gepaste vergoeding; bijstand te verleen.
- b) in het bestuur van het schip de grootste voorzichtigheid aan den dag te leggen.
- c) het schip en dezee toebehoorten in goeden staat te behouden.
- d) de door den beheerraad of de wet voorgeschreven uitrusting, waarnoodstukken en voorwerpen tot voorkoming van ongevallen aan boord te hebben.
- e) bestuursambten in de kas te aanvaarden, voor zooveel er geene gronden tot ontlasting bestaan. Het bestuur beslist over deze laatste.

III. BEHEER DER MAATSCHAPPIJ.

a) *De algemeene vergadering.*

ART. 14.

De algemeene vergadering bestaat uit al de stemgerechtigde leden der maatschappij.

Elk lid heeft eene stem per verzekerde sloep. De leden niet-reeders hebben eene stem per maatschappelijk aandeel.

Een lid wiens verzekering geschorst is of die in een rechtsgeding met de maatschappij betrokken is, heeft geen stemrecht.

Het stemrecht moet persoonlijk uitgeoefend worden; slechts in geval van ziekte, afwezigheid op zee van een lid of eenig ander ernstig beletsel, kan het stemrecht door eenen schriftelijk gevolmachtigde uitgeoefend worden. Het bestuur beslist over de geldigheid der beletsels.

Een vierde der stemmen moet in de vergadering vertegenwoordigd zijn; wordt dit vierde niet bereikt, eene nieuwe vergadering beraadslaagt geldig, welke ook het getal vertegenwoordigde stemmen zij.

ART. 15.

De gewone algemeene vergadering heeft plaats alle jaren in de maand October. De bijeenroeping wordt door den zaakvoerder gedaan; zij be-

paalt dag, uur, plaats en dagorde der vergadering en moet ten minste 14 dagen op voorhand gedaan worden.

De vergaderingen worden ter zetelplaats der kas bijeengeroepen.

ART. 16.

De voorzitter of zijn plaatsvervanger leidt de bepreking. Er wordt van de verhandelingen een verslag opgemaakt dat geteekend wordt door den voorzitter en den zaakvoerder; het vermeldt het getal tegenwoordige en vertegenwoordigde leden, den uitslag der stemmingen en den tekst der beslissingen.

ART. 17.

De algemeene vergadering ontvangt verslag over den toestand der maatschappij en keurt de balans en de rekening goed van het voorgaande maatschappelijk jaar.

De beslissingen worden bij meerderheid van stemmen genomen, voor zooveel de wet en de tegenwoordige standregelen er niet anders over beslissen. In geval van gelijkheid van stemmen, is het voorstel verworpen; nochtans, wordt bij verkiezingen de voorkeur aan het oudste lid gegeven.

ART. 18.

Voorstellen die uitgaan van ten minste zes leden kunnen aan het oordeel der algemeene vergadering onderworpen worden; om op de dagorde te komen moeten zij aan den zaakvoerder ten minste 10 dagen op voorhand gedaan worden. Niet aangekondigde punten mogen, met de toestemming des voorzitters, besproken worden, doch zonder dat er over beslist worde. Dit laatste geldt niet wat de voorstellen tot bijeenroeping van buitengewone vergaderingen betreft.

ART. 19.

De standregelen der maatschappij kunnen slechts met de toestemming van de twee derden der stemmen gewijzigd worden. De wijzigingen moeten door het college der commissarissen aangenomen worden.

Hetzelfde geldt wat de verhooging der verzekerbare waarde betreft.

De ontbinding der maatschappij geschiedt ingevolge art. 57. De gewijzigde standregelen treffen slechts de verhouding van elk lid ten opzichte van de verzekering, voor zooveel dit lid in de wijziging toegestemd heeft.

ART. 20.

De zaakvoerder of de voorzitter kan te allen tijde eene algemeene vergadering beleggen. Zij zijn daartoe verplicht op besluit van den beheerraad, alsook op aanvraag van de commissarissen of van ten minste een vierde der leden, met opgave van het doel en van de redenen der vergadering.

De voorschriften nopens de gewone algemeene vergadering zijn van toepassing op buitengewone vergaderingen.

b) *De beheerraad.*

ART. 21.

De beheerraad is samengesteld uit vier bestuurders; deze worden door de algemeene vergadering aangesteld. De eerste benoeming wordt echter in de akte van inrichting gedaan.

De beheerraad wordt alle drie jaar bij helft vernieuwd; de leden zijn herkiesbaar.

De raad kiest onder zijne leden eenen voorzitter en eenen ondervoorzitter. Bij afwezigheid van den voorzitter en van den ondervoorzitter, wordt het voorzitterschap door het oudste aanwezige bestuurslid waargenomen.

De ontslagnemende, afgestelde of gestorven bestuursleden worden tijdelijk door den raad vervangen tot de eerstkomende algemeene vergadering; deze laatste kiest hunne plaatsvervangers; zij voltrekken de lastgeving hunner voorgangers.

De bestuursleden vervullen hun ambt kosteloos. Nochtans, kan de raad den zaakvoerder eene vergelding uit hoofde van zijne ambtsbezigheden toekennen.

Reiskosten en andere uitgaven, die de beheerders uit hoofde van hunne ambtsverrichtingen uit te keeren hebben, worden vergeld ingevolge een door den raad aangenomen tarief.

De bestuursvergaderingen worden door den voorzitter bijeengeroepen en geleid op aanvraag van ten minste twee bestuursleden of den zaakvoerder. Om geldige beslissingen te nemen moet de helft der bestuursleden in de vergadering aanwezig zijn. De beslissingen worden genomen met meerderheid van stemmen; in geval van gelijkheid van stemmen, is de stem des voorzitters doordragend. In dringende gevallen, kan de stemming schriftelijk gedaan worden.

Er wordt een verslag van de bestuursvergaderingen opgemaakt; het wordt door den voorzitter en den zaakvoerder ondertekend.

ART. 22.

Buiten de bevoegdheid hem door de standregelen toegekend, is de beheerraad gemachtigd:

1° Naar goeddunken kennis te nemen van den staat der kas, en te dien einde alle maatschappelijke boeken en schriften in mededeeling te vragen.

2° Uitspraak te doen over de aanvaarding van leden, voorstellen van verzekering en eischen van schadevergoeding.

3° Te beslissen over de noodzakelijkheid van het heffen van opleg en het bedrag van den opleg vast te stellen.

4° Uitspraak te doen bij geheime stemming over de uitsluiting van leden ingevolge art. 11.

5° Buitengewone algemeene vergaderingen te beroepen.

6° De balans en de rekening van winsten en verliezen door den zaakvoerder opgesteld na te zien en aan de algemeene vergadering mede te deelen.

7° Te beslissen over de tijdelijke of bestendige belegging der maatschappelijke waarden.

8° Over alle niet voorzienen vraagstukken beslissingen te nemen.

c) *De commissarissen.*

ART. 23.

Het college der commissarissen is samengesteld uit drie leden, benoemd door en onder de aandeelhebbers der maatschappij; de eerste benoeming wordt in de akte van inrichting gedaan. Het wordt alle twee jaar met een derde vernieuwd; de uittredende commissarissen zijn herkiesbaar.

Indien de bediening van eenen commissaris voor het gestelde tijdverloop einde neemt, zal er door de commissarissen gehandeld worden zooals voorzien is in art. 21 ten opzichte der bestuursleden.

ART. 24.

De commissarissen mogen door de algemeene vergadering afgezet worden.

ART. 25.

Het college der commissarissen oefent het toezicht uit over de maatschappij. Het heeft het recht te allen tijde, zonder verplaatsing, nazicht te nemen van de maatschappelijke boeken en stukken en van den staat der kas.

Het mag den beheerraad en de algemeene vergadering bijeenroepen en aan de algemeene vergadering de afzetting der beheerders voorstellen.

d) *De zaakvoerder.*

ART. 26.

De zaakvoerder wordt door den beheerraad onder of buiten de leden der maatschappij gekozen. Hij heeft het maatschappelijk handteeken en vertegenwoordigt de kas in gerechts- en andere zaken.

ART. 27.

De zaakvoerder bezorgt de gewone belangen der maatschappij, namelijk:

1° De briefwisseling, het opstellen der polissen van verzekering, inge-

volge den door den beheerraad vastgestellten tekst, het maken der verslagen der bestuurs- en algemeene vergaderingen.

2° De verdeeling van de bijdragen en van den opleg.

3° De maatregelen die bij aangekondigde ongevallen vanwege de maatschappij genomen worden, ten einde bijstand te verleenen, schade te verminderen of vast te stellen; hij beslist of een bestuurslid of een ander lid der maatschappij ter plaats moet gezonden worden.

4° De aanstelling van degenen die met eene taak ingevolge art. 29 belast worden.

5° De bijeenroeping der algemeene vergaderingen en der bestuursvergaderingen en de verzending der berichten uitgaande van de kas.

De zaakvoerder is persoonlijk verplicht de besluiten door de algemeene vergadering of door de bestuursvergadering genomen ten uitvoer te brengen.

ART. 28.

Als rekenplichtige der maatschappij is hij gehouden :

1° De betalingen te doen, de inkomsten der kas te heffen en kwijting te geven of te ontvangen.

2° De boeken en den rekendienst der maatschappij in orde te houden.

3° De gelden en waarden ingevolge de bestuursbeslissingen veilig aan te leggen.

De zaakvoerder moet borgstelling verschaffen. De aard en het bedrag der borgstelling worden door den beheerraad vastgesteld.

ART. 29.

In gevallen van ramp, moet de zaakvoerder toezicht houden op de rechten der kas, op de vereffening van schadevergoedingen, schattingen, reddingen, enz. In geval van belet van den zaakvoerder, mag hij een ander lid der maatschappij daarmede belasten.

De aangestelde heeft recht op vergoeding ingevolge art. 21.

IV. ALGEMEENE VERZEKERINGSVOORWAARDEN.

ART. 30.

Worden door de maatschappij verzekerd den scheepsromp, de scheeps- toebehoorten, de hulpmachienen en het vischtuig.

De hoogste waarde, die de maatschappij, in elk geval, voor eigene rekening mag verzekeren, mag noch de $\frac{3}{4}$ der verzekerbare waarde noch de som van 20,000 fr. overtreffen. Deze som mag echter, krachtens eene beslissing van den beheerraad, ten opzichte van motorsloepen overschreden worden.

De waarde der vaartuigen wordt door schatting vastgesteld.

Er mag geene andere verzekering op het vaartuig genomen worden.

Elke andere verzekering genomen op een door de maatschappij reeds verzekerd schip of dezee toebehoorten en machienen, geeft aanleiding tot uitsluiting of volledig rechtsverval in geval van ramp.

ART. 31.

Verzekering wordt gewaarborgd tegen alle schade voortspruitende uit storm, onweder, aanzeiling, stranding en andere zeeongevallen of brand, zelfs wanneer de sloep aan wal is, alsook tegen alle schade veroorzaakt door daden van de bemanning, van den eigenaar of van derde personen.

ART. 32.

Wordt niet vergoed schade :

- a) Die ontstaat tengevolge van oorlog.
- b) Die veroorzaakt wordt door bedrog, kwaad inzicht des verzekerden, of door dergelijke onvoorzichtigheid of nalatigheid, dat zij met bedrog of kwaad inzicht gelijkstaat.
- c) Die het bedrag van 8 fr. per ton niet te boven gaat.
- d) Die spruit uit het verlies of de beschadiging van ankers, kettingen of touwwerk (zie nochtans art. 50, § 4).
- e) Die ontstaat als het schip onder het bevel staat van eenen afgewezen stuurman (art. 7).

Worden ook niet verzekerd kosten van voeding, kleeding en vervoer der bemanning van een gestrand of verloren vaartuig en andere dergelijke.

ART. 33.

De scheepsromp, het scheepstuig, de hulpmachienen en het vischtuig worden elk afzonderlijk geschat voor het opmaken der polis.

ART. 34.

Wanneer een nieuw lid of een ander vaartuig van een lid moet ingeschreven worden, of wanneer de verzekerbare waarde van een reeds ingeschreven vaartuig moet herzien worden en er geene voldoende of vertrouwbare schatting voorhanden is, zal de zaakvoerder of het bestuur dergelijke schatting bevelen. De schatting wordt gedaan door twee door den zaakvoerder en de belanghebbende partij aangewezen leden der maatschappij; desnoods worden zij bijgestaan door eenen vakkundige, scheepstimmerman of machienenbouwer, die door de beide schatters aangesteld wordt; op verzoek van den zaakvoerder moet het schip te dien einde droog gelegd worden en moeten de noodige stukken aan de schatters medegedeeld worden.

Het bestuur stelt het verzekerde bedrag vast.

De beslissing over de al of niet aanvaarding eener sloep moet den aanvrager binnen de veertien dagen na de schatting medegedeeld worden.

In geval van aanvaarding, wordt de verzekeringspolis tegen betaling der kosten afgeleverd.

ART. 35.

De beheerraad of de zaakvoerder onderzoekt de verzekerde vaartuigen ieder jaar en zoo dikwijls dit noodig geacht wordt. Indien er uit dit onderzoek blijkt dat eene sloep niet in regelmatigen en bruikbaren staat verkeert, moet de eigenaar onmiddellijk door den beheerraad aanzoekt worden de hem aangewezen verbeteringen te doen uitvoeren, onder toezicht van het bestuur en te dezès voldoening.

In het voorkomend geval, moet een nieuw onderzoek binnen de drie dagen plaats hebben. Het recht op vergoeding is ondertusschen geschorst.

ART. 36.

De verzekerbare waarde van elke sloep wordt jaarlijks, voor nieuwe sloepen echter eerst met het ingaan van het derde jaar, met 7 t. h. verminderd en dit tot beloop van een derde der oorspronkelijke waarde. Indien het schip zoodanig herbouwd wordt dat zijne waarde vermeerderd is, kan de verzekerde som, na schatting, evenredig verhoogd worden.

De beheerraad of de zaakvoerder kan te allen tijde eene nieuwe schatting van het schip en van dezès toebehoorten bevelen.

Na het 12e jaar, wordt de verzekerde waarde telken jare door het bestuur vastgesteld.

ART. 38.

De schattingskosten zijn ten laste van den eigenaar en van de maatschappij, elk voor de helft.

ART. 39.

Ieder lid is gerechtigd de verzekering te vragen van een ander verzekeraar vaartuig, in vervanging van het reeds verzekerde. Het inkomgeld moet in dit geval niet betaald worden. Nochtans kan een inkomrecht geëischt worden op de overwaarde van het plaatsvervangend vaartuig.

ART. 40.

Wanneer de eigendom eener verzekerde sloep naar een ander lid overgaat, komt de nieuwe eigenaar zonder eenige pleegvormen in de rechten en plichten van den vorigen bezitter tegenover de kas. De naam van den nieuwen eigenaar moet op de polis van verzekering overgeschreven worden. De kosten van overschrijving zijn op 2.50 fr. vastgesteld.

ART. 41.

Wanneer de eigendom van een verzekerd vaartuig overgaat naar een

niet-lid en deze verklaart de verzekering niet te handhaven, eindigt deze op het oogenblik zelf van de overdracht des eigendoms. Anders mag de verzekering mits eene beslissing van den beheerraad blijven voort bestaan. De overdracht moet den zaakvoerder binnen de twee weken bekend gemaakt worden.

Indien de verklaring verzuimd wordt, houdt de verzekering op van het oogenblik van de overdracht van den eigendom der sloep.

Indien de verzekering ten opzichte van den nieuwen eigenaar staande gehouden wordt, is er een recht van overschrijving van 2.50 fr. te betalen,

V. BEHEER VAN HET MAATSCHAPPELIJK VERMOGEN.

ART. 42.

Het maatschappelijk jaar eindigt den 30 September.

ART. 43.

De jaarlijksche bijdrage is 3 fr. t. h. der verzekerde waarde ten opzichte der vaartuigen van 25 tot 35 ton ; 2.50 fr. t. h. voor de sloepen van 12 tot 25 ton en 2.00 fr. t. h. voor die van 3 tot 12 ton en voor opene booten. Daarenboven betalen de vaartuigen van hulpmachienen voorzien op de verzekerbare waarde, het scheepstuig, de hulpmachienen en het vischtuig mede gerekend, eene bijpremie van 0.25 fr. t. h. voor stoomtuigen en 0.50 fr. t. h. voor ontploffingsmotoren. Eene bijpremie mag door den beheerraad opgelegd worden, wanneer het eene visscherij geldt die op buitengewoon gevaarlijke plaatsen bedreven wordt.

De leden die zich zonder voldoende redenen van bestuursambten ontlasten, kunnen door den beheerraad eene door hem vast te stellen boet opgelegd worden.

Een afgetuigd of opliggend vaartuig heeft, mits waarschuwing, recht op eene vermindering van 1/24 per maand.

De bijdragen moeten bij helft op 1st October en 1st April aan den zaakvoerder betaald worden.

Zij, die gedurende het eerste halfjaar aangenomen worden, betalen de volle bijdrage ; zij die in het tweede halfjaar lid worden, betalen de helft.

ART. 44.

Voor elke verzekering is er, voor vaartuigen der 1st klas, een inkomrecht van 1.20 fr. t. h. der verzekerde waarde te betalen ; het inkomrecht is 0.80 fr. t. h. voor die der 2st klas en 0.40 fr. t. h. voor die der 3st klas. De inschrijvingstaks en de kosten der polis belooopen 2.50 fr.

Verkochte, verongelukte of verwezen vaartuigen, die binnen de 12 maanden vervangen worden, moeten het inkomgeld niet betalen, behalve

wanneer de verzekerde waarde hooger is dan die van het vorig vaartuig. In dit geval wordt het inkomgeld op de verzekerde overwaarde geheven.

ART. 45.

Ten einde buitengewone maatschappelijke verliezen te dekken wordt er uit de jaarlijksche overschotten en middelen een reservefonds gesticht.

De stortingen in dit fonds houden op wanneer het 25 t. h. der geheele verzekerde waarde bedraagt, de hulpelden der openbare besturen medegerekend. In dit geval, wordt het jaarlijks overschot onder de leden verdeeld in evenredigheid van hunne in het jaar betaalde bijdragen, na eene afhouding voor het betalen van 4 fr. t. h. intrest op de aandelen der leden.

De uitbetaling der overschotten aan de verzekerden geschiedt regelmatig door afkorting op de premie van het volgende jaar.

Uitgetreden leden hebben geen recht op de overschotten.

ART. 46.

Wanneer de inkomsten ontoereikend zijn, moeten de leden eenen opleg betalen ten beloope van hunne jaarlijksche regelmatige bijdrage. Indien de schulden daarmede niet kunnen gedekt worden, wordt het reservefonds voor de helft van zijn bedrag aangewend; indien dit ook onvoldoende is, moeten de leden eenen tweeden opleg betalen tot beloop der gewone premie. Indien de schulden met behulp dezer middelen niet kunnen betaald worden, wordt gansch het reservefonds in beslag genomen. Nochtans, mag de algemeene vergadering in dit geval beslissen eene leening aan te gaan ten einde een deel van het reservefonds te behouden.

De rechten der schuldeischers en de plichten der leden strekken niet verder. Desnoods, worden de schuldvorderingen evenredig verminderd.

De opleggen worden in t. h. der regelmatige bijdrage berekend, door den beheerraad vastgesteld en door den zaakvoerder ingevorderd.

Indien de opleg binnen de twee weken na zijne eischbaarheid niet betaald wordt, kan het nalatig lid eenen nieuwen termijn van 14 dagen toegestaan worden met waarschuwing nopens de gevolgen der niet betaling.

De verantwoordelijkheid der maatschappij houdt op van den dag dezer vermaning tot het oogenblik van de betaling.

Na zes weken kan het lid ingevolge art. 11 § b uitgesloten worden.

ART. 47.

Het vermogen der kas moet in staatswaarden aangelegd worden.

Op het einde van ieder dienstjaar moet eene volledige rekening der winsten en verliezen en eene balans opgemaakt worden. De jaarlijksche uitkomst der verrichtingen moet, door den zaakvoerder onder toezicht van den voorzitter, klaargemaakt worden en door den beheerraad met zijne bemerkingen aan de algemeene vergadering medegedeeld worden.

VI. VERGOEDINGEN.

ART. 49.

Ieder ongeval aanleiding gevende tot vergoeding moet onmiddellijk den zaakvoerder of zijnen ter plaats gevolmachtigde bekend gemaakt worden. In geval van ramp, moet de stuurman voor zooveel het mogelijk is, dadelijk eene meest nabijgelegen haven binnenzeilen.

Tot staving der eischen moeten alle door het bestuur en de wetten gewenschte verklaringen en ophelderingen verschaft worden.

ART. 50.

De maatschappij vergoedt ingevolge artikel 31 en onder voorbehouding van art. 32 en 55:

1) schade veroorzaakt door ongevallen aan den scheepsromp en het scheepstuig.

2) de kosten van bijstand of van berging van een gestrand of gezonken schip.

3) de vergoeding te betalen uit hoofde van aanvaring van een ander vaartuig of van havenwerken.

4) de kosten van afwending van een dringend gevaar, ten behoeve der sloop gedaan, zelfs het verlies van ankers, touwwerk of kettingen.

5) de schade aan de scheepsmachines.

6) de schade aan het vischtuig in geval van totaalverlies van het schip.

De manschappen van het verongelukte of in gevaar verkeerend vaartuig hebben ten opzichte der maatschappij geen recht op berg- of hulploon.

ART. 51.

De maatschappij verleent de volgende vergoedingen:

1) in geval van totaalverlies, de verzekerde waarde van het vaartuig. (Art. 30).

2) in geval van bijstand of stranding, de kosten van opbrenging of vlotbrengen en van herstelling der schade voor $\frac{2}{3}$.

3) schade veroorzaakt door ontploffing, bliksem of brand voor $\frac{2}{3}$.

4) schade voortkomende en vergoeding te betalen uit hoofde van aanzeiling of andere gebeurtenissen, $\frac{2}{3}$ der kosten.

5) kosten die anders gedaan worden om een voor het vaartuig nakend gevaar af te wenden, tot beloop van $\frac{2}{3}$. Het bestuur kan echter de vergoeding van al de onderstane schade toelaten.

6) schade aan de hulpmachienen, $\frac{2}{3}$ der waarde.

7) schade aan het vischtuig, de helft van het geschat bedrag.

De schadevergoedingen mogen in geen geval het overeenkomend bedrag der verzekerde waarde overtreffen.

Buiten geval van dringenden nood, mag de afstand van het schip niet geschieden zonder toestemming der maatschappij.

De onverantwoordelijkheid der maatschappij ten opzichte van schade van min dan 8 fr. per ton bestaat niet, wanneer er afstand gedaan wordt uit hoofde van bijstand of aanvaring.

ART. 52.

Er bestaat totaalverlies als het schip gezonken is of den verzekerde zonder vooruitzicht van terugkeer onttrokken is. Totaalverlies is niet uitgesloten door de redding van zekere deelen van het wrak of van dezès toebehoorten. De opbrengst der geredde deelen is tot beloop van $\frac{3}{4}$ eigendom der maatschappij. Een vaartuig wordt als gebleven aanzien, als men er gedurende eene maand na zijne afreis, geen nieuws meer over ontvangen heeft.

ART. 53.

Bij averijgevallen beveelt de zaakvoeder, zoohaast mogelijk na ontvangst van bericht, eene schatting der schade, ingevolge artikel 34.

Wanneer het ongeval in het buitenland gebeurt, kan de maatschappij afstand doen van haar recht van schatting en den eigenaar gelasten het bedrag van het verlies of van de kosten van opbrenging door ambtelijke of andere geloofbare stukken te bewijzen. De eigenaar of de stuurman is ook verplicht andere leden der kas, die zich in de nabijheid der plaats bevinden waar het ongeluk gebeurde, te waarschuwen en tot deelneming aan de schatting te aanzoeken.

Na de schatting of, in geval van nood mits toestemming van het bestuur ook vroeger, moet er onverwijld tot de herstelling van het vaartuig overgegaan worden.

Indien de kosten van herstelling, die van opbrenging erin begrepen, meer dan $\frac{3}{4}$ der geschatte waarde bedragen, kan de verzekerde tegen afstand van het vaartuig aan de kas de volle schadevergoeding vragen die in artikel 51 voor totaalverlies voorzien is.

Afstand aan de maatschappij is daarenboven toegelaten in gevallen van stranding met averij of onzeewaardigheid ten gevolge van zee-ramp. De opbrengst van den verkoop van het wrak wordt onder de maatschappij en den eigenaar in evenredigheid hunner wederzijdsche belangen verdeeld.

ART. 54.

Alle recht tot schadevergoeding ten opzichte van derden, de aanspraak op averijaandeelen erinbegrepen, gaan, mits betaling der verzekerde schade ten volle aan de maatschappij over; desnoods moet eene schriftelijke overeenkomst dienaangaande op de kosten der maatschappij opgemaakt worden. De regeling der wederzijdsche belangen geschiedt ingevolge elks aandeel in de verzekering.

Het recht op schadevergoeding vervalt:

1) Wanneer het lid, bij het aangaan der verzekering, onware aangiften gedaan heeft, ten einde de maatschappij te benadeelen of te bedriegen, en wanneer hij zonder waarschuwing zijn schip ontaard, ontvaard of veranderd heeft.

De bestuurraad kan ook in die gevallen eene boet opleggen gelijk aan 1/20 der verzekerde waarde.

2) indien een lid opzettelijk of door blijkende nalatigheid in tijd de geleden schade aan de maatschappij niet kenbaar maakt.

3) indien een lid de bestemmingen van artikel 30 overtreedt en op zijn vaartuig bij eene andere verzekeringsmaatschappij eene tweede verzekering aangegaan heeft.

De scheidsraad kan aangesteld worden om over hierboven aangeduide gevallen in beroep uitspraak te doen.

ART. 55.

De beheerraad beslist over alle eischen tot vergoeding.

Indien eene vraag tot vergoeding geheel of ten deele door den raad verworpen wordt, mag de belanghebbende binnen de twee maanden na de ontvangst van de beslissing bij den scheidsraad in beroep komen. De toevlucht tot de gewone rechtbanken is in geene gevallen toegelaten.

VII. HET SCHEIDSGERECHT.

ART. 56.

Met het oog op de inrichting van het scheidsgerecht worden er jaarlijks door de algemeene vergadering vier scheidsrechters onder de leden aangewezen. Deze kunnen altijd herkozen worden. Onder de gekozenen hebben de aanvrager om vergoeding en de voorzitter elk eenen scheidsrechter aan te stellen. De beide aangestelden benoemen als voorzitter eenen derden scheidsrechter die geen lid der maatschappij behoeft te zijn; wordt men het over de keus niet eens dan kiest de voorzitter onder de voorgestelden.

De scheidsrechters hebben recht op vergoeding (art. 22).

ART. 57.

De ontbinding der maatschappij kan slechts door de algemeene vergadering uitgesproken worden. De beslissing moet met $\frac{3}{4}$ der stemmen genomen en door de commissarissen bekrachtigd worden. Het voorstel tot ontbinding wordt slechts op de dagorde gebracht, wanneer het uitgaat van het bestuur of van een vierde der leden.

De plichten der maatschappij eindigen met het einde van het dienstjaar in hetwelk de ontbinding van kracht geworden is.

De veroffening wordt door den voorzitter der maatschappij gedaan of door eenen vanwege de algemeene vergadering aangestelden vereffenaar. De slotrekening wordt door de algemeene vergadering goedgekeurd. Is een overschot voorhanden, de toelagen der openbare besturen worden eerst afgenomen en zonder kroos terugbetaald; het overige wordt aan de leden uitgekeerd in evenredigheid hunner laatst betaalde bijdragen. De algemeene vergadering kan eene andere aanwending van dit overschot voorschrijven.

Verslag der vergadering van 28 Maart 1914.

De Commissie komt ten 2 1/2 uren bijeen, in het Gouvernmenthotel te Brugge, onder het voorzitterschap van den heer Janssens de Bisthoven, Gouverneur van West-Vlaanderen.

Waren tegenwoordig: MM. Baron Ruzette, Graaf Visart de Bocarmé, Hamman, Albert Liebaert, Kervyn de Meerendré, Valcke, Aug. Liebaert, Delaey, Snauwaert, d'Arripe, Baels, Vierendeel en Dezuttere.

Worden verontschuldigd, MM. Hostie, de Cuyper en Bultinck.

Het verslag der vergadering van 28 Februari 1914 wordt goedgekeurd.

*Vertraging
der visch-
verzending
per spoor.*

De Commissie neemt kennis van eenen brief gedagteekend van 7 Maart 1914, door welken M. de Minister van Spoorwegen antwoordt op de klacht gedaan in zitting van 25 oktober 1913, door het Koninklijk werk van den Ibis, wegens de vertraging die de verzending van visch per spoorweg toen onderging. Ingevolge dezen brief werd de vertraging veroorzaakt door eenen samenloop van toevallige en buitengewone omstandigheden. Alles wordt in het werk gesteld om de spoedige en regelmatige gang der verzendingen van visch en garnalen te verzekeren.

Jaarverslag.

De Secretaris legt het tweede jaarverslag der Commissie neder en doet opmerken dat hetzelfde zoó volledig mogelijk is, dank zij de bereidwilligheid met welke alle belanghebbenden de gevraagde inlichtingen verschaft hebben. Het bevat nochtans eene leemte, die het beneden de soortgelijke werken der naburige landen stelt, daar de hoeveelheid

gevangen visch per soort niet kan opgegeven worden. De statistiek der vangsten wordt nochtans in ons land gehouden, dank zij de deelneming van België aan den Bestendigen internationalen raad voor het onderzoek der zee. Het is bijgevolg wenschelijk dat het Beheer van het Zeewezen, dat het hoog bestuur van den belgischen dienst voor het onderzoek der zee in handen heeft, de jaarlijksche samenvatting verschaffe der orgaven nopens de hoeveelheid door belgische sloepen in onze havens geloste visch.

Op voorstel van den heer voorzitter en van Baron Ruzette beveelt de Commissie de uitgave van het verslag en gelast den heer voorzitter die uitgave te regelen. Daar de druk van het eerste verslag niet talrijk genoeg was en het Beheer van het Zeewezen vraagt om over een aanzienlijk aantal exemplaren te beschikken, zouden er dit jaar 300 exemplaren moeten gedrukt worden. Het verslag zal slechts naar die provincieraadsleden gezonden worden die het vragen.

M. de voorzitter verleent het woord aan den heer Vierendeel aangewezen om een algemeen overzicht te maken van de reisverslagen van den Aviso « Ville d'Anvers ». Na hulde gebracht te hebben aan de hoedanigheden die deze verslagen kenschetsen, geeft het achtbaar lid, ingevolge de stof geleverd door den bevelhebber van den Aviso, eene schets van den toestand der visschershavens van Duinkerke, Boulogne, Hull en Ymuiden, van de economische inrichting der reederijen die er gevestigd zijn en van de oorzaken van verval of van vooruitgang die er opgemerkt worden.

*Reisverslagen van den
aviso « ville
d'Anvers ».*

De bespreking aan welke de HH. Baron Ruzette, Hamman en Baels deelnemen doet het nut uitschijnen van een nader onderzoek van zekere betwiste punten. Dit onderzoek zal gedaan worden ter gelegenheid van eene mededeeling nopens de haven van Geestemunde die het Beheer van het Zeewezen zooeven toegezonden heeft.

M. de voorzitter bedankt den heer Vierendeel om zijn zoo klare als zelfstandige mededeeling en vraagt hem ook dit laatste verslag te onderzoeken.

Ter gelegenheid van de bespreking nopens het vaststellen van het programma der aanstaande werkzaamheden der Commissie, doet de Heer Baron Ruzette de gewichtigheid uitschijnen van het wetsontwerp op de maatschappelijke verzekeringen wier kamerbespreking nakend is. Het is wenschelijk dat de Commissie dit ontwerp zoohaast mogelijk onderzoeken in het opzicht van de belangen der zeevisschers.

*Maatschappelijke
verzekering der
zeevisschers.*

Dit voorstel wordt aangenomen. MM. Valcke en Delaey gelasten zich met dit werk en zullen hunne besluiten in de aanstaande vergadering mededeelen. Deze zal den 18 April aanstaande plaats hebben.

M^r de voorzitter geeft daarna lezing van eenen brief van M. Baels. Deze brief is aldus opgevat :

« Met het loffelijk doel de belgische marine en visscherijnijverheid te bevoordeelen, heeft de Regeering aan het menagiebestuur van verscheidene soldatenkorpsen voorgeschreven twee maal te week zeevisch in den maaltijd van den soldaat te begrijpen.

*Vischver-
bruik in het
leger.*

„ Deze in grondbegin uitmuntende maatregel bereikt nochtans niet heel en al het voorgestelde doel.

„ Er wordt in het lastenboek der aanbestedingen bepaald dat de visch van belgischen oorsprong moet zijn. Die woorden moeten in dien zin verstaan worden dat de aanbesteder het bewijs moet leveren dat de visch bestemd om door het leger verbruikt te worden van de belgische visscherij moet voortkomen, zoo niet zal de bescherming die het krijgsgestuur beoogt, ver van de nationale reederijen te bevoordeelen, hare mededingers baten.

„ Dit is hetgeen thans werkelijk gebeurt. Er werd immers door de Commissie vastgesteld en de officieele statistiek bevestigt dat in hun geheel genomen de vischmijnen van Brussel, Antwerpen, Gent enz. voor 4/5 door vreemde visch gespijsd worden. Met aan te nemen, zooals het thans het geval is, dat de visch aan het leger geleverd van belgischen oorsprong is door dien zelf dat hij uit de markten van het binnenland komt, is de krijgsintendencie ertoe gekomen door het meeste deel harer herstellingen de drukkende mededinging te verscherpen, die in den tegenwoordigen handelstoestand deze markten onze visscherij-nijverheid aandoen.

„ Opdat de medewerking die het leger aan de nitbreiding van onzen zeehandel kan verleen doeltreffend zij, moet het bewijs gevraagd worden dat de visch voor de troepen bestemd rechtstreeksch uit de belgische kustmijnen oorspronkelijk is. Weliswaar, zijn zelfs in de Oostendsche mijn de aanvoeren van vreemde visch heel aanzienlijk, maar ten minste is er de oorsprong der koopwaren aangeduid of van de koopers die de markt volgen gekend, en als hij er koopt zou de aanbesteder der leveringen voor de soldaten, wanneer hij door eene bepaling van het lastenboek zou gehouden zijn slechts belgische visch te leveren, niet straffeloos die bepaling aanzienlijk kunnen overschrijden.

„ Overigens, zou het bewerkstelligen van dezen maatregel slechts met de wijziging van andere voorwaarden der aanbesteding kunnen samen gaan.

„ Om waarlijk de visscherij en de belgischen vischhandel te bevorderen, moet er streng gewaakt worden op de hoedanigheid der waar voor de troepen bestemd. Welnu, wij vernemen dat de huidige leveringen niet altijd in dit opzicht zouden voldoening geven; een deel der soldaten is afkeerig van de visch die in de kazernen opgediend wordt, omdat de hoedanigheid en de voorbereiding te wenschen laten.

„ Opdat de verscheheid der visch voor de troepen bestemd gewaarborgd zij, zou de keuring ter plaats van den aankoop door eenen bevoegden beambte moeten gedaan worden en de verzending zou in met lood verzegelde kisten moeten gedaan worden, met het oog op een dadelijk verbruik in de krijgskukens. De soorten in de leveringen begrepen zouden moeten meer beperkt worden, ten einde degene af te wijzen die te vele graten hebben, en eenige pogingen zouden moeten

gedaan worden om de legerkoks de voorbereiding van vischgerechten aan te leeren.

» De vervulling dezer wenschen is slechts mogelijk voor zooveel de aanbesteding voor zes maanden of een jaar gedaan worde. De maandelijksche aanbesteding geeft geene gelegenheid de prijzen en de bestellingen in evenwicht te houden, zij heeft voor gevolg de aanzienlijke handelshuizen uit te sluiten.

» Misschien zal de Commissie oordeelen dat deze vragen door eene ondercommissie zouden kunnen onderzocht worden, waarin de heer Minister van oorlog mogelijk eenen bevoegden afgevaardigde der krijgsintendencie zou zenden, om de bespreking nuttig en doeltreffend te maken.

» Moest er eene voldoende oplossing van het vraagstuk gevonden worden, het ware het oogenblik om naar middelen uit te zien ten einde het vischverbruik tot de legerkorpsen uit te breiden die er nog niet van genieten. Dit punt is van een overwegend belang, uit oorzaak van de standvastige vermeerdering van het leger; mits dit laatste de visch redelijk aanwende, kan het beste middel van verspreiding van dit voedsel in België erin gevonden worden.

» Te zelfdertijd meen ik de aandacht der Commissie te moeten vestigen op de betreurlijke inbreuken op het koninklijk besluit van 5 September 1892, die voortdurend op de westkust gepleegd worden. Gansche ladingen onvolwassen visch worden er dagelijks gelost. Het is uiterst te wenschen dat er aan die verkwisting een einde gesteld worde en dat de heer Minister van het Zeewezen verzocht worde bevelen in dien zin te geven.»

Mr de Voorzitter is van meening dat het voorbarig ware het Beheer van het leger met het voorstel van Mr Baels bekend te maken; dit laatste zou eerst moeten bestudeerd worden door de HH. Alb. Liebaert en Baels. Dit voorstel is aanvaard.

Wat de inbreuken op het koninklijk besluit van 5 September 1897 betreft, zij zullen den heer Minister van het Zeewezen bekend gemaakt worden.

De zitting wordt ten 16 1/4 uren geheven.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN.

*Verdelging
van visch-
broed en
kleine visch.*

Verslag der vergadering van 18 April 1914.

De Commissie komt ten 14 1/2 ure bijeen, in het Gouvernementshôtel, onder het voorzittersschap van den heer Janssens de Bisthoven, gouverneur der Provincie.

Waren tegenwoordig MM. Hostie, afgevaardigde van den heer Minister van het Zeewezen, Bon Ruzette, graaf Visart de Bocarmé, Kervyn

de Meerendré, A. Liebaert, Valcke, Aug. Liebaert, Delaey, d'Arripe, Pype, de Cuyper, Bultinck, Baels, Vierendeel, Dezuttere, leden.

Mr Snauwaert wordt verontschuldigd.

Het verslag der voorgaande vergadering wordt goedgekeurd.

*Ioskaai in
de mijn te
Oostende.*

M. de Cuyper kondigt aan dat het Bestuur der Staatsspoorwegen en de stad Oostende zooeven eene voldoende overeenkomst gesloten hebben nopens de verbetering van despoorweginrichtingen in de mijn van Oostende. Die uitslag werd bekomen dank zij de tusschenkomst van den heer toezieners Bultinck.

*Tuidienst
voor visch-
sloepen te
Nieuipoort.*

Het achtbaar lid doet ook de ontoereikendheid van den tuidienst van vischsloepen der haven van Nieuipoort uitschijnen. Die dienst wordt slechts verricht van het opgaan tot het ondergaan der zon, wat menigvuldig tijdverlies aan de visschers veroorzaakt die den tuiboot noodig hebben. Er dient aan het Beheer van het Zeewezen gevraagd te worden dat men het tuien toelate zoolang het daglicht en de tij dit toelaten.

Mr Aug. Liebaert vraagt dat het tuien der vischsloepen te Nieuipoort zooals te Oostende gedaan worde, dit is bij nacht en bij dag.

Het voorstel van Mr de Cuyper volledigd in den zin aangewezen door Mr Liebaert zal voor onderzoek aan den heer Minister van Zeewezen medegedeeld worden.

*Reisversla-
gen van den
aviso « ville
d'Anvers ».*

Mr Vierendeel deelt de opmerkingen mede tot welke de studie van het reisverslag van den Aviso « Ville d'Anvers » nopens de haven van Geestemünde aanleiding geeft. Die haven is een model in het opzicht van gemak van uitbating der gestichten van nijverheidsmatige bewerking van de visch en van den afval en in het opzicht van het bestuur. Dit laatste is afgestaan aan eene maatschappij samengesteld uit belanghebbenden. De vooruitgang der haven is verbazend.

De E. H. Pype oppert de meening dat de inrichting der haven van Ymuiden beter schijnt dan die van Geestemünde, omdat zij alle behandeling van de visch afschaft tusschen de mijn en den spoorweg. Te Geestemünde is een vervoer van de visch noodzakelijk. Welnu, dit is te vermijden als de visch het voornaamste bestanddeel der markt is, wat het geval is te Oostende. Het benuttigen van den afval in de belgische visscherijnijverheid is een gansch ondergeschikt punt; het veroorzaakt ten andere vele ongemakken.

M. Vierendeel antwoordt dat men zich niet uitsluitelijk om de huidige behoeften moet bekommeren; men moet aannemen dat de uitbreiding der visscherij ook ten grooten deele afhangt van de bewerking harer voortbrengselen. In dit opzicht is het model van Geestemünde volmaakt. Wat de hindernissen aangaat die de gestichten van vischbewerking opleveren, zij hangen af van de toepassing der bestuursverordeningen op de stof.

*Maatschap-
pelijke verze-
kering der
zeevisschers.*

M. Delaey neemt het woord om den uitslag mede te deelen van de studie van het wetsontwerp op de maatschappelijke verzekering in het opzicht van hare betrekkingen met de visscherij.

M. Valcke oppert de meening dat het beginsel der verplichtende verzekering, dat het doel uitmaakt van artikel 1 van het ontwerp, maar bij uitzondering de visschers treft, omdat de scheepsjongens van min dan 16 jaar en de reeders-stuurlieden er uitgesloten zijn, ook omdat de visschers die op aandeel varen niet kunnen aanzien worden als arbeiders die voor rekening van een nijverheidshoofd gebezigd worden. Men zou den feitelijken toestand moeten in acht nemen en de reeders-stuurlieden, te zamen met de visschers op aandeel, als loongenieters moeten aanzien, des te meer daar een tamelijk aantal dier visschers aangesloten zijn bij lijfrentkassen en maatschappijen van onderlingen bijstand, die van hun beroep of van verscheidene beroepen afhangen. De verplichtende verzekering kan weinig nadeelen opleveren.

Wat de lasten betreft dat het ontwerp aan de nijverheidshoofden zal veroorzaken, het zal misschien moeilijk zijn er den schuldenaar van te bepalen in de ondernemingen der reeders-stuurlieden.

M. de Cuyper bevestigt die besluitselen wat de wenschelijkheid aangaat de verplichting toe te passen op alle zeevisschers die min dan 2400 fr. 's jaars verdienen. Nochtans, moet de wijze hunner aansluiting gevonden worden.

M. Bultinck besluit uit die bemerkingen dat het geval der zeevisschers eene diepgrondige studie vereischt. Waarschijnlijk zal deze studie betoonen dat er voor het besproken beroep verscheidene wijzigingen aan den voorgestelden tekst zullen moeten toegebracht worden, bijzonderlijk wat den ouderdom betreft die voor de ingenottreding van het ouderdomspensioen vastgesteld is. Laat ons in afwachting alleen het ontwerp aannemen en leggen wij de kwestie ter studie ten einde eene bijzondere oplossing voor de zeevisschers voor te bereiden.

De HH. Bon Ruzette, graaf Visart de Bocarmé en de Cuyper ondersteunen dit voorstel.

M. Hostie doet opmerken dat de wet van 5 Juni 1911 aangaande het pensioen der mijnwerkers den weg aanwijst langs welken de oplossing van de pensioenkwestie der zeevisschers moet gezocht worden.

Mr Dezuttere oordeelt in denzelfden zin; wat de toepassing van de ontworpen wet op de visschers betreft, zij zou voor de belanghebbenden eenen dubbelen last te weeg brengen, indien zij moet samengaan met het behouden der bestaande inrichting der plaatselijke onderstand-kassen voor zeevisschers.

MM. Hostie en Bultinck dringen aan opdat de Commissie op het programma harer aanstaande werkzaamheden de studie der maatschappelijke verzekering der zeevisschers behoude.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Mr Alb. Liebaert doet verslag over de voorstellen van M. Baels aangaande het vischverbruik in het leger.

Dit verslag is hierbij gevoegd (*)

Vischverbruik in het leger.

(*) Zie franschen tekst.

Mr Bultinck doet opmerken dat het vraagstuk door het achtbaar lid behandeld dringend is en dat het van noode is dienaangaande in betrekking met het Ministerie van Oorlog te komen, ten einde te samen met de legerintendencie naar middelen uit te zien om het vischverbruik in het leger te vermeederen.

MM. Alb. Liebaert, de Cuyper, Bultinck, en Baels worden gelast in den zin dezer gedachten te handelen.

De zitting wordt ten 4 uren geheven.

De Secretaris
CH. DEZUTTERE.

De Voorzitter
JANSSENS DE BISTHOVEN.

STATISTISCHE TABELLEN

Bladz.

Tabel I. Indeeling der <i>gedekte zeilsloepen</i> , ingevolge de nettotonmaat en de bijgevoegde drijfkraft.	10-11
— II. Indeeling der <i>stoomvisschsloepen</i> ingevolge de nettotonmaat	12
— III. <i>Opene of halfgedekte</i> visschersvaartuigen met aanduiding van het getal opvarenden	13
— IV. Samenstelling der visschersvloot ingevolge de drijfkraft	14
— V. Indeeling der <i>gedekte platbodems</i> , ingevolge de nettotonmaat	15
— VI. Algemeene indeeling der vaartuigen (opene en gedekte) ingevolge de bemanning	16
— VII. Indeeling der vaartuigen ingevolge <i>bedrijf- en stuwkracht</i> .	17
— VIII. Ondernemingen ahangende van eene handelsvennootschap	18
— IX. Belgische vaartuigen die in 1913 in de Westerschelde gevischt hebben	19
— X. Indeeling van het personeel der <i>gedekte zeilsloepen</i> , ingevolge de nettotonnemaat der sloep	23
— XI. Samenstelling van het belgisch visscherspersoneel der <i>gedekte</i> vaartuigen (stoom en zeil)	23
— XII. Indeeling van het personeel der <i>stoomvisschsloepen</i> , ingevolge de nettotonnemaat der vaartuigen	24-25
— XIII. De voortbrengst der <i>stoomvisscherij</i> te Oostende (1904-1913)	30
— XIV. De voortbrengst der <i>belgische zeilsloepen</i> , ingevolge den verkoop in de mijnen van Oostende, Blankenberghe en Nieu-poort (1904-1913)	31
— XV. De voortbrengst der <i>belgische visschersvloot</i> , ingevolge den verkoop in de kustmijnen (1904-1913)	32
— XVI. De voortbrengst der <i>belgische zeilsloepen</i> per aanleghaven ingevolge den verkoop in de kustmijnen in 1912 en 1913	33
— XVII. De opbrengst in de Oostendsche vischmijn der haringvisscherij met stroopnet van belgische sloepen (1907-1914)	34
— XVIII. De verkoop in de kustmijn van Oostende in 1913	36-37
— XIX. De grootharingvisscherij met drijfnetten (1907-1913)	38-39
— XX. De verkoop van vreemde visch in de Oostendsche vischmijn (1904-1913)	41
— XXI. De vischverkoop in de voornaamste gemeentemijnen van België (1904-1913)	42-43

	Bladz.
Tabel XXII. De vischverzendings naar de Brusselsche mijn (1904-1913)	44-45
— XXIII. Opgave der voornaamste vischsoorten verkocht in de vischmijn te Brussel (1907-1913).	46-47
— XXIV. Staat van den verkoop van visch in de Antwerpsche mijn (1904-1913)	48
— XXV. De vischhandel in België in 1912.	49-50
— XXVI. Hoeveelheid zeevisch in 1913 per spoor verzonden uit de kuststaties naar verbruikcentrums van het land en naar het buitenland	51
— XXVII. De programmas der visschersscholen	56-57
— XXVIII. Aantal leerlingen in de visschersscholen (1904-1913)	58-59
— XXIX. De begrootingen der visschersscholen	60-61
— XXX. De uitslagen der examens voor het toekennen van leerbeurzen in de zeilvisserij (1903-1912)	62-63
— XXXI. Toestand der hulpkas der slachtoffers van zeeongevallen te Oostende (1903-1913)	67
— XXXII. Toestand der vooruitzicht- en hulpkas der visschers van Oostende (1904-1913)	68-69
— XXXIII. Werkzaamheid der vooruitzicht- en hulpkas der visschers van Oostende (1904-1913)	70-71
— XXXIV. Toestand der hulp- en voorzienigheidskas voor visschers van De Panne (1904-1913)	72-73
— XXXV. Hulp verleend aan zeevisschers door de Kas der slachtoffers van arbeidsongevallen (1908-1912)	74
— XXXVI. Toestand der voorzienigheidskas voor visschers te Blankenberghe (1903-1912)	75
— XXXVII. Toestand der hulp- en voorzienigheidskas voor visschers van Nieuipoort (1904-1912)	76
— XXXVIII. Werkzaamheid der hulpkas van zeevisschers der gemeente Heyst a/Zee (1904-1913)	77
— XXXIX. Hoeveelheid en waarde van de visch gelost in Engeland en het Land van Walis (1903-1912)	81
— XXXX. Aantal en tonmaat der vaartuigen van eerste klas, in de vaart in de verscheidene visscherijen van Engeland, het Land van Walis en het eiland Man (1906-1912)	82
— XXXXI. Getal mannen en jongens regelmatig of tijdelijk gebezigd in 1912 in de verschillende visscherijen van Engeland, het Land van Walis, Schotland, Ierland, het eiland Man, de eilanden gelegen in het Zeekanaal	83
— XXXXII. Grootte der nederlandsche zeevisschersvloot (1902-1911)	87

	Bladz.
Tabel XXXXIII. De vischhandel te Ymuiden (1903-1911)	88-89
— XLIV. Aantal zeevisschers in Nederland	90
— XLVIII. Totale hoeveelheid der opbrengst der visch in Nederland (1908-1911)	98
— XLV. De fransche visschersvloot (1903-1911)	94
— XLVI. De opbrengst der zeevisscherij in Frankrijk (1905-1911) .	95
— XLVII. Hoeveelheid en waarde van de visch gelost op de kusten van Schotland (1886-1912)	96-97
— XLIX. Ontwikkeling der schotsche zeevisschersvloot (1886-1912)	99-100
— L. Aantal duitsche vaartuigen die in de Noordzee, buiten het kustwater visschen (1890-1913)	102-3
— LI. De grootharingvisscherij in Duitschland (1903-1913)	104
— LII. Opbrengst van den verkoop van zeevisch in de voornaamste duitsche kustmijnen (1890-1912)	105
— LIII. Opbrengst in kronen der deensche zeevisscherij (1886-1912)	106
— LIV. De deensche visschersvloot in 1912	107

INHOUDSTAFEL

	Bladz.
Voorrede	3
Lijst der leden der Commissie van zeevisserij	4
Verslag.	
I. De visserij- ondernemingen en vaartuigen	5
II. Het visscherijpersoneel.	20
III. De opbrengst der zeevisserij.	
Versche visch.	26
De grootharingvisserij	28
De garnaalvisserij	28
De kleinharingvisserij	28
De sprotvisserij	29
IV. De vischhandel	35-40
V. Het beroepsonderwijs der zeevisschers.	
A. <i>Het koninklijk werk van den IBIS.</i>	
B. <i>De visschersscholen.</i>	
De vrije visschersschool van Oostende.	53
De vrije visschersschool van Blankenberghe.	55
Algemeen overzicht	55 64
VI De maatschappelijke inrichtingen ten behoeve der zeevisschers.	
De hulp- en voorzienigheidskas voor visschers te Blankenberghe.	65
De hulpkas voor de slachtoffers van arbeidsongevallen.	66
VII. De zeevisserij in de naburige landen.	
Engeland	78
Nederland	84

	Bladz.
Schotland	91
Frankrijk	93
Duitschland	101
Denemarken	108
VIII. Verslagen en mededeelingen.	
Verslag der vergadering van 12 April 1913	109
Verslag der vergadering van 10 Mei 1913	111
Verslag der vergadering van 30 Juni 1913	113
Verslag der vergadering van 25 October 1913	115
Verslag der vergadering van 11 November 1913	117
Verslag der vergadering van 29 November 1913	121
Verslag der vergadering van 27 December 1913	123
Verslag der vergadering van 7 Februari 1914	126
Verslag der vergadering van 28 Februari 1914	129
Bijvoegsel aan het verslag van den 28 Februari 1914:	
<i>Voorontwerp van zeeverzekering voor visschersvaartuigen</i>	132
Verslag der vergadering van 28 Maart 1914	148
Verslag der vergadering van 18 April 1914	151
Aanduiding der statistische tabellen	155

Répartition du personnel des *bâteaux à voiles pontés* d'après le tonnage net du bateau.

PORTS D'ATTACHE

- (1) Dont trois bâtiments provisoirement désarmés.
- (2) Dont deux machinistes.
- (3) Bateau employé provisoirement au transport de hareng.